

310482 వ్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 13 వ తేది సోమవారము } No. 275.
సంపుటము ౮ } దుర్గతి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ పాడ్యమి ౧౪. } సంచిక ౨౭౫

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల సగలును ఇతర వస్తువులను వాడను యిచ్చిన వస్తువులను కైకము ఇచ్చుటకును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి గురుసామిశెట్టి కంపెనీ

25, ప్రైవేటు బజారురోడ్, మదరాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సేతుకమలాలు, కంపులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, తియ్యారచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి యున్నవి. కావలసినవార ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యమ్మములను తొప్పున ప్రమాదముగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్టు

సుప్రసిద్ధ (కుహిని) వైద్యశాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్. రావుగారివల్ల కనిపెట్ట బడిమంచి టేకుచెక్కతో చేయబడి స్నానమునకు మిక్కిలి సుఖముగాయంతును. 30 గాలనులవీరు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరుతో రు 1-0-0 అద్దామును పంపుతూ పోస్టాఫీసు రయిలుస్టేషను వివరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు రు 5-0-0 లు మాత్రమే వి. పి. రయిలు ఖర్చులువేరే స్వదేశి స్టోర్సు, 82 ప్రైవేటు బజారురోడ్డు, మదరాసు

ది ఇంపీరియల్ టబ్లెట్ వర్కుస్

హిందూదేశమునందు శ్రేష్ఠమైనట్టియు, మిక్కిలి పెద్దదైనట్టియు బొత్తానుల కర్మాగారము రు. 2-8-0 లు ధర గల చూనా పుస్తకమునకును, నిబంధనలకును ఈ దినపత్రిక వామాకు వ్రాసుకొనవలెను. [8886]

shude & Co Ltd.
8, Old Court House Corne, Calcutta

ముఖ్య గ వ నింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(1) నేను పేరుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. డాక్టర్ సెటి డగ్లా మెడికల్ హాల్ వా లైకోజిక్ అని పిలిచి న్నవార డౌవధయను నీనింపిన తరువాతి స్వస్థమయితిను.

ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18. } రేట్ (హౌస్) ర.

సిద్ధముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ గా దొరకును. కేరళా భౌషయము గాని, ఉత్తర భౌషయము గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 12, హాల్స్ రోడ్, హంటుకోట్ - కుచరాణు.

నీ కంటియందు ఏలాటిబాద యైనను కలదా?

అట్లుండిన అన్నివిధముల శస్త్రచికిత్సలకు నిర్భయ మైనట్టియు, నమృతమైనట్టియు, మిక్కిలి పొడబడునట్టియు ఔషధముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల వ్రాయకూడదు? (8897)

L. H. Sellar Dept., 4 Santa Bengal.

మీ రానిది

మీ కంటియందు పోషణద్రావణమును, మీ కనిరాళములై నాని నభివృద్ధి చేసకొనుటకు కొన్ని మార్గములను కనిపెట్టి అందుచే సుఖము ననుభవించుదురు. ఈలాటి విషయములలో మా సలహా మీకు ముఖ్యమైనది. తక్షణమే ఒక ఆణా స్టాంపును కంపెనీ కులభముగా పైకము సంపాదించి మార్గములు తెలుపు పుస్తక మొకటి పంపబడును. (8885)

Prof: - P. N. DILAWARI,
Aitsarmr, No, 49

ERASMIC

చర్మమును మెత్తవరమును సుఖముగ నుండును. సువాసనకు ఘనతకు గుణమునకు అద్వితీయము. ఇమిటేషనులను చూచి మోసపోకును. అన్ని స్టోర్లు వర్తకులవద్ద దొరకును. (2)

బహుమనము

వైద్య విద్య

ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరకును.

రాజవైద్య నారాయణుని కేళవడి, (8198) 27, చివారిబజారు మదరాసు.

(3081) **"కత్తికట్టలు"**

పెద్దకత్తి గల్లి గలను పొదుగు గలది. సాగనైనది. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము పోస్తే ఖరీదువేరే. వలయువారు ఆర్డరుతో కిరూపాయి ఆదాము కంతులెను. చి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ టేకర్లు etc. పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

సకద్రావకము.

చర్మ వ్యాధులు సాపట్ లోషన్

తామర, గజ్జి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటికి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును. ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు మరకకాదు. బుడ్డి 1 కి రూ 0...6-0

ఈ టూనిక్ శ్రీలకు సహకారి వంటిది. అందరిచే సినిమాచేయబడినది తెలుపు వ్యాధిగల శ్రీల కిది రామబాణము వంటిది. దీనియొక్క గుణములు ఆత్మద్యుతిములు.

ప్రదరరిపు.

[3404] Sapat & Co. Kaibadavi Road, Bombay.

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నొందిన హిందూస్థానముందు స్థాపించబడియుండు ఆయుర్వేద ఔషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం॥

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయము కోరి వ్రాయు వాండ్రకు ఆయుర్వేద శాస్త్రభివృద్ధి కలిగి ఒక గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కోరకనే ఉచితముగా పంపుచున్నాము. మా యొక్క ప్రతి ఒకటి కావలయు ననిన ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయం 26, బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేది.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీసమాజమువారు
వి శా ఖ ప ట్టణ ము లో
'రాజరాజేశ్వరీ' నాటకశాలలో
15-2-22 సారంగధర
ప్రదర్శితురు.
(3449) కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

త ప్పి పో వు ట
 పట్టియిచ్చినవారికి 100 రు బహుమాన మొసగబడును.
 నాకుమార్తె విక్కిన తిరుపన్న 15 రోజులక్రిందట వుత్తరము లేక గృహము విడచి వెదలిపోయెను. అతనివయస్సు 28 సంవత్సరము బుండును. కొంచము ఎర్రగాను, పొడుగు కాను ఉండును. కనుక ఎవరైనను పట్టియిచ్చినయడల రు 100 బహుమాన మొసగబడును.
విక్కిన లచ్చయ్య,
తాటిపాక, రాజోలు తాలూకా.

నోటిసు
 మునిసిపల్ కాన్సిలువారిచే ఆమోదించబడి ప్రస్తుతము అములులో నున్న పెద్యాలు శేట్ల ప్రకారము 1923 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 31 వ తేదీలోగా పూర్తిచేయవలసిన మరమ్మతులు రస్తాలు వేయుట, కాలవలు, బావులు కట్టుట మున్నగువాటికి సీలుచేయబడిన టెండర్లు 1922-1923 సంవత్సరమునకు 1922 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 20 వ తేదీనాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు మునిసిపల్ కాన్సిలుచేర్చే గారితో అంగీకరించబడును. (3504)
 మునిసిపల్ ఆఫీసు } డి. వి. హనుమంతరావు,
 తెలవాడ. } చేర్చేకర్,
 4-3-1922 } మునిసిపల్ కాన్సిల్.

వేలము
 శ్రీకృష్ణ జిన్నంగు అండు రైసు ఫ్యాక్టరీ మొగిసరి, బ్రిటానియా బాయిలరు 28 H.P. మార్షల్ & కంపెనీ ఇంజను 20 H.P. ప్లాటు బ్రదర్స్ జిన్నంగు రైసుమిల్లు హుల్లర్లు ఈ నెల 15, 16 తేదీలను బెజవాడలో ఈ దినక సంతకముచేసిన వారలచే పట్టివ వేలములో అమ్మబడును.
 అప్పునమహాసదాశివసూర్యనారాయణ
 పోలిస్టెట్టి బుచ్చయ్య
 ఆకుల బక్కయ్య
 శ్రీకృష్ణ జిన్నంగు అండు రైసు ఫ్యాక్టరీ
 (8494) నలు కమిటీ మొంబర్రు, బెజవాడ

"స్వరాజ్య" సెరామిక్స్
 సోల్ ఏజెంట్స్ కాలపరిమితి వ్యక్తులు
 19.1 సం॥ కంపెనీ నెల 3-వ తేదీలో ఆఖరైనది.
 ఇప్పుడు అందరికిని పంతుకును నిరా లన్నిటికైనా అతిసరవ మైంది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర బ్లాస్కో 6 గ్రాములు 0.1-0, 12 గ్రాములు రు 1-2-0, 36 గ్రాములు రు 4-0-0, ఎకపు 6 గ్రాములు రు 1-1-0, 12 గ్రాములు రు 2-4-0, 6 గ్రాములు రు 2-4-0. పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరు.
Swaraaj Ink Factory,
173/3 (7) Cornwallis Street, Calcutta.

పోస్టేజి ఇనాం.
జన్మ గారి సెంచరి లోషన్
 వై లోషన్ ఈ కార్యకర్తలకు జేసామునందు ఏభాగమునందు మెంట్రికలు గాని రాలిపోవును. నోప్పిగాని చుటగాని యుండును. నెల బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0
 ఆర్డరు పంపునకు ఈ పేరును పేరును వ్రాయును.
సోల్ యేజెంట్స్: కనరపు యేజెంట్స్
(3455) తార్కట్టపల్లె, మహారాష్ట్ర.

జాబులు
నెల్లూరుజిల్లా : అసహాయోద్యమాభివృద్ధి
 జిల్లా శిశువనములకు యావల యీ జిల్లాయందు జను లకు వుత్సాహము తగ్గి వుండలేదు. వాయకులు కా రా గా ర మునకు ఏదినను వుత్సాహము మితిమీరలేదు. ఎప్పుడును వొక తిరున వుద్యమాభిమానులు వారివారి మార్గములలో పకలు నెల వేర్చుచున్నారు. జిల్లాయందు కూ ర పు గ్రామములయందును గ్రామస్థులు ప ను లు వుత్సాహముతో నెలవేర్చుచున్నారు. పామూరు గ్రా మ ము (కనిగిరితాలూకా) యందు త్రాగుడు బోవమును బోధించిన 7 రు యిటీవల కారాగారము చేరినారు. ఈ విధముగా గ్రామస్థులును త్యాగమునకోర్చి ఉద్యమమునకు కళంకము రాకుండ ప్రవర్తించుకొనుచున్నారు. ఈ జిల్లా సంఘ సామాన్యసభ మొన్న 4-5 తేదీలలో జరిగెను. క్రొత్త ఎన్నికలును రాష్ట్రసంఘ ప్రతినిధుల ఎన్నికలును జరిగినవి. ఈ సందర్భమునకు ఆయవ్యయ పట్టిక ను తేల్చుటయందు జరుగ బడిన ముఖ్యకార్యము. మొదట స్వరాజ్యనిధికి యీ జిల్లాలో వసూలు అయిన మొత్తములో ఏర్పాటు ప్రకారం యీజిల్లా సకమును రాష్ట్రీయసంఘమునకు అప్పజే చెల్లించి యుండిరి. కల్లు ఏలముల పురు ఆ దుర్వాప్యపారమును శేకుండా చేయుటకై చాలా వ్యయముకలిగినది. సామాన్యముగా యీ జిల్లాకు ద్రవ్యోపపత్తియందు కష్టము తక్కువ. రాష్ట్రసంఘము వారు యీజిల్లాకు యిచ్చుటకు తమవద్ద వైకం రే దని చెప్పి చున్నారు. యిప్పుడు ము ఖ్య ము గా స్వవిధములను విశ్వ ప్రయత్నములను చేసి జిల్లాయందు ద్రవ్యము సంపాదించవలసి వున్నది. కనిగిరి, పొదిలి, ఆత్మకూరు వగైరా దూరమునందు తాలూకావారు, యీ విషయములను గమనించి సహాయము చేయవలసివున్నది. గ్రామసంఘములు ఆ క్కడ క్కడ తమ సభ్యుల 0-4-0 చందాలను వసూలు చేయించి జిల్లాసంఘమునకు చేరవలసిన దామాషా తర్ఫీలో అందజేయువలెను. ఒక గ్రామ మునకు శ్రద్ధపూని పనిచేయువారు వకరైన వుండవచ్చు ఆగ్రామ మునకు సంఘ వుండి తాగవచ్చును. ఒక్కొక్క ఫిర్కాసంఘ మును, ఆయా ఫిర్కాకు సంబంధించిన గ్రా మ ము ల లో ఆపుటప్పటికి బోధించి కాంగ్రెస్ విషయమును తెలుపుమందు టకు వొక్కొక్కరిని ఏర్పరుచుకొను చుండవలయును ఎప్పు డను జిల్లానుండి ప్రచారకులు వచ్చుచుందురని ఎంచుట సరి గాదు. ఫిర్కాలులేని స్థలములందు గ్రామసంఘముల వారందరు చేరి అనుకూలమగు స్థలమందు ఏర్పరుచుకొనవలెను. గౌరవ ప్రచారము చేయువారు ఎక్కువగా సంఘమునందుచేరి యథా శక్తి దేశభక్త్యయమునకు పాటుబడవలెను. ద్ర వ్య ము వసూలు కావలసియున్నది గాన జిల్లాలోని వారందరు యీ విషయమై తమ యథాశక్తి తోడ్పడి సహాయము చేయవలసిన ప్రార్థించు చున్నాము.

కె. పార్థసారథి అయ్యంగార్
జిల్లా కార్యదర్శి

ది 3-3-1922 సంగ్రం తేదీని కాకినాడ
శ్రీల కాంగ్రెసు కార్యాలయమున జరిగినసభలో
వర్కింగు శక్రటరీగారు చదివిన వారపు రిపోర్టు.

ది 2-3-1922 సంగ్రం తేదీలో అంతమయ్యేవారంలో
యీ కార్యాలయమున జరిగిన పకల వివరం.

రా బ డి	
గతవారం. అనగా 23-2-1922 లో అంతమయ్యే యి అ వై	
వారంలో చదివిన రిపోర్టు ప్రకారం జ్య	903-4-0
యీవారంలో శ్రీమతి భావరాజు చిలకమర్త్యుగారు	
వసూలుచేసి జనుకట్టించిన భాంతుతో జను	13-0-0
యీవారంలో శ్రీమతి ఆంకరాజు కనకదుర్గమ్మ	
గారు వసూలుచేసి జనుకట్టించిన భాంతు జను	3-0-0
మొత్తం 919-4-0	

యీసామ్యు పున్న వివరం

కాటమల పండి కర్రలు వగైరాలమీద నిల్వ	రు. అ. పై 80-0-0
నూలు మీద నిల్వ	68-0-0
ప్రతిమీద నిల్వ	58-0-0
ముత్య చిల్లర సామానులు	35-0-0
ప్రస్తుతం చేయవలసిన వ్యయములను అనుచేపాకకు చేర్చి అయివలెను	69-0-0
రొఖి	29-4-0
ఖదరు బట్టలమీద నిల్వ	58-0-0
919-4-0	

పోయినవారంలో మహారాష్ట్ర కార్యేక్ష కంగయ్య గారు. యీ కార్యాలయమునకు 5 కాటమలను దానముచేసి రని చెప్పుటకు సంతసించుచున్నాము.

గడచిన సోమవారం రోజున యీ కార్యాలయమునకు 20 కాటమలను నిధ్యముగాను. డ గా బీజులకు యిచ్చెకమని చూచు చుండగా పగలు 12 ఘంటలకొక దీద శ్రీరాగా ఆ రుషికి నూలు కడకడం తెలుగునన్న సంకతి పరిశీలించి వక కాటమ యిచ్చినాము. ఆమె కాటమ వట్టుకు వెళ్లి ఆరఘుంబలో కాటమములు యిప్పించుచుని నుమారు 125 రు వచ్చిరి. వీరిలో వక దీదరు తప్ప తక్కినకాట కడుబీజులు వాటిలో ప్రతిమనిషికి నూలు కడకడం తెలియును. నిధ్యముగానున్న కాటమలు 19 కి దరఖాస్తు 125 అగుటచే వీటిని పరిష్కరించుటలో బహు శ్రమ అయినది. కడకు సాయంకాలం 5 ఘంటలకు 19 కాటమలునున్న పట్టుకు వెళ్లివారు. సంతోషించుచున్నాము తమకు కాటమలులేవు ముందు యివ్వబడవని శాపటచే అసంభ్యులై నవాటిలో సగం మండికన్న ఎక్కువశ్రీలు కండ్ల వీరు తుడుచుకుంటూ పోయిరి.

ప్రతిరోజూ యింకా చాలమంది వచ్చుచున్నారు. కాటమలను అడుగుచున్నారు. తమ బీదస్థితి తెల్లడిచేయు చున్నారు. గాంధీమహాత్మునికి మొక్కుచున్నారు. వరాత్స రుడు యీ బీద శ్రీలపై వెంటనే కరుణించి వీరికి వృత్తి కల్పించి పోషించ దగ్గర భవమును యీ కార్యాలయమునకు దయచేయుచుని పరాత్పరుని ప్రతిదినమునను వేడుకొంటున్నాము.

కాటమలు పట్టుకు వెళ్లివారు నూలుసరిగా వడికి యిచ్చి మన మిచ్చుచున్న కూతని సంతోషముతో పట్టుకు వెళ్లుచున్నారు.

మనము కూర్చున్న యీ పండికి వెనుకటిట్లు చేయబడు చున్న పెద్దపాక వగైరములు అరుదుకుకే వేస్తున్నాము. దానిలో 10 వ్యయము కొద్దిగోజులలోనే అగుర్చుచును. మేము బీదలచే వడికించెను నూలున్న మీలో చాలమంది వడకుడున్న నూలున్న యిడటనే బట్టలు నేయించి యిప్పించెదము. ప్రతి రోజూ వుదయం 10 ఘంటలవరకు నేవనలు స్కూలులోని కొందరు బాలురు యిడటకువచ్చి నేత నేర్చుకొనుటకు ఏర్పాటులు చేసినాము. వుదయం 10 ఘంటలు అయినతరువాత సాయంకాలమునకు యిడట శ్రీలకు నేత నేర్చుటకు నిశ్చయించినాము. వన కట్టజుములోని బీదశ్రీలు వచ్చి నేతను నేర్చుకొనుటకు తాము బీద శ్రీలకు సలహా యిప్పించ కొరు చున్నాను. నేత నేర్చుకొనుటకు యిచ్చుచున్న శ్రీలు యీ పట్టణములోని వారైనను ఆంధ్రదేశమునకు మరి ఎక్కడనున్న వారైనను దరఖాస్తులు వెంటనే పంపుకొనవచ్చునని మీలో మనవిచేయుచున్నాను. ఈనెల 16 వతేదీ నుంచి నేత నేర్చు కొనుటకు శ్రీలు చేర్చుకొనవచ్చుదురు. దరఖాస్తులు చాలా వచ్చిన యెడల 31 వ తేదీలో దరఖాస్తులు పుచ్చుకొనుట మానుదుము. యీ సంవత్సరం యేప్రిల్ 1 వ తేదీనాటికి 40 మంది శ్రీలు గల వక క్లాసు ఏర్పరచ దలచితిమి. వీరు రిమాన ముల నాటికి నేతపని సాధారణముగా నేర్చుకొని తరువాతి నెల 1 కి రు 15 రూపాయలకు తక్కువకాకుండ సంపాదించ గలవా రగుదురు. ఈ కాలమందు వీరికి సాధారణముగా రంగుపనిన్నీ జడ్డకము పనిన్నీ నేర్పబడును.

యీ వారములో ఈ కార్యాలయమునకు మూడురూపాయల విలువగల ఖదరుబట్టలు చెల్లినవి. యిడట తుడ్లఖదరుబట్టలను మూత్రమే అమ్ముచున్నాము. మీలో కొందరు సహాయ పడిన యెడల ముందు వారములో విరివిగా అమ్మెదమని నిర్దేశించుచున్నాము.

విలజమూరి కృష్ణ వేణమ్మ
కార్యదర్శి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారి కేసువిచారణ

టంగుటూరు ప్రకాశంగారు దేశభక్తుని విచారణనుమాడకొట్టుకు వెళ్లుట
ఖద్దరుటోపిలో లోనికి రాగూడదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పుత్తరు వొసంగుట
ప్రకాశంగారు రంతుల కంగీతరింపక ఆటనుండి వెడపోవుట

సంయుక్త రాష్ట్రములు

గవర్నరుగారి వ్రతంగము

తా ఆర్డరు స్థాపించుట

ఈనెల 10 వ తేదీన మీంటునగరమున ఒక దర్బారు జరిగెను. సర్ పోస్టుటం బట్టు గారు అసహాయోద్యమము కల్పకరిగిన అల్లరులను గురించి ముచ్చటించుచు ఇట్లు అడిగిరి:—
ఈ ఆర్డరు స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమునాకు దృఢనిశ్చయమై యున్నాడు. దేశమునందు అశాంతి అధికముగ వ్యాపించుటకులన జరిగిపోతు దొంగతనములు మొదలైనవి. అధికారవ్యవస్థను, రాజభక్తిగల పోలీసువారు, మిలిటరీవారి సహాయము లేకున్న దేశమునందు అల్లరులు దౌర్జన్యము మరింత అధికముగ వ్యాపించియుండును. ఈవిధ్యమునకులన్నిటిని చాలావశేషములందు జరుగుచున్నవి. ఈవిధ్యమునకులన్నిటిని ప్రభాస్వాతంత్ర్యము అధికము కాలేదు. మీంటునగారి స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధికి అటంకము లేకదగుచున్నది. ఇట్టి ప్రాచీనదేశమునందు రాజకీయసంఘములు చక్కగ పనిచేయుట అసంభవమును సంశయము కొందరకు కలిగినది. టర్కీ, చైనా, ఈజిప్టు పర్షియామున్నగు ప్రాచీనదేశములందు పార్లమెంటు స్థాపించుట ప్రధానము లభి న్నది చెందలేదనియు, ఇండియాలోనూడ అభివృద్ధి చెందదని కొందరు వాదించుచున్నారు. అసహాయోద్యమములని దుష్ఫలములను వీరు ఎత్తిపోచిది చూపుచున్నారు. అసహాయోద్యమము ను బాల్కన్ సముద్రో పోల్చవచ్చును. మానవజాతికి శత్రువులగు అంటువ్యాధులను ఎట్లు అణచివేయుచున్నామో అట్లే సాంఘికవ్యవస్థను చెప్పదగు యాజమాన్యమును అణచివేయుట యుక్తముకదా! ప్రభుత్వమువారు రాజకీయాభివృద్ధికి పాటుబడగలగియున్నను, లాఆర్డరు స్థాపించుటకు సర్వవిధముల పనిచేసెదగు. ఈ ఆర్డరుతో సాయుధులగు పోలీసువారిసంఖ్య అధికము చేయబడినది. ఒకప్రదేశమునండి మరియొకప్రదేశమునకు శత్రుముగ వీరుపోవుటకు మోటారులారీలు కొన్ని ప్రభుత్వమువారు కొనివారు. అల్లరులు జరుగు ప్రదేశములలో వైసికు లంచుచుచున్నారు. చట్టగౌరవమును సంపూర్ణముగ స్థాపించవలయునని అధికారుల తీర్మానము నిశ్చయింపబడినది. ఇట్టివిధివిధానాలతో క్రిమినలుల సవరణకట్టుము నుపసంహరించుటకు పీలులేదని తలచుచున్నాను. మీరందరు ప్రభుత్వమువారికి లోబడిదనని నమ్ముచున్నాను.

పోలీసువారు ప్రజలపై కాల్పులు

పోర్టుయిల్ లో ఉదయపుగ్రామము నందు ఏకా ఉద్యమము విషయమై విచారించుటకు ఒకపోలీసు సభ ఇన స్పెక్టరు ఇరువురుకానిస్టేబులు ఇరువురుపోలీసువారు అగ్రామమునకు 9 వ తేదీ వెళ్లిరి. గ్రామమునందు క్రైలతో 100 మంది పోలీసువారినియట్లుకొనిరి. ప్రాజాపాయము గలుగునని భయముతో చుట్టచే పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకుల కాల్చిరి. పలువురు గాయములు తగిలెను. పోర్టుయిల్ డిప్యూటీ కమిషనరు గారు తనవిచారణ లోనెచ్చి పోలీసువారు ఆత్మరక్షణము కొరకు కాల్చినందు అందు బాపము లేదనియు తీర్మానించిరి.

అలహాబాదు మునిసిపాలిటీ

అలహాబాదు మునిసిపలు అధ్యక్షులగు బాబు పురుషోత్తము దాసు టాండ్కాగారుముసిపలు సభ్యులగు థాకూరు సరమాత్మానందసింగుగారు క్రిమినలు సవరణ చట్టముకింద గెలుపొంది యుండిరి. వీరిని మునిసిపలు సభ్యత్వమునుండి ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరి.

అల్లరు

అల్లరిచింతా కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులగు స్వామికుమారానందగారు 11-వ తేదీ ఉదయము అజ్మీరునందు వి. పి. సి. 124 ఎ, 158 ఎ కక్ష నుల్లంకింప నిష్పందింపబడిరి. వీరు అగ్రాకు తీసికొనిపోయిరి.

కరాచి

కరాచి కారాగృహమునందు అల్లరిచేసెదని 12 మంది అసహాయవాదులపై కేసు లేబడినది. ఈకేసును సిటిమాజస్ట్రేటుజుడాజీగారు విచారణమొనర్చి, 12 మాసములకంటే ఎక్కువ ప్రకర్తనలై యుండుటకు 500 రూపాయలకు చెండు పూచీ కత్తెల నియంత్రణయును మాజిస్ట్రేటుగారు 9 నంది నిందితులను గోరిరి తోరబడిన బామిను ఇయ్యనందున 9 నందికి 1 సంవత్సరము సామాన్యశిక్ష నిధింపబడినది. ముగ్గురు నిందితులు విడుదల చేయబడిరి.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ

అహమదాబాదులో జరుగుట

17 వ తేదీ శుక్రవారము

ఈనెల 17 వ తేదీన అహమదాబాదులో సభ్యులసభ క్రమమునందు ఆఖరిభారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. కాంగ్రెసుప్రధానకార్యదర్శి వి. జే. పటేలుగారు 12 వ తేదీ రాత్రి బొంబాయినుండి బయలుదేరి అహమదాబాదు వెళ్లిరి. బాక్సోలలో నామోదించబడినట్టియు ఢిల్లీలో స్థిరపరప బడినట్టియు స్వీర్యానిధిధానమును క్రద్ధగా కొనపొగించుటయే మేముగ చేయు ముఖ్యకార్యమని పటేలుగారు నడిపిరి.

గుంటూరు

ఖద్దరుటోపిలో కొట్టులోనికి పోగూడదు

దేశీయసహసభ కార్యదర్శియగు టంగుటూరు ప్రకాశంగారు, దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారిని మాడవలయుననియు, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములు ఆయనతో మాట్లాడవలయుననియు అందులకు అంగీకరించవలయునని కొరమ గుంటూరు అడివలలు జిల్లామాజిస్ట్రేటుగారి కొకలాటు వ్రాసిరి. ఈవిషయమై తనకెట్టిసంబంధములేదనియు, జిల్లామాజిస్ట్రేటు అగువర్నకొగారి ఉత్తరువు పొందకలయునని అడివలలు మాజిస్ట్రేటుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి.

11 వ తేదీన దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య గారి కేసు విచారణ చేయుటకు జిల్లా మాజిస్ట్రేటు వర్మనుగారు ప్రారంభించిరి. ప్రకాశంగారు కొట్టులోనికి వెళ్లుటకు ప్రయత్నించిరి. గేటుకడ్డ నున్న పోలీసువారు ప్రకాశంగారిని అటంకపఁచిరి. ఖద్దరుటోపి తీసివేసిన లోపలికి పోవచ్చునని సభ ఇన్ను వెక్కిరు చచ్చెను. తనకు ఖద్దరుటోపి తీసివేయు శక్తినిష్టములేదనియు, లోపలికి లోపిలో పోనియ్యని యెడల లోపల పోకుండనుండెదనని ప్రకాశంగారు చెప్పిరి. ఈ సమాచారమును సముద్రము వెక్కిరుగారు రూఢుభక్తుగారికి తెలియపరచిరి. ప్రకాశంగారులోపి ధరించి యున్నారని మాజిస్ట్రేటుగారు అడిగినందు, వాలంటీరు లోపి ధరించియున్నారని పోలీసువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినందు తెలియచున్నది గాంధీటోపిలు ధరించువారు లోపలికిరాగూడదని మాజిస్ట్రేటుగారు తీర్మానమొసంగిరి. ఈతీర్మాన ప్రకాశంగారిని తెలుపబడినది. ప్రకాశంగారు కొట్టునుండి వెలుపలికివచ్చిరక గుంటూరునుండి కంఠివార్తవచ్చినది.

దేశభక్తుని కేసువిచారణ

11 వ తేదీన దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి కేసు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. కొంతమంది సాక్షులు విచారింపబడిరి. 14 వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము బెజవాడలో 19 వ తేదీన జరుగును. పోలీసువారు పోజాచేసి రికార్డులన్నియు తీసికొని పోయినారు. సభ్యుల పేర్ల పట్టిక కూడ పోలీసువారి కేసునందున్నది కావున ప్రత్యేకముగ నోటీసులు పంపుటకు పీలులేదు. అహ్వానములు లేకుండనే సభ్యులందరు సభకు రావలయునని కోరబడినది.

అముదాలవలస

10-3-22 తేదీన శ్రీకాకుళంనుండి బరంపురం పోవుచున్న కోడేటి రంగారావులుగాత మాయూరిలో తమవారికథా కాలక్షేపమును జరిపి గాంధీ మహాత్ముని కన్యములు వివరించుచు చీరాలకొఱకు చందాలు వేయుదని కోరినారు. రు 17-0-0 లు కచ్చినవి. 2 రూపాయలు దాసుగారికర్పణక్రింద తీసివేసి రు 15 చీరాలకుకొఱకు స్వరాజ్యభక్తికాఫీసునకు పంపబడినది.

అందుకూరి పున్నయ్యగారి స్టేటుమెంటు

1922 మార్చి 11 తేదీ బాపట్లతాలూకా చెరువూరు గ్రామకాపురస్థులు అందుకూరి పున్నయ్యగారు వ్రాయించియున్న స్టేటుమెంటు.

ఫిబ్రవరి 22 వ తేదీన పెదనందిపాడు గ్రామములో శ్రీపర్వత నేని పీఠయ్యగారికేసు వాయిదాకోజున శ్రీయుత ఓగటి సుబ్బశాస్త్రిగారు నాగులపాలెం చెరువుకట్టమీద నిలుచునియున్నాడు. వీరిని ఒక సిపాయియూచి యింకా నలుగురు సిపాయిలు తీసికొనివెళ్లి ఆయనను చెరువుకట్టమీద చూచి దేరాలవద్దకు కొట్టుతూ తీసుకవచ్చినారు. అడివలలో కల్తెరు రూద తోఫర్లుగారు విచారణ చేసిపోటికి తీసుకవచ్చి టోపిని సంపిన్ని తీయుటకు యాసిపాయిలు దౌర్జన్యముగా బలవంత పెట్టినారు. మీరు యెక్కడికి రమ్మంటే అక్కడికి రావడముకు సిద్ధముగా వుంటిని. కాని మీరు నామీదవున్న టోపిని సంచిని బలాత్కారముగా తీయుటకు పీలులేదని చెప్పినారు. అంతట రూద తోఫర్లు గారి కడ్డకు తీసుకువచ్చినారు. రూద తోఫర్లుగారు సుబ్బశాస్త్రిగారిని యిక్కడ అల్లరి చేస్తున్నావని అడిగినారు. నేను అల్లరియేమియు చేయలేదు. నేను నాగులపాలెం చెరువులో మంచినీళ్ళుత్రాగి చెరువుకట్టమీద నిలుచునియుండగా సిపాయిలు నలుగురు వచ్చి నన్ను నెట్టుకొట్టుకొంటూ తీసికొనివచ్చినారు. ఇంతకంటే నేనేమియు చేయలేదు. తదుపరి నీవేరేమి ఏమూరు అని దొరగారు అడిగినారు. నేను వి. యే. ప్యూసు చేసితినినిన్ని బాతీయపాతకాలకు ఉపాధ్యాయునిగా నుండిననియు చెప్పినారు. దొరగారు వాలంటీరు సంచిలో నున్న కాగితములు వ్రేలా బాక్సులు చూచి తీసుకొన్నారు. తిరిగి యియ్యకలసినదని కోరగా నిరాకరించిరి. పిమ్మట నలుగురు సిపాయిలు టోపినిసంచిని దొరగారి యెదుటనే తీయవలసినదని చెప్పినారు. అంతట వారు పట్టుకలు లూటచేసి తీసికొని వెళ్లెదరాయని చెప్పినారు. దరిమిలా సిపాయిలు దౌర్జన్యముగా లాగి ఆరెస్తుచేసినామని తీసికొనివెళ్లినారు. ఈ వైసంగతులు జరిగినప్పుడు నాతో కూడా శ్రీరాధారి పున్నయ్య పంకా వెంకటకృష్ణయ్యగారున్ను తదితర గ్రామపౌరులున్ను చూస్తూయుండిరి. అందుకూరి పున్నయ్యగారు.

క్రిశ్చియన్ తంజావూరు గోవిందస్వామి

భాగవతులవారు

మీరు 15 దినముల క్రిందట జ్వరమువచ్చి దానిపై న్యూమోనియా సంభవించుటచేత 9-3-22 ఏకాదశి గురువారం రాత్రిక్రిశ్చియన్ తంజావూరు ధరించినవారై వెలుపలంబున కాలక్షేపంబు లానర్పటకుగాను యేగి యాలాకంబున కాలక్షేపంబుల వినిపరమానందంబు నందుచుండు శక్తజనులకు అమితముగు దుఃఖమును కలిగించిరి. వీరు అంధులు. గానవిద్యాప్రవీణులు. స్వయముగా తన్మయత్వంబు నొంది సభ్యులనుగూడ తన్మయత్వము నొందించువారు. వీరివృత్తిచే అంధుజాతికిని వారికుటుంబమునకును గొప్ప సప్టమును వ్యసనమును సంభవించిన దనుటకు సందియము లేదు. —డి. శివరామయ్య

మాంటాగుగారి రాజీనామా

(0)

రాజప్రతినిధి చాలచింతను నిలతను వెల్లడించుట

భారతశాసనసభ్యులగు మహమ్మదీయులు లాయడుబార్డికి పంపిన తొలిపార్త

శాసనసభలో చర్చ - ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

పత్రికల అభిప్రాయములు

ప్రముఖుల పత్రికల శాసనసభ్యుల అభిప్రాయములు

తాత్కాలిక యిండియామంత్రి

యధికారకాలమున, స్టేటుస్మెంట్ లో సర్. డి.ఎల్. వర్మింగ్ యివాన్సుగారు తాత్కాలికముగ 'యిండియామంత్రి' గా పని చూచుచున్నారు.

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు

ఈ విషయ సమయమున మాంటాగుగారి రాజీనామా హిందూజాతీయమునకు గొప్ప అనర్థము కల్పింపజేయును నిజమేనని భారతభిందమునకు హానికరముగా విధానమునే అకలంబించు రని దీనివలన విదిత మగుచున్నది. అంతయును విషమముగా కనబడుచున్నది.

సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారు

మాంటాగుగారి రాజీనామా మహానర్థమగును. మాంటాగుగారు పురపాలకము గలవాడు భారతభిందమునకు నిజమగు మిత్రుడు భారతజాతి మహమ్మదీయులకు సంత్సృష్టికలుగు నట్లు టిప్పి సమస్యను పరిష్కరించుటకు చాలపయస్సించెను కాని మాంటాగుగారి రాజీనామాతో ప్రభుత్వవిధానము మారునని నేను తలంపను. సంస్కరణములను నిలపజేయుట అట్లుచేసిన మహానర్థమే కలుగును.

కలకత్తా ఇండియా అసోసియేషను

బ్రిటనుమంత్రులు మాంటాగుగారి రాజీనామా నామోదించుట మాంటాగుగారు నెలకొల్పిన యదార పరిపాలనా విధానమును విరమించుటకు నూతన కాకుండా కాక! ఇండియా దేశమునకు మాంటాగుగారు గొప్ప మేలు చేసినది యీసంఘము వారు తీర్మానించిరి.

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

11 వ తేదీని ఆగ్రామ్యూనిసిటీల సంఘసభ్యులు రాజప్రతినిధి వారి నుద్దేశించి కొంత ముచ్చటించిరి. తొలుతవారి ఆగ్రాహిని తాజములను రాజప్రతినిధి చాల ప్రశంసించెను. మాంటాగుగారి రాజీనామాకు నేను మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. నాకు నిన్నటి 10 వ తేదీ యదయమున నావార్త తెలియగానే ఎంతయో ఆశ్చర్యము కలిగినది. కాని ఇప్పుడు గూడ మికందరకుమ తెలిసియే యున్నది. అంగ్లేజులవారి యాన విధానమును గూర్చి ఎట్లు విమర్శించినను భారతభిందమును గూర్చి ఆయనకడతోనే అభిమానముతోను పనిచేసెనని చెప్పకతప్పదు. నేను 12 నెలలనుండి రాజప్రతినిధిగా నుంటిని. నాకును మాంటాగుగారికిని నిరంతరము నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు వరుగుచునే యుండెను. ఆ సహాయోద్యమమును గూర్చి నాకును మాంటాగుగారికిని భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడెననుదంతలు చాల ప్రబలముగాని అవి కేవలము నిరాధారములు. నేనవలంబించినవిధానమును మాంటాగుగారు పూర్తిగా నామోదించిరి. బ్రిటను దొరతనమునా రీతియమున మాకు అభ్యంతరమును కలిగించు చున్నారను వదలిగూడ సత్యమే అని రాజప్రతినిధి నుడివెను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

పండిత కుంజ్రాగారి తీర్మానము

11 వ తేదీని లక్నోలో జరిగిన శాసనసభలో మాంటాగుగారి రాజీనామాను గూర్చి ఆలోచించుటకు సభలను చాలించవలెనని తీర్మానము నుపపాదించెనని కుంజ్రాగారు నోటి కునియగా అందులకు బ్రిటను మంత్రులుగాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులుగాను గాన నట్టి తీర్మానమున కవకాశము లేదని అభ్యుక్తుడు నుడివెను.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

ద్రవిడుగారి తీర్మానము

మాంటాగుగారి రాజీనామాకు చింతించుచున్నాము. ఆయన యిండియామంత్రిగానుండి చేసినయుపకృతికి మాకృతజ్ఞత నాయనకు తెలుపగోరడము అని ద్రవిడుగా రుపపాదించిన తీర్మానమును శాసనసభ వా రునామోదించిరి.

భారతశాసనసభ

మహమ్మదీయ సభ్యులు

20 మంది తంతునపుట

భారత శాసనసభలోని సభ్యులగు మహమ్మదీయులు 20 మంది మాంటాగుగారి రాజీనామా నామోదించుచు లాయడుబార్డి గారి కేతంతి నంపిరి. మాంటాగుగారి రాజీనామా హిందూజాతీయములకు గాఢవిషాదమును కలిగించినది. మాంటాగుగారు హిందూజాతీయములకు నిక్కమై మిత్రుడు. ఇండియామంత్రులలో నుత్తమోత్తముడు. భిలాఫరు విషయమున మాంటాగుగారును యిండియా దొరతనమువారును చేసిన సహాయమునకు భారతదేశములకు మహమ్మదీయులు, కృష్ణజాతి, భిలాఫరు ప్రతిపక్షమునకు సత్తులకు మాంటాగుగారి రాజీనామా ఆమోదించబడెను. మేము మాంటాగుగారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు మంత్రులచర్య ఆక్రమ మని ఆక్షేపించుచున్నాము మహమ్మదీయ వాంఛితముల కనిష్ట పరిమితి నే యిండియా దొరతనము వాటి తెలిపియున్నారని అసభ్యులు తంతు నంపిరి. ఖాను బహదరు ఏ. టి. మరీకాత్, చాదరి మహమ్మదు యిస్మాయిల్, సయ్యదురజా అలీ నవావి యుజ్జహిం అలీఖాను బహదరు సుప్రజాహు సేనఖాను బహదరు అనామదు, త్రిన్సు ఆక్రమ సేను, హుస్సేనాబీ, యామిన్ఖాను, రాజాయిక్ ముల్లాఖాను ముందు, సయ్యదు హైదరు కరారు, హుస్సేన్ఖాను కాసిం జహీదుల్లీ, సబ్జిహుసయ్యదు నాబీహాదీ, కలీరుద్దీను అహమదు, హుస్సేన్ అబ్దుల్లా, మియను అహమ్మద్, అబ్దుల్లా, అంజుదాలీగారు 20 మందియు ఢిల్లీలోనున్న కారణమున నామోదించు సంతకములు చేయవలయును.

పత్రికాభిప్రాయములు

బాంబే కానికలు

మాంటాగుగారు మహమ్మదీయులకు నిక్కమై మిత్రులను ప్రశస్తి పారి రాజీనామా అనుగుణ్యముగా నున్నది. ఈయనకు శ్రేష్ఠుని ఘనవర్తనము విఖ్యాతమగుటచేతనే వెల్లమంది బ్రిటిషుదేశీయు లాతని ద్వేషించిరి. గాని అతడు వారికందరికిని వైచేయిగా నిలిచెను. మానవునకును శత్రునకును గూడ ప్రీతిగా తనవిధిని మాంటాగుగారు నెరవేర్చిరి. ఇకలేమిం గుప్రభువుగూడ తనవిధిని నెరవేర్చవలెను. రాజప్రతినిధి పంపిన హెచ్చరికయే మాంటాగుగారి రాజీనామాకు కారణముగాన రీడింగు ప్రభువుగూడ రాజీనామా నీయవలెను. అట్లు చేసినగాని అతనిసద్భావము విరితముకాదు.

సి. ఎం. గజెటు

మాంటాగుగారు సంస్కరణములగూర్చి చాల శ్రద్ధ వహించినది సత్యమేగాని రాజద్రోహమునుగూర్చి చర్చజరుపుటలో హిందూజాతీయమునందలి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను చాల దుష్పరిస్థితికి తెచ్చెను. బ్రిటను దొరతనమువారు వ్యాయమును నిష్పాక్షికముగ నొనర్చరను నమృతమును ప్రభుత్వోద్యోగులు పూర్తిగా కోల్పోవుటకు చేసెను. ఇట్టివిధానములన మహానర్థ కము కలిగినది.

ట్రీబ్యూను

మాంటాగుగారు యితరులనే తనకు రాజీనామా నిచ్చు తలంపు కొంచెమైన లేదని స్పష్టపరుచుటచే నిపుడీ రాజీనామా వార్త యాదేశమున మిక్కిలి విజ్ఞాపరముగా నుండును.

మదరాసు శాసనసభ

మార్చి 13 వ తేదీ.

శాసనసభ యా యదయము 11 గంటలకు సమావేశ మయ్యెను. సభ్యులు చాల కొలదినుండి మూలమే వచ్చియుండిరి. గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చార్యులుగారు గ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. ప్రారంభమున ప్రార్థనాత్మకము జరిగెను.

మదరాసు రివిన్యూ రికవరీచట్టము 1922 శ్రీ గవర్నరు గారిచే సంగీకరింపబడెనని గా. అభ్యుక్తులు చెప్పిరి.

1919 వ సంవత్సర మదరాసు నగరమునీపల్ చట్టమును తీవరించు బిల్లుపై చర్చ మరల ప్రారంభింపబడు నని అభ్యుక్తులు తెలిపిరి.

గా. పి. రామరాయణింగారు సభియమునకు హాజరున లేనందున చర్చనుధ్యక్షులు ప్రారంభింపవచ్చునని గా. వెంకట శివనాయుడుగారు ప్రతిపాదించిరి.

గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు నెలవరచిరి. అందరను అంగీకరించిరి.

కోర్టుఫీజు చట్టము

గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు 1870 వ సం॥ కోర్టు ఫీజుచట్టమును సవరించు బిల్లును చర్చించుట కేర్పడిన యుప సంఘ నివేదికను ప్రవేశపెట్టిరి. గా. హబిబుల్లా సాహెబుగారు ఆమోదించిరి. ప్రవేశపెట్టుటకు ఎల్లరును అంగీకరించిరి. తరువాత క్లాజుక్లాజుగ వోటుకు వెట్టబడెను.

1 వ క్లాజు

1 వ క్లాజు ఏ భాగమునందు 'సవరణ' అను పదమునకు పూర్వము 'టెంపరరీ' అను పదమును చేర్చవలెనని పి. వెంకట సుబ్బారావుగారు ఉపపాదించిరి.

ఎక్. ఏ. వి. సోమసుందరం పిల్లెగారు ఆమోదించిరి. గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. కోర్టుఫీజును అధికము చేయుట, నాకుగూడ ఇష్టములేదు. కాని రాష్ట్రము నందు ద్రవ్యము లేనందున అధికము చేయవలసి వచ్చినది. కానిని 'టెంపరరీ'గ నంచుటవలన నాకేమియు లాభము గన్పించదు. కలకత్తా, బొంబాయిలందు ఈబిల్లు అంగీకరింపబడెను.

ఈ బిల్లును 'టెంపరరీ'గ నుంచిననే బాగుగ మండునని పి. వి. ఎన్. నరసింహ రాజుగారును, శ్రీమంత్ కి. పి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు చెప్పిరి. టి. పి. రామలింగం తెట్టిగారును, దివాను బహదరు కృష్ణసునాయుడుగారు, ప్రతిపక్షముగ మాటలాడిరి. టి. అరుమయినాథం పిల్లెగారును క. రామలింగాద్రిగారును, క. రామాచారిగారును, మాటలాడిరి. కోర్టుఫీజులు బాస్తీయగుటచే కక్షిదారులు కేసులకు కోర్టుల కెక్కురనియు, ఉండుకోర్టులకు పనిలేకుండుననియు టి. శివశంకరం పిల్లెగారు చెప్పిరి.

ద్రవ్యములోను ఇంకను కొంతకాల ముండుననియు, అందువలన నీచట్టమును 'టెంపరరీ'గ నుంచునాడ దనియు గా. సర్ ఛారల్సు టాడ్డంటరుగారు చెప్పిరి.

గ్రామాధికారులకు జీతముల బాస్తీచేయుటకు ద్రవ్యము గావలసివచ్చుననియు, వారికి అట్లు నిచ్చునెడల యీసవరణ సంగీకరింపగూడదనెను. మునుస్వామినాయుడుగారు చెప్పిరి.

గా. హబిబుల్లా సాహెబు గారిట్లు చెప్పిరి. గ్రామాధికారులకు జీతములను బాస్తీ చేయు సుదేశము గలిగి రెండు క్రొత్తబిల్లులను ప్రవేశపెట్టినపుడు ఈసభవారు నిరకరించిరి. ప్రభుత్వమువారియొద్ద ప్రస్తుతము ద్రవ్యములేదు. గ్రామాధికారులజీతముల బాస్తీచేయుటకు 30 లక్షలకన్న బాస్తీయగుట అయినను కొన్నియేర్పాటులను జామకొని సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులను ప్రవేశపెట్టెదను. అప్పుడు ంకీకరింపబడు గ్రామాధికారులకు జీతములను బాస్తీచేయుటకు వలండువచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ఎప్పటికిని గ్రామాధికారుల విషయము మఱచిపోవరు. భారతప్రభుత్వమువారిని అడిగి కొంత ద్రవ్యమును అప్పుగ తీసికొందుము.

వెంకటసుబ్బారావుగారి తీర్మానము వోటుకు వెట్టవలె నాయనువిషయమై కొందరు అనుకూలముగను, మరికొందరు ప్రతిపక్షముగ నున్నట్లు అరచిరి. అనుకూలరు బాస్తీచేయంది యున్నట్లు అభ్యుక్తులు చెప్పిరి.

వోటుకు వెట్టవలెనని సభ వా రంగీకరించిరి.

అంతట పి. వెంకటసుబ్బారావుగారి సవరణ వోటుకు వెట్టబడెను. పోలు తీసికొనబడెను. అనుకూలరు 18. ప్రతిపక్షురు 39 మంది యగుటచే సవరణ యోజిపోయెను.

1 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

రెండవ క్లాజులో గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కొంత 'విషయమై ప్రతిపక్షముగ నున్న తప్పు' అను పదములను చేర్చుచు సవరించిరి.

సవరణ అంగీకరింపబడెను.

3 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

4 వ క్లాజుపై కొంత చర్చ జరిగెను. తరువాత క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

5 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

మిగిలిన క్లాజులపై చర్చ జరుగుచున్నది.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము (ప్రవర్తకులు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కాన్వేన్షన్ లకు సభ్యులు) కల కాన్వేన్షన్లు:-

- సభ్యులు:- మ.రా.శ్రీ. గంగులూరి ప్రకాశం పంతులుగారు
డాక్టరు పట్టాభి శివారామయ్యగారు
డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరాగాలు
డాక్టరు నరేంద్ర హనుమంతరావుగారు
నడింపల్లి సుబ్బరావుగారు
కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
దండు నారాయణరావుగారు

౧. ఈసభకు డాక్టరు భో. పట్టాభి శివారామయ్యగారు అధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనడమైనది.

౨. శ్రీయత కొండ వెంకటప్పయ్యగారిని దొరతనము వారిచే నిర్బంధితులయి నందుకు శ్రీయతలను యీ సభవారు అభినందించుచున్నారు.

౩. పంచముల నిమిత్తము నిలవయున్న రు. ౧౦౦౦ లు ప్రీటీగారిచే కృష్ణా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులో కరెంటుయెక్రాంటులో నుంచుటకు తీర్మానించడమైనది.

(౪) ౨౪, ౨౫ ఫిబ్రవరి దినములలో ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానములు యంగీకరించుచు బ్యాంకింగ్ దిల్లీ తీర్మానములలో బొంబయిలోని తీర్మానవిధానము యీ క్రింది విధముగా అమలులో పెట్టుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(౫) రాష్ట్రీయసభ తీర్మానము విచారించి అంగీకరించుటకు త్వరలో జరుపుట.

(౬) జాతీయసభకు సభ్యుల జేర్పుట.

(౭) పూర్వము తీర్మానించినట్లు ౫౦,౦౦౦ పోగుచేయుట.

(౮) అప్పువ్యయ తొలగించు మార్గములు బోధించుట, పంచాయితీగొట్టులు ప్రత్యేకముగా నెలకొల్పి వృద్ధిపరచుట.

(౯) శ్రీ తిక్కవరపు రామచంద్ర, ఓరుగంటి వెంకట నుబ్బయ్యగార్ల స్థానములలో బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి, చతుర్వేలుల వెంకటకృష్ణయ్యగార్ల నెన్నుకొనడమైనది.

(౧౦) శ్రీ జోష్యుల రామచంద్రరావుగారిస్థాన గాను పూడి కామేశ్వరరావుగారిని యెన్నుకొనడమైనది. శ్రీ నిట్టల సోమయాజిగారి స్థాన మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారిని యెన్నుకొనడమైనది.

(౧౧) రాష్ట్రీయసభ ౧౯౨౩ తేదీ బెజవాడలో జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

(౧౨) ఏజెంట్ల సంఘమువారైనను, ఖద్దరుకు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చునప్పుడు తమయొక్క కమిటీకింద వున్న తీయగు ఖద్దరుకు మాత్రము సర్టిఫికేట్లు యివ్వవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(౧౩) శ్రీ ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు తమ ఖద్దరు గారమునుండి వీరేరు ౨-౧౨-౦ చొప్పున నూలు, జిల్లా సంఘములకు మాత్రమే అమ్ముటకు అనుమతియివ్వడమైనది.

(౧౪) దత్తయ్యదేవుల డా. నాని నారాయణగారి ఖద్దరు వెట్టిక సొమ్ము విషయమై జమాఖర్చులు విచారించి రిపోర్టు చేయుటకు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిని కొండమైనది.

భో. పట్టాభి శివారామయ్య అని వున్నది.

ప్రవాండ్లను సంఘ జరుగుచున్న శ్రీమూలంపావులకు అసెంబ్లీ యందు అప్పువ్యయ బేవాలయములలోనికి తోవు విషయము గొప్పవచ్చు జరిగెను. నాయరు సభ్యులు కొందరు అప్పువ్యయ బేవాలయములలోనికి పోవ నున్నది వాదించిరి. అనాది నాండి వచ్చుచున్న అనాగరును చట్టనిర్మాణముచే తొలగింప ప్రయత్నించుట యుక్తము కాదని మరొకందరు సభ్యులు వాదించిరి. ఈవిషయమై ఆలోచించి తరు ఏర్పాటులూనెచ్చెదనని నివాసగారు చెప్పిరి.

బొమ్మిడిప్రేమనంద ఇటీవల రైల్వేనుండు కొట్టుకొనుటచే కొంత ప్రాణాపవృత్తుకూడ సంభవించెను. ఖద్దరు డివిజన్ సబుడివిజను మాజీప్రేమగారు యీ కేసును విచారించిరి. అసిస్టెంట్ ప్రేమనూపూరుకు 9 మాసములు, డ్రైవరు 18 మాసములు కనెనెక్ట్ విధింపబడెను. ప్రేమనూపూరు నిర్దోషులని తీర్మానింపబడెను.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

బొంబాయి శాసనసభ

సహాయనిరాకరణమునకు ప్రతిపక్షాగోద్యమము.

బొంబాయి, మార్చి 10:- పట్టణీయ భాగములందు సంచారము చేయుచున్న సహాయనిరాకరణోద్యమ ప్రచారకులకు ప్రతిపక్షాగోద్యమమును ప్రయత్నసంఘమువారు ఎట్లు సాగించుచున్నా దని ఒకసభ్యుడు ప్రశ్నించగా, స్పీకర్ కాంగ్రెసు సభ్యు డిల్లీ ప్రత్యుత్తమిచ్చెను. "ప్రయత్నసంఘమువారు రోజు చొప్పున గ్రంథములను, సంఘములను ప్రకటించి, ప్రతిగామమునకు బంపుచుందురు. స్థానికాధికారులు స్వయముగ ప్రజలతో మాట్లాడి, ప్రజలకు నిజపరిస్థితులనుగురించి చెప్పుచుందురు." రాజకీయ నేతృత్వము, సామాన్య నేతృత్వములకు చెరసాలలం దా జరగాలొకటి శ్రేయములు గనునించుటను, పని, భోజనము, విశ్రాంతి, దుస్తులు, ఆరోగ్యపు పేర్కాటులు, మతమున కవసరమైన విషయములలో భారతీయులకు, విరోపియులకు కెట్టికృత్యాచములున్నవి వచ్చేగారు ప్రశ్నించిరి. స్పీకర్ కాంగ్రెసుసభ్యుడొక ప్రత్యుత్తమిచ్చెను "క్రిమినల్ లాలో కెట్టి శ్రేయములు ఏమియు గానబడవు. చెరసాలనింజనము భారతీయులకు విరోపియులకు నిష్పక్షపాతముగ అమర్చిండును. భారతీయులకు, విరోపియులకు ప్రత్యేకనివాసములుండును. దుస్తులు, భోజనము, పని విరోపియులకు తగినట్లు విరోపియులకు, భారతీయులకు తగినట్లు భారతీయులకు ఇవ్వబడుచుండును. వీరై సంపదన అందగు తమ తమ మతానుష్ఠానములను చేయుచుండును.

కోర్టుఫీజు చట్టము.

నర్ చివరకాలాలు నెలకొలుపుట 1870 వ సంవత్సరపు కోర్టుఫీజుచట్టము సవరణజిల్లును, నెలకొనుటవారి మార్పుల ప్రకార మంగీకరించబడినదని కోరిరి. దాదాభాయి నహాల్లానీ గుప్పీగారలు జిల్లును అంగీకరించగూడదని తీర్మానము మాట్లాడిరి. జిల్లును తిరిగి నెలకొనుట కమిటీకి పంపబడినదని కలెగారు పదనించిరి. ఈవిషయము ఓటిపోయెను. ఈజిల్లు అంగీకరించని పక్షమున, ప్రభుత్వమును జరుపుటకు ద్రవ్య ముండదని స్పీకర్ కాంగ్రెసు సభ్యుడు హెచ్చరించెను. దీర్ఘముగ చర్చ జరిగినపిమ్మట, నెలకొనుటవారి మార్పుల ప్రకారము జిల్లు అంగీకరింపబడెను.

మంగడేశపు శాసనసభ.

కలకత్తా మార్చి 10:- మంగడేశపు శాసనసభలో మూడు గోజులు చర్చముగ చర్చింపబడిన పిమ్మట, ప్రాంతుజిల్లు అంగీకరింపబడెను. కోర్టు ఫీజుజిల్లుమీద చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. ఈజిల్లుమీద 109 సవరణలు పంపబడెను. 22 మార్చి 1923 రింపబడెను.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ.

నాగపూరు, మార్చి 9:- నేడు సమావేశమైన మధ్య రాష్ట్రముల శాసన సభలో లాండు రివిన్యూ కాభివృద్ధి 49 లక్షల గ్రాంటు కోరబడెను. ఇతరుల పనిని చేపట్టుచువారిలో కొందరిని కింగ్డంవలెనని చెప్పి సభ్యులు 2 లక్షల గ్రాంటును తీసివేసిరి.

బర్మా శాసనసభ

గంగూ, మార్చి 9:- బర్మా ప్రభుత్వపు ఆర్థికపరిస్థితులు కొంతవరకు సంతృప్తికరమే యనుచు, రివిన్యూ కార్యదర్శి 1922-23 వ సంవత్సరపు ఆయవ్యయ పత్రమును ప్రవేశపెట్టెను. వచ్చే సంవత్సరపు రాబడి 10 కోట్లు, వ్యయము 12 కోట్లు 17 లక్షలు. మిగిలినదానికి ప్రాతసంవత్సరపు రొక్కము, నష్టలాభములు సరిపెట్టబడును.

బీహారు, బెరిస్సా రాష్ట్రములు.

పాట్నా, మార్చి 10:- నిన్నటిదినము ఒకసభ్యుడు తన కోటికొవచ్చునట్లు మాట్లాడగా, అధ్యక్షుడొకరిని నాడేపించి, తమ పక్ష వేదకొనవలసినదని ఆజ్ఞాపించెను. ఇట్లు చేయుటకు ఇష్టపడని ఎడల, ఆతడు నేటిసభనుండి వెళ్లిపోవలసినదని అధ్యక్షులు పలికిరి. సభ్యుడు తక్షణమే లేచివెళ్లెను.

అటుతర్వాత ఆయవ్యయ పత్రముమీద చర్చ మొదలుపెట్టెను. ప్రజాకోగ్యము, శ్వసనాయము, పరిశ్రమలు, మారక గ్రాంటులు పూర్తిగా నిచ్చి నేయుండెను.

భారత దేశమునకు లండనులో ఒక ప్రయత్న సంఘము.

లండను నగరములో అధివేశక రాష్ట్రముల కన్నిటికి ప్రత్యేకముగ ప్రయత్నకార్యాలయములు, కాన్వేన్షన్లు ప్రదర్శన

కాలము గలవు. ఈజాన్, భారత దేశమునకుకూడ ఉండవలెను అభిప్రాయము బలపడుచున్నది. ఇప్పుడు భారత దేశములో పశ్చిమము నుంపుచున్న లండన్ పబ్లిసిటీ సంఘకార్యదర్శి డబ్ల్యు. జి. డేగాను దీనినిగురించి ప్రధానమునకులించిరి. అతడిప్పుడు బొంబాయినగరమునందున్నాడు. దేశమునందలి పారిశ్రామిక లండను దీనినిగురించి ఉత్సాహముతో నున్నా దని ఆతడు పలికెను. కలకత్తా న్యాయాధ్యక్ష మూర్తియును, లక్ష్మీణపురమందలి చిత్రవస్తుప్రదర్శనశాల, కాశ్మీరునందలి అయిదునెండు సాంకేతికవిద్యాలయము, నడరాసునందలి విక్టోరియాధనవము- ఈ సలములందలి వస్తువులను లండన్ నగరమునందలి పౌరులకెటు క చేయవలెను. ఇప్పుడు భారత దేశమునందును, ఆంగ్ల దేశమునందును ప్రజలందఱు రాజకీయములలో ముగిసి పోయినారు. వారికలంపులను మనోభావములను మోకవంకకు మరలుటకు అధికారులు ప్రయత్నించలేదు. రాజకీయములలో ఏనిముసమున ఏమిజరుగవలదో యని సందియములున్నను, శాశ్వత ప్రదర్శనశాలను స్థాపించుట, నిజమును ప్రకటించుట ఆత్యవసరము అని డేగాను చెప్పిరి.

కొండరు ప్రత్యేకముగ ప్రార్థించగా, మేమాసమునకు భారతదేశములో నుండుటకు డే గాంగీకరించిరి.

ప్రకటన

మాడపాటి సత్యనాథగారు ఆమె దత్తపుత్రుడగు వెంకటసుబ్బారావుగారికి గార్డయికో కాదు. ఆమె తన బాధ్యతను చక్కగ నిర్వహించుటలేదు. గాన గార్డయికో పదవియందీ ఆమెను తొలగించవలెనని నేను దరఖాస్తు వెట్టియున్నాను. కనుక ఎవ్వరును ఆమెతో లావాదేవీలు సలుపకూడదు. అట్లు చేయువారు స్వబాధ్యత వైచ చేసివారయ్యెదరు. మాడపాటి నారాయణరావు.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారిచే రచించఁ పబడిన గ్రంథములు- నాటకములు

Table with 2 columns: Title and Price. Includes entries like 'నర్మదాపురు కుత్సీయము' (0-12-0), 'రాధాకృష్ణనాటకము' (0- 8-0), 'కోకిల' (0-12-0), 'విప్రనారాయణ' (0-12-0), 'వనవాసరాఘవము' (0-12-0), 'విజయరాఘవము' (1- 0-0), 'కళ్యాణరాఘవము' (0- 8-0), 'బుద్ధబాధనుధ' (1- 0-0), 'వృద్ధనివాసము ప్రహసనము' (0- 8-0), 'హాస్యనల్లరి' (0-12-0).

(అచ్చులో నున్నవి)

సాక్షి 1 వ వాల్యూము, 2 వ వాల్యూము, మూడవవాల్యూము.

పూర్ణిమముదిక- నాటకములు కలయువారు, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు పంతులు గారు, పితాపురం. అని వ్రాయవలెను.

వెర్రిక్ లైట్

ఈ వెర్రిక్ లైట్ల వీధిమ సీయలో తయారు చేయబడినది. దీనిని వెలిగించుటకు గొప్పల (Match) అవశ్యము లేదు. ఇవి వెర్రిక్ లైట్ల క్రింద మందము డ్రైక్లను ప్రకారము చేసి వీధిమనై వుండు చక్రమును వెలిగించుటకు, ఇతరుల ప్రకారముగా మందును. చూగుటకు బహు అవశ్యముగా నున్నది. తేయియందు సహ వుంచుకోవచ్చును. దీనిము 1-కి రూ 1-8-0

జనరల్ మెయిల్ ఆర్డర్ కంపెని, సోస్టు బాక్సు 232, మదరాసు.

NOTICE TO STUDENTS. Beware of your health before Examinations. Keep 2 tins of Spermatorrhoea pills with you always. Stops Emissions and wet Dreams. Startling relief in 24 hours else money refunded 1 tin of 15 pills 8 As (Net). (B) 3473 M: V. R. RAMACHANDRA ROW, Market Tank, COCONADA.

ఖిలాఫతుమాట యేమి?

“ఖిలాఫతుమాటను స్వరాజ్యసంపాదనకు దగి యున్నది. కాని ఈ కార్యక్రమము చాలమెల్లగ నడచుచుండుటచే ఖిలాఫతును రక్షించుట కిది సరిపోజాలదు. ఖిలాఫతు సమస్య కొలదిమానుషులలోనే సరిష్కరింపబడును. మన మేమి యొనర్చినను ఇప్పుడే యొనర్చలేము” అని చాలమంది మహమ్మదీయస్నేహితులు నడుపుచుండిరి. ఈవిషయమును నిర్ణయించెదము గాక. దేవుని కృపవలన, ఖిలాఫతు సమస్య, గాజీ ముస్తఫా కెంలసాహెబ్ గారి మాన్యులందు సురక్షితముగ నున్నది. వారివలె ప్రస్తుత కాలమున నే ఇతర మహమ్మదీయుడును, పోయిన ఖిలాఫతు ప్రతిష్ఠను తిరిగి స్థాపింపలేడు. ధనదాసమున భారతదేశ నాయకులు ఏకాగ్రముగ సహాయము చేసినను అధికముగ సహాయమొనర్చలేనిది నాదలంపు. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతవలనను, ఇంగ్లండుదేశము తురుష్కలకు విరోధవిధానమునే సాగించుచు, భారతదేశ పరికరముల తురుష్కలకు వ్యతిరేకముగ నుపయోగించుచు నున్నయెడలను అంగ్లేజీమతో సంబంధము కలవాడగు నునియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించినదియు మనము జహీరంగముగ ప్రకటించుటచేతనే మనము ఖిలాఫతునకు నిజముగ సహాయము చేయుచున్నామి. మన ఈ ప్రకటనయందు బల మధికముగనిలించి ఇస్లాము ప్రతిష్ఠ పోవచ్చును. కేమలు సాహెబ్ గారికి ఎక్కువ బలము గలదిను. గణగణాదివక్షణ లేకయే కొన్ని వేలమంది యొక్కరులను ప్రభుత్వమును తాత్కాలికముగ గాలరాపచిన యెడల ప్రభుత్వము మన కోర్కెలకు లొంగునని కొంతమంది తలచుచుండిరి. ప్రభుత్వము వారితో గురించి అల్పముగ నెంచవచ్చు. దేశమునందు దౌర్జన్యము నణగఁగొట్టగల శక్తి ప్రభుత్వమున కింకను గలదని నమ్మెదను ఏకాగ్రముగ విభజించుకొని యున్నామి. మనకు మెట్లయినగా దౌర్జన్యమే. పనిత్రు లుచూడును, దైవ భీతిగల వారును బాధ నందినయెడలనే ఫలితముండును. గుంపులుగ లేరీ అడంబడముతో నట్లు చేసిన ఫలితముండును. భారతదేశము ప్రత్యక్షము నొందినకొలది బలవంతమగుచుండును. ముస్లింల కరీరునకు పరిణామము సాధనము. కరీరుదౌర్జన్య సంపన్ను లొక్కతరి అహంకార ప్రభుత్వము “కఠిన్ స్వభావ” యొక్కతై భగవంతుని అధికారములను తా మే చెలాయించ నెత్తింతును. కఠిన్ స్వభావమునకు తద్వ్యతిరేకములతో సంపర్కము గలిగిన యెడల దౌర్జన్య సంపన్నములు ఉద్భవించుకరను. ఒక ఘన ప్రభావము మరయుక ఘనవాక్యము మీదనే నడచుచున్నాము. అంతరిక్షమున మార్గములు నిర్ణయించుటకు, అందుచే నిర్మాణ విధాన మగు మూకలు దాంబీముగ జేయుటకు దౌర్జన్యము, భగవంతుల తగుల దెట్టినను ఇది, “ప్రపంచములో కల్ల కృత నిశ్చయులగు” వారియొక్క “కఠిన్ స్వభావ” ప్రతి అహంకారముతో సరిపోజాలవు. ఇట్టి భీకరాహంకారమును, సామ్యత వినయము, పవిత్రతలచేతనే ఎదిరింపవలెను. నిస్సహాయులకు భగవంతుడే సహాయ మొనర్చుటను గాని, దామేమియో యొనర్చుటలను దలచుచున్నవా సహాయ మొనర్చుటలను. మహమ్మదీయతదేవుడైన గారు కొరానుందలి ప్రతిఫలము ఈ పాఠమును నొప్పించును. కొరానునందలి ప్రతి “సున్న”యుదయాంబోని నగు ఆ పాఠమునని నాచుము తోడనే ప్రారంభింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులన, మనము కరీమునందు దుష్టులుగ నున్నను దౌర్జన్యములందు మాత్రము బలవంతముగ నుండవలెను. మహమ్మదీయులు దౌర్జన్యరాహిత్యసాధనమును నమ్మినయెడల నా సాధనమును పరిక్షించుటకు పిలువొసగవలెను. వారు కోపమును అనగా దౌర్జన్యమును— వారి మృదయములందు ముగిసిన యెడల అట్టి పిలువలుగ జేసిన వారు గాలాలరు.

మన వాంఛిము వలనను, పరులకు అడ్డంకులు నిర్మించుటవలనను, కాపలా వేయుటయందు దౌర్జన్యము గన్పించుట వలనను నిర్బంధముచే మనయందు గలి మువారి సంఖ్యకంటె మనకు గూర్ఖులగు కెక్కువ. ప్రభుత్వమువారికి నిర్బంధసహకారమును తిరస్కరించిన మనము ఇతరులను నిర్బంధపెట్టి వారిని మనకనుకూలముగ నెట్లుగావించుకొనగలము. పరులు మనయెడల నెట్లు ప్రతిఘటనలను కోరుదుమా మనము గూడ పరులయెడల నెట్లే ప్రతిఘటనలదా?

సెనర్సునందలి మనకు సంస్కృతికరముగ ముప్పదినయెడల నీ కార్యము పూర్తి గావెదను. ఈ కోర్కెలకంటె తక్కువనానో సంస్కృతిపడవండ్ల నుండుటయందే భారతదేశమును మిమిడియున్నది. జాబులలో ఆరలును తిరిగి

మహమ్మదీయుల కిచ్చివేయవలెనను విషయమున కేమలు సాహెబ్ గారు విశేషములను గన్పరుచుక పోవచ్చును. అది ముసల్మానులకు తిరిగి ఇచ్చివేయు వరకును మునము పోరాటమును యధాప్రకారము సాగింపవలెను. ఇద్దరులముచే నీ యాదర్శమును బడయుకలమని మహమ్మదీయులకు నమ్మకమున్నయెడల వారీదౌర్జన్యరాహిత్యమైతినుండి విడిపోవచ్చును. అట్లుగాని యెడల వారు మనోవాక్యముకలయందునుగ ఈవిధానమును నిర్వర్తించవలెను. అప్పుడు వారి కోర్కెలను నెరవేర్చుట కింతకంటె నిశ్చయమైనదియు, త్వరితమైనదియు మరయుకమా గ్గును లేదనినాకికే చెలియగలదు.

ఉద్దేశ మనశ్యకమా?

ఈపోరాటమును సాగించుటకు గాను ప్రజలయందుచురుకును ఉద్దేశమును ప్రకటించుట అపురవమి కొంతమంది స్నేహితులు నడుపుచుండిరి. ఉద్దేశ క మ మి ద నే ఏ జాతి గాని ఏ వ్యక్తి గాని జీవించి యుండజాలడు. ఇటీవల మనకు యుద్దేశము చాలకలిగెను. ఇప్పుడు దానికి విరుగుడుగ మాంద్యమువచ్చెను. ఇందువలన నికోధక (అనెన్సిఫు) కార్యక్రమ మాపబడుటచే ప్రజలు మనలను విడనాడెదెడల యుద్దయభివృద్ధికి భంగము గలుగుతుండుటయే గాక మనకు చాలబలము గలదును. అప్పుడు చోచారా బాధ్యత మనమెందును. వెనుకకు తిరిగి జూచుకొన నవసరము లేకుండ ముందునకు జనవీలుండును. ఈమాంద్యమును దాటిన తరువాత ప్రజలు మనపక్షమున నుండినవి చెలిసినయెడల ప్రజలు దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమును ప్రపంచించిన ప్రకటన పీఠండును. మారణవిధానము నెట్లుగావించగలరో అట్లే నిర్మాణ విధానమునుగూడ గావించగల రని జాపవచ్చును. ఏదిఎట్లున్నను ప్రస్తుత యుద్దేశము పోవలెను.

పల్లెలు

బ్లోలితీర్థానమును విమర్శించుచు మరలా పత్రిక యందు కెల్కారుగాను వ్రాసినవ్యాసమును జాగ్రూకతతో పఠించితిని. ఆవిమర్శమునందు వారు నామెడల గన్పించినసోపానమును గమనించితిని. అందువ్రాచుబడిన పల్లెలకన్నుల సరిగ్గాని కెల్కారు గారిని, వారియభిప్రాయముల, పోల్చును తేలికతలను నమ్మింపవలెనవలెనని ప్రత్యేకించెను. అవును, మాటలొకడ వాంఛనీయమైనగునను. కాని ప్రత్యేకమయముల గమనింప నిరాకరించినపు డీ సుఖము పికాచముగ మారును గంటంటుకు నైసకపూలముల స్థానములను మార్చుచున్నయము జూచు తెలియను. ఒకప్పుడు జాలూ తిరుగుబాటునందు మేమందరము నిద్రయందుంటిమి. మరుదినమున గావించవలసిన కార్యము గురించి మాకు నిర్ణీతతత్వములు లేవు. అర్ధరాత్రిము నందు మమ్ములను లేపి ధాన్యపు బస్తాలవెనుకకు పోవలయునని అజ్ఞాపించిరి. ఈధాన్యపుస్తాలు గొడగానేర్పడెను. మేము బడచేసిన కొండవైకి శత్రువు ప్రాకి వచ్చుచున్నాడని మాకు తెలియవచ్చుటచే నిట్లున్నబడెను. ఒక గంట గడచినంతలే మాకు జిలిసివార్త యనత్యమని తెలియవచ్చెను. అప్పుడు తిరిగి మామూలుస్థానములకు జనుట కనష్టత ఈయబడెను ఈ పల్లెలన్నియు ఆకత్యకము లగుమార్పులే. వ్యాధి మారుటతో మందుగూడ మారును. ఒకే వైద్యుడు ఒకదిన మన రోగియందు నులేరుమా జ్వరమును గాంచి చాల క్వేనామందు నిచ్చును. మరునాటిదినమున టైమెడు జ్వరమును గాంచి అన్ని మందులను ఆపివైది జాగ్రత్తగా పోషింపవలెననియు లంకణముల గట్టవలెననియు నుత్తరపు జేయును. మూడవదినమున తుయలక్షణముం గాంచి మార్పుల గావించి ఆవరమును పుచ్చుకొనవలెనని దెలుపును. ఈ వైద్యుడు చలచిత్తుడో లేక జాగ్రూకత గలవాడును యధార్థవాదియునా?

నేను బొంబాయి సమావేశ సందర్భమున యొనర్చియుండవలసినదని కెల్కారుగాను చెలిపెడి కార్యమును ఆ సమయమున ఉపేక్ష అన్యతాదోషములను జెందకుండ నే నొనర్చి యుండజాలక పోయియుండును. ఆ సమయమున భారత వాతావరణము నిర్మలముగ నుండెను. అట్లే ముందుగూడనుండునని ఎంచితిన. ఆ సమయమున సమృద్ధించిన దానికంటె పరిమతి దాటి అధిక విషయములకు సమృద్ధించినయెడల అన్యతాదోషము కలిగిడిది. రోగిలక్షణములను నిందింపవచ్చుగాని రోగిలక్షణములను బట్టి నేను గావించిన తీర్మానమును నిందింపరాదు. అదియుగాక కలకత్తాయందు రాజప్రతినిధిగాను కొంకుటేలిల సమావేశమువలన అధికలాభము లెర్పియ్యగలగు జాలవనియు ఖిలాఫతు పంజాబు విషయములందు ఏమియు ఆశంపడరాదనియు సంస్కరణము లిప్పుడే ప్రపాదించబడినవి. కొత్తసంస్కరణములేవియు గావించవలసినవియు ప్రకటించియుండగా మనము పోరా

డు మార్పులను దాచివెట్టియుండగలనా. మనకోర్కెలు నునిదితములనియు నిర్ణయించియు వెలిసియుండక పోయినచో మిల్లవాద స్నేహితులకును రాజప్రతినిధికినిగూడ నన్యాయ మొనర్చినవాత నగుదును. అప్పుడు సమిష్టి కాన్ఫరెన్సులను నాపివేయుట మనయందులోపముగ నుండెడిది. కానిచోచారా విషయములు ఆకాశమును మేఘావృత మొనర్చెను. అందుచే మరయుక వ్యాధిలక్షణము పొడగ టైను. ఆ సమయమున రోగి పథ్యమునందు మున్నుజేయవలెనని తేట కెల్లముగ దెలుపక పోయినచో నేగమై యుండెడిది. చోచారా తరువాత సమిష్టి కాన్ఫరెన్సులను నాపకపోయినయెడల నది తీమింపరాని నేరమైయుండెడిది ఈ తీర్మానమునకును బ్లోలి సిద్ధమైలేదను విషయమునకును సంబంధములేదని పాఠకులకు నమ్మబల్కెదను బ్లోలి పోరాటమునకు నకల సంసిద్ధముగ నున్నవని నానమ్మకము. ఈయుద్ధమునకు బ్లోలి సంసిద్ధముగ నున్నదని “యంగ్లెండ్ యా” మూలమునను “నవజీవను” మూలమునను ఇదివరకు పలుమారులు చెలిసియుంటిని.

విమర్శకులు, సివిలుకానవాత్రి మణియనదలి చిత్తుల్రోవలు నదిగ చెలిసికొనలేదు. అందు సివిలు ఆనువిశేషణమును వారు నదిగ గమనించుటలేదు.

బ్లోలి తీర్మానమును గురించి విచారించిన కొందరి, భీల్లియందలి చర్చలను సంప్రదించుటలను పలుమారులు మనము చేసికొనుచున్న కొలదిని తీర్మానము నదియైనదేయనియు ఎరలే మనుకొన్నను, ప్రజాసానుభూతి గోల్పోయిననుగూడ, కాష్మీయకాంగ్రెసు సంఘములు నికోధక (అనెన్సిఫు) కార్యముల నన్నిటిని తాత్కాలికముగ నిలుపుట అపునరమని నాకునోచుచున్నది.

ప్రకటన

బెజవాడలో ఎన్. శ్రీనివాసులు కంపెని జనరలు మచ్చెన్సు. అనుపేరున వ్యాపారముచేయుచున్నట్టి ఎన్. సూర్యనారాయణ రావుగారు ఈ లేడినుండి మద్రాసు రాజధానిలో కృష్ణా, గోదావరి, (పిల్లూరు చేరదు) గుంటూరు జిల్లాల యందు మా లూబ్రికేటింగు సామానులు విక్రయించుటకు సోల్ ఏజంట్లుగా నియమించి యున్నామని ఇందువలన అందరును తెలుసుకొనవలెను.

Standard Oil Co of N. Y. Madras.

నూతన గ్రంథములు

చిత్ర రంజన దాసు

సంపూర్ణజీవితము, ఉపదేశములు

రెట 0—8—0

గాంధీ మహాత్ముని

‘నాచెజసాల అనుభవము’

రెట ప్రతి 1-3 0—12—0 [8051]

దాదాభాయి నారోజి

జీవితము, ఉపన్యాసములు

రెట 0—8—0

యం. ఆర్. కృష్ణరావు అందు కంపెని, నెల్లూరు.

జాతకమార్తాండము

రెండవ భాగము

ఇది అమృతూర్తిలయ నిర్ణయగా నున్నది. 300 పేజీలు. ఇందు లగ్న స్థానము, గ్రహస్థానము, భావస్థానము, వర్ణములు, సోదకవర్ణ, ఆప్తకవర్ణ, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదత్త అంతర్దశాఫలములను, ఇంకను అనేక గంగతులతో మిక్కిలి శుభలక్షణాలను అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంకటములు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపసు చేయదును. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు ధర్మాస్తులు : ంజిశాఖరు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూపు 2—0—0 లు.

అలగ్యమైనచో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ కెల్ల వేంకట శాస్త్రి.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.

(గోదావరి జిల్లా)

విదేశ వార్తలు

మాంటాగూగారి రాజీనామా

ఆంగ్లాభిప్రాయములు

కన్యశ్శిక్షణ పక్షము

మార్చి 10:—మాంటాగూగారి రాజీనామాను గురించి కన్యశ్శిక్షణపక్షవార్తాపత్రికలు సంతసమును గనబరచుచున్నవి. రాజ్యపరిధిగూడ రాజీనామా నీయవలెనని ముందుచున్నవి. భారతప్రభుత్వమువారు మాంటాగూగారును మంత్రివర్గమువారికి తెలియకుండ నీ ప్రకటనను బహిరంగపరిచి అందు లీలన బ్రిటిషు ప్రభుత్వముచే తమ కోరికలను నిష్పంధముగా తెరవేర్చింప జేయవలెనని ఈవార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

ఇట్టి కుట్రలుగూడ కార్యదర్శి ప్రభుత్వమునండి వెడలిపోయేనే యని లిబరలు పక్షపత్రికలు విచారించుచున్నవి. కాని మాంటాగూగారిని పార్లమెంటుచే రాజనామానిచ్చుట తప్పని సరి యని వ్రాయుచున్నవి. ఈగజీనామాను భారతీయుల పార్లమెంటు గావించు కొనెదరమోయని యన్ని పక్షపత్రికలును వ్రాయుచున్నవి.

మంత్రివర్గముతో సన్నిహితములు

ప్రకటనను బహిరంగపరచిన విషయము ప్రధానమంత్రికి చాల అలగ్యముగ వెలిసెను. వెంటనే మాంటాగూగారిని పిలిచి విచారింపగా దా నా బాధ్యతను వహించితిని మాంటాగూగారు యిట్టి. అంతట లాయడు బార్నిగారు చాంబెల్లను, చర్చిల్లు, బెర్నెస్సెన్లను ప్రభువు మొదలగు వారి నందరిని పిలిచి ఈ విషయము చర్చించి మాంటాగూగారి యద్యోగమున నుండరాదని తీర్మానించిరి. తరువాత రాజీనామా నీయవలెనని మాంటాగూగారికి లాయడుబార్ని గారు లేఖవ్రాసిరి.

చాంబెల్లగారు పార్లమెంటునందు మాంటాగూగారి రాజీనామాను వెలిపింపుట చాలచుందినభట్టు లుత్సాహమును బట్టబాలక పోయిరి. లిబరలు, కార్మికపక్షమువారు ఎట్టిభారములను వెలుపలేదు.

మాంటాగూ- లాయడు బార్నిగారు

మాంటాగూగారి రాజీనామా సందర్భమున మాంటాగూగారిని లాయడుబార్నిగారిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ప్రకటింపబడినవి. మాంటాగూగారు లాయడుబార్ని గారికి వ్రాసిన లేఖనందీ విషయములు గలవు:—బర్మింగ్హమ్లోని భారత ప్రభుత్వమువారికి సందేశమునున్న దానిని బహిరంగ పరచుట నుమతి గోరుచునా ప్రభుత్వమువారికి నోటునున్నా గతి వారముననే మంత్రివర్గమువారి కందరకును పంచివేట్టితిని. అందువై మంత్రివర్గము ఆధ్యంతమును దెలుపలేదు. ఆసందేశమును ప్రకటించుట కనుమతించవలెనని కోరుచు నాల్గవేదిన నాకోక అర్జుంటు తంజివార్ల వచ్చెను. మంత్రివర్గము తిరిగి క్వెరలో సమావేశమగునని నేనెంచలేను. ఆ తిరుగాక, ఆ ప్రకటన యందు, మంత్రివర్గమునా రెన్నియో పర్యాయములు దెలుపుచున్న ఆభిప్రాయములకుంటే నేను ఆభిప్రాయములు తేల్చు. అందుచే దానిని ప్రచురించుటకు నేనునుకొనితిని. సందేశమువేళమున భారతదేశమునకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మియ్యబడెను. నెవరైన స ధియుండు ప్రత్యేకము పొట్టానెను. ఇట్టి స్థితిలందు భారతదేశకాంతి కపు సరము లగు నభిప్రాయములను భారతప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట కెట్టి యాటంకములతో నాకుదెలియుటలేదు. భారతాభిప్రాయములు సంపూర్ణముగ విచారింపబడవలెనని భారతాభిప్రాయమువారికి నేషీంచుచుండిరి. అందుచే నెవరైనసందేహమున భారతప్రభుత్వమునకును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును సహాయముయ్యుట నానిధియని యెంచితిని. నేనొనర్చిన కార్యమునాకు యుక్తమేయని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వమువారిచే నాకు నియమింపబడి నాచే భారతదేశమున ప్రారంభింపబడినవిధానము ఇయ్యవలెనని ఆశించుచున్నాను.

లాయడు బార్ని గారి ప్రత్యుత్తరము వ్రాసిరి:—మీ రాజీనామా సంగీకరింపవలయునని సార్వభౌమునికి సలహా నొసంగుచున్నాను. మీరు మీవిధానము ననుసరించి ప్రకటనను బహిరంగపరచి రని నాకు నమ్మకముగలదు. కాని దానిని ప్రకటించుట వలన భారతదేశ కన్యశ్శిక్షణములకు దాటిన సామ్రాజ్యవ్యవహార భంగము కలిగినది. భారతప్రభుత్వమునకు వారి యభి

ప్రాయములను దెలుపుచున్నా గలదు. బ్రిటిషువారు భారత మహమ్మదీయరాజ్యవ్యవహారమువారి కన్నియో సదుపాయముల గావించిరి. సందేశమువేళమున భారతదేశమునకు ప్రత్యేక సంపూర్ణప్రాతినిధ్యము గలదు. అంతియగాక మహమ్మదీయ రాజ్యవ్యవహారమువారికి తమ యభిప్రాయముల నాసమావేశమువారియెదుట దెలుపుటకు సదుపాయము లొనర్చబడెను. సామ్రాజ్యమునందలి ప్రత్యేకప్రభుత్వము లిట్లు ప్రకటనల బహిరంగపరచినయెడల సామ్రాజ్యవిదేశవ్యవహారములకు భంగము వాటిల్లి సామ్రాజ్య స్థాయియే యనుమాన మగును. వికాస సామ్రాజ్యదృష్టితో జూచినయెడల మాంటాగూగారికార్యము న్యాయయుక్తముగ లేదు. సమీప ప్రాచ్యసమావేశము త్వరలోనే గూడనున్నది. ఆ సమయమున చాల కీర్త్యములగు విషయము లచ్చట చర్చింపబడును. మాంటాగూగారిని నొనర్చిన కార్యమువలన విదేశాంగకాఖ్యవారిపై ఎక్కువగా విమరణ మాయెను. తాము రి వ లేదన రాజ్యపరిధికి తంజివార్లములముగా నంపిన ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించవలెనని మాంటాగూగారు కోరియుండిరి. భారతప్రభుత్వ సందేశమును బహిరంగపరచుటవలన నే సత్తిగతులు విమరించెను. ఈ ప్రత్యుత్తరమునగూడ ప్రచురించి నయెడల మతంత విమరణము లగును. అందుచే నది ప్రకటింపబడజాలదు.

లాయడు బార్ని గారిని గూటరు వార్తలయ్యప్రతినిధి దక్షిణి ప్రశ్నింపగా నిట్లు నడిచిరి:—మే మింతవరకు గ్రీకు తురుష్కలరుభ్య వ్యవహారములకు నిష్పక్షపాతముగ సరిగ కొనసాగించుచుంటిమి. ఆ ప్రత్యేకములందు నిజమగు కాంతిని సాపింపవలెనని మాయాశయము. ఈ సందేశమును ప్రకటించుట వలన ఇరువురుభ్యను రాజ్యవ్యవహారముల సంక్లిష్టతముగ సాగించుట కష్టమగును. భారతదేశ మహమ్మదీయాభిప్రాయమును మే మెల్లప్పుడును అధికముగ గౌరవించుచుంటిమి. వారు సరిగ్రామమున గావించిన సహాయమును గమనించుచే మా రాజకీయ విధానమును ఏర్పాటు గావించుకొనుచుంటిమి.

ప్రతికాభిప్రాయములు

ఆంగ్లప్రతికాభిప్రాయములు రెండు విధములుగ వీలి యున్నవి. టైమ్సు, డేయిలీ మెయిలు పత్రికలు భారతాభిప్రాయముల ననుసరించి నెవరైనసందేహము గల్గింపవలెనని వ్రాయుచు నానుక్తిప్రకృతి విచిత్రము బొంబయినుండి వ్రాసిన హెచ్చరికతెలుప తిరిగి ప్రకటించుచున్నవి.

నెవరైన సందేహమును సుల్తాను పోగ్లాట్టానిన ప్రదేశములకు మార్పుల గల్గింపకాదని డెయిలీ మెయిలు, ఆయినను గ్రీకులు అసియా మైకన్ల వై యుద్ధమునకు గడకుట కార్యము నిరుద్ధమున ఈ విషయమున మిత్రమండలి వెనుకకు తిరలవలయు ననియు వెల్లడిమిస్తున నెటువత్రిక వ్రాయుచున్నది. డేయిలీ హెరాల్డు

నెవరైనసందేహ సంపూర్ణముగ మార్చివేయవలె ననియు, నిజమగు భారతాభిప్రాయమువేళము నాహ్వనించి అందులకు అధినివేళపార్లమెంటు ప్రతినిధులుగూడ నాహ్వనించి భారతదేశమునకు నిజమగు ప్రభుత్వపాలన నొసగవలెననియు డేయిలీ హెరాల్డుపత్రిక దెలుపుచున్నది.

సామ్రాజ్యమునందలి ప్రత్యేకమున నెచ్చటనో మార్పులు గల్గించుటవలన భారతదేశము అసంతృప్తి చల్లార్చ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్లయి చుండెనని వీనికలన విశదమగుచున్నదియు, ఇట్టిభావములనేకొనసాగించియెడల సామ్రాజ్యము చాలకాలము నిలవజాలదనియు మార్చింపుటవత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతప్రభుత్వమువారి సంగీకరింపరాదనియు, భారతదేశమునకు అధినివేళపాటుకన్న అధికఆశయము లుండరాదనియు డేయిలీ కానికలు వ్రాయుచున్నది.

రీడింగుప్రభువుగూడ వెడలవలెను

మాంటాగూగారు వెడలిపోవుట సంతోషవాయకమనియు అత్యగౌరవనీయకార్యము రీడింగుప్రభువు వెంటనే రాజీనామా నీయవలెననియు డేయిలీ న్యాయపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వాధికారు లగుటచే మాంటాగూ రీడింగు గారిని నొనర్చిన కార్యమునకు నే యున్నదనియు, మాంటాగూగారు యద్యోగమునండి వెడలిపోయినారే, వారితో సమానకార్యకర్త గల రీడింగుప్రభువు వుత్సాహమునందుట యుక్తముగాదనియు డేయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

డేయిలీ ప్రభువు

మాంటాగూగారి సాన మాక్రమింపవలెను రీడింగుప్రభువు రాజీనామా

మార్చి 10:—భారత కార్యదర్శి పదవికి డేయిలీ ప్రభువుగా నాహ్వనించిన రూటర్ షార్ల మెంటరీ విలేఖకుడు వెలుపు

చున్నాడు. యూనియన్లు తీయోజనమునకు ఆంగీకరించెదరు. డేయిలీ ప్రభువు నిరాకరించినయెడల డేవెన్టెరు ప్రభువీపదవికి రావచ్చును. కాబోవుకొనివారములలో రీడింగుప్రభు రాజీనామా గూడ తప్పనిసరి యని దలచుచున్నాడు.

ప్రస్తుతము భారతకార్యదర్శిగారి పదవి 45 వత్తింకుటను ఇకెన్నుగారు తాత్కాలికముగ నిర్వహించుచున్నాడు.

లిట్టనువ్రాపు దంపతులు

భారతదేశమునకు ప్రయాణముగట

మార్చి 9:—లిట్టను ప్రభుదంపతులు భారతదేశమునకు ప్రమాణమై జరిగి, విష్టోరియావద్ద వారు సంతోషముతో నభినందింపబడిరి. వారితో వారివద్దరు పుత్రికలును చిన్నకుమారుడును గూడ గలరు.

ఈజిప్టునీతి.

స్థిలయురేగింపు

మార్చి 10:—కెయికోయందు మేలిముసుగులను ధరించిన చాలమంది స్త్రీలగుంపు పట్టణపుం దన్ని పీఠు లందును సవరణపాపా మంత్రివర్గముకు సరిసించుచు ఇస్లాము పాపాతిరిగి రావలెనని కేళలు వేయుట యూరేగింపు గావించిరి.

విరమసంధియొడంబడిక

నిరాకరింపవలె ననుతీర్మానమొడిపోవుట.

మార్చి 8:—విరిహసంధియొడంబడిక చట్టము ప్రజలసభయందు మూడవపర్యాయము చర్చకు వచ్చెను. ఈచట్టమును త్రోసివేయవలెనని కోవాల్డు మెంట్ గెయిలుగారు ప్రతిపాదించిరి.

ఈ ప్రతిపాదనమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు చర్చిల్లుగారిట్లు నడిచిరి:—ఇర్లందు క్రమక్రమముగా బోల్లి విషములోనికి దిగిపోవుచున్నదని ఈసభవారు తలంపగూడదు. ఈయొడంబడిక వలన సామ్రాజ్యమునకు తీరని అవమానము సంభవించెనని కొందరు నాదించుచున్నారు. ఈవిషయమును జాతీయగవ్యదృష్టితో చిలకింపక జాతీయాభివృద్ధిదృష్టితో చిలకింపవలెను. ఇర్లందు ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించుననియు, సందేహ సరిగవనించుట బూటకమనియు కొందరు తెలుపుచున్నారు. ఇర్లందుతో బోల్లికయెడల బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు అపరిమితమైన శక్తికలదు. అంగ్ల విరిహ ఆర్థికస్థితిలను బోల్లిజూచినగూడవంతియే. సందేహుడంబడికకు వ్యతిరేకముగ నడచియెడల వైర్లందున కన్యశ్శిక్షణసహాయమొసంగు. విరిహ జాయకులందు నాకునవ్యక్తముగలదు. తాత్కాలికప్రభుత్వము విషయము గావించియెడల సామ్రాజ్యమునకును తనకునగూడ చాలచోయికారి కాగలదు.

ప్రభుల సభయందువివాదము

ప్రభుల సభయందు విరిహస్థన హోదముల చర్చించుచుండగా బెర్నెస్సెన్ల పార్టీ, కార్లను ప్రభువులకు తీర్చివివాదము తీటప్పించెను.

కార్లను ప్రభు విట్లు నడివెను:— ఇర్లందునందు బ్రిటిషువారు అవమానకర మగువిధానము నవలంబించిరి. ఈయొడంబడికవలన రాయలు విరిహకాన్సియ్యులరే సైనికులపై ప్రభుత్వము వారు తీరని అన్యాయమునర్చిరి ఈ సైనికులలో చాలమంది సిక్ ఖీతులే కూనీ చేసాబడిరి.

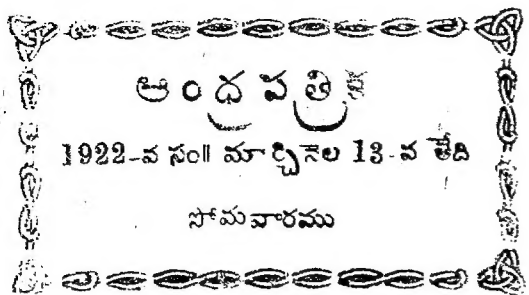
బెర్నెస్సెన్ల ప్రభువు దేశమునందు విపేక్షలు నడివెను అత్యధిక సంఖ్యాకులగు ప్రజలు సంతక కనుకూలముగ నున్నారు అత్యవసరము తీటప్పించిన యెడల ఈవిషయమును ఎన్నికలయందు గూడ ప్రభుత్వమువారు నిమోషింపనిద్దముగ నున్నాడు. ప్రభుల సభవారు ఒడంబడికను చర్చించునపుడు కాన్సియ్యులరేని గుఠించి ప్రసంగించెదను.

బెల్గాన్సురం దల్ల రులు

బెల్గాన్సురందు తుపాకులపోరాట మింకను సంభవించుచునేయున్నది. ఈపోరాటములకు ముగిసా బెల్గాన్సురై తిరిగి వాణిజ్య బహిష్కారమును ప్రయోగింపవలెనని ఉత్తరవర్లందు సిక్ ఖీను సంఘమువారు తాత్కాలికప్రభుత్వము వారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి

వాషింగ్టనునందు నూచింపబడిన చతుర్రేణుడంబ

డికటై సంయుక్తరాష్ట్రముల నెనేటునందు తీవ్రచర్చ జరుగుచున్నది.

గాంధీవిజయము

సీ. మరుగకుం డీక మీరు మార్చిదేశపునెన
ప్రభుధర్మంబును భావములను
చరచిపోతుఁ డహింస మహిమ ప్రకాయమా
వరధర్మమున మీరు వలనలయు
చురువగా వలదు మాధరణి స్వరాజ్యంబు
సాధింతు మనడి నిశ్చయవ్రతంబు
మరుగకు దెప్పుదు మన కన్నటికినెన
వాధారము స్వశక్తి యనెడిమాట
తే.గీ.మరుగకుండు పాంచాలచరణములను
మరుగకుడు ఖిలాఫత్ న్యాయములను
వరచిపోకుడి కన్నడు మాతృభూమి
మరుగకుండుడు కాంతిధర్మంబు నెత్తుడు.

గాంధీ విజయము.

భగవంతుని దివ్యవిభూతులను ఆహంకార ముగ్ధులు కన్నులుండియును జూడజాలరు; చెప్పులుండియును విననేరరు; బుద్ధియుండియును గ్రహింపనోవరు. అధికార ప్రమత్తుల కిది సహజవస్థయని ప్రపంచ చరిత్రమునందు సుప్రాప్తములైన యుద్ధములు నిర్బంధములు ఘోరములు వేయినోళ్ళను దెలుపుచున్నను మానవజాతికి జ్ఞానోదయము కలుగకున్నది. అధికార నిర్బంధమును సోకటిసు పరమానందముతో స్వీకరించి విషపానమునుజేసి చునురత్నమును బొందెను. ఏనుక్కిన్తు నిశ్చల చిత్తముతో సిలువను గైకొని దేవత్యమును బడిసెను. మోహనదాసు కరుణచంద్ర గాంధీ ప్రశాంత హృదయముతో పరిగ్రహించి స్వమాహాత్మ్యమును వ్యక్తము చేసెను. మహానుభావులందఱో దేశమునకును ధర్మమునకును దైవమునకును ప్రాణమానధనములను సమర్పించి శాశ్వతానందమును బడయగలిగిరి. ఈమహాత్మాగులు స్వజాతికిని మానవజాతికిని మహాోపకారమును జేసినవిధమునకు వారి పూజ్యతయే నిదర్శనము. అధికార ప్రమత్తుల దుర్జయములు మహాపురుషుల సత్కార్యములు లోకమునందా చంద్రార్కమును నిలిచి యున్నవి. దుష్టాధి కారులు - దుష్టరాజ్యములు - పేరుప్రతిష్ఠలు లేక నశించినను శిష్టచరిత్రలు శాశ్వత ప్రతిష్ఠను బడసి యారాధ్యములైనవి. గాంధీ మహాత్ముని బంధన మధికారవర్గమునకును నధికారవర్గా శ్రీతులకును వర్తమానకాలమునం దానందమును గలుగజేయుచున్నను కాలాంతరమునందు విషాదమునకు గారణముగఁ గాగలదు. గాంధీ మహాత్ముని నిష్కలంక దేశభక్తి, సత్యప్రియత్వము, ధర్మాచరణ, శాంతిశీలము, లోకప్రసిద్ధి బడసినవి. మహాత్ముని పరమేశత్రువులు సముతము వారియెడల దురుద్దేశములనారోపించుటకు జంకుచున్నారు. ధర్మజ్ఞులు గాంధీ యిపుడు దీపించియున్న జనులయందగ్ర గణ్యుడని నిర్ణయించుచున్నారు. భారతీయులు గాంధీని దేవాంత సభవునిగా బూజించుచున్నారు. దేశజేలు జనులు నిద్రాహారములను విడిచి గాంధీ మహాత్ముని సంవర్ధనమునకై నిరీక్షించుచుందురు. గాంధీ పాటలు - గాంధీ పద్యములు - గాంధీ నాటకములు - ప్రజలకు నిత్యమును పరిపాటి

యైనవి. పసిపిల్లలు సముతము గాంధీనామ స్మరణమును జేయుచు నానందమును బొందుచున్నారు. శ్రీరామ శ్రీకృష్ణనామ స్మరణముల వలనే గాంధీమహాత్ముని నామస్మరణమును వదిలమైనది. ఏకుగ్రామమునకు బోయినను గాంధీ జయఘోషలు ప్రత్యక్ష మగుచుండును. ఒక సంవత్సరకాలములో భారతహృదయమును స్వధర్మ పరవశముగఁ జేయగలిగిన గాంధీమహాత్ముని ప్రతిభ యప్రతిమానముగ నున్నది. గాంధీధర్మబలము భారతహృదయమునం దాత్మవిశ్వాసమును నిరంకుశాధికార హృదయమునందు భయభాంతులను గలుగజేసినది. భారత హృదయము గాంధీ విజయమును అధికార హృదయము గాంధీసంహారమును గోరినవి. అధికారబలమునకు ప్రస్తుతము విజయము గలిగినది. యంగు ఇండియా పత్రికయందు ప్రచురించిన వ్యాసములకు బొంబయి ప్రభుత్వము గాంధీ మహాత్ముని బంధించినది. నెమ్మనుకోత్పచిచారణకు జడ్జి పంపెను. రాజద్రోహ శాసనముక్రిందను తీవ్రదండనము సహజము గలుగగలదు. గాంధీ మహాత్ముని బంధనము దండనము భారతధర్మసంరంభమునందు నూతనవ్యూహమును గల్పించినది. ఆవ్యూహమును భారత పుత్రులు ధర్మమార్గమున భేదించి విజయమును బడయవలయును.

అధికారవ్యూహము

అధికారవ్యూహము పరిపాటియైన భేదన మార్గమును దండనమార్గమును నవలంబించుచున్నది. అధికారవర్గము పితానామలను లాలన జేసి విడదీసి దండనమార్గము నవలంబించినది. న్యాయశాంతిరక్షణనామముతో వేలకొలది భారత పీఠులను నిర్బంధమున పాలుచేసినది. నిర్బంధవిధానము విచ్ఛలమిడిగ ప్రయోగింపబడుచున్నది. కాంగ్రెసు ఖిలాఫత్ సంగతులు నిర్మూలము చేయబడినవి. సమావేశసంభాషణస్వాతంత్ర్యము లడుగంటినవి. శిక్షాస్వృతియందలి న్యాయసూత్రముల కపార్థములు గల్పింపబడినవి. నిరపరాధులు స్వకాజ్యక్తములందు తపంబును జేయుచున్నారు. దేశము శాంతమును బొంది బర్దోలీ తీర్మానము లాచరింపబడుచున్నపుడు నిర్బంధవిధానము విజృంభించుచున్నది. దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారెప్పుడో చేసిన ప్రసంగములకు ఇప్పుడు బంధింపబడిరి. గాంధీమహాత్ముడు శంకరులారు బ్యాంకరు యంగు ఇండియాపత్రిక యందెప్పుడో న్రాసిన వ్యాసములకు దండింపబడ నున్నారు. ఆ దండనసాధనమే సర్వత్ర ప్రయోగింపబడు నని వార్తలు వ్యాపించుచున్నవి. అధికారవర్గ మవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధాన మధికారవ్యూహమును వ్యక్తము చేయుచున్నది. నిర్బంధవిధాన కర్తలు స్వమతవ్యాపకమును గ్రేటుబిటునందును భారతవర్షమునందును బాగుగ జేయగలిగిరి. శాంతిని వికాసమును, గోరెడి మోంఁటగు గారిని తురుష్కు సమస్యయను సాకును గల్పించి కుటిలమతులు పడభ్రష్టుని జేయగలిగిరి. క్రొత్తమంత్రయను అధికారవర్గమును గలిసి పూర్ణమైన నిర్బంధమార్గమును నవలంబించుట సహజము. ధర్మాత్ముడైన గాంధీమహాత్ముని దండనమునకు బూనుకొని యున్నారు. ఇంక నెందఱనో నిర్బంధములకును శిక్షలకును పాలుచేయ నున్నారు అసహా యోధ్యను భలమును నిర్మూలమును జేయుటకధికార వర్గము తలపెట్టింది. అసహాయోధ్యను నాశనము స్వరాజ్యలాభమును చెడగొట్టగలదు. అధికారవర్గ మవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధానము ప్రజాహృదయమునందు సుఖోభమును గలుగజేయు చున్నను ప్రజలు మహాత్ముని యా

దేశానుసారముగ దార్జన్య రహితమైన యసహాయోధ్యమును నిర్విఘ్నముగ సాగించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని యుపదేశాచరణము లసహాయోధ్యము సంరక్షణమును నిరంతరకును బాగుగ జేయగలిగినది. మహాత్ముని బంధనము ప్రజలను దార్జన్య నకు పురికొల్ప నను నాశాభయములు దేశమునందు గలవు. ఆయాశయము శయమును సఫలములైన మన స్వరాజ్యోధ్యమ మధోగతిపా లగునని అసహాయోధ్యమవాడు లందఱును గ్రహింపవలసియుండును. అధికార వ్యూహమును ప్రజలు తిరగణశుద్ధిగ దార్జన్యరహితమైన ధర్మసాధనముతో భేదింపవలయు నని గాంధీ మహాత్ముడు గతవారపు యంగు ఇండియా పత్రిక యందు వ్రాసియుండెను. అధర్మోపదేశమును అసహాయోధ్యమ దీక్షితులు గ్రహించి స్వధర్మము ననుష్ఠించిన స్వరాజ్యోధ్యమమునకు విజయము ధ్రువము.

దీక్షితుల కర్తవ్యము.

అసహాయోధ్యమ ప్రచారకుల హృదయము నందు బాఠోలీ నిర్ణయములు తాత్కాలికముగ గలుగజేసిన హృదయదార్జన్యమును మహాత్ముని నిర్బంధముతోగొట్టియుండును. హృదయోదేశమునుగోరెడి వారికి మహాత్మునినిర్బంధము కావలసినంత యుద్దేశకారణమును సమకూర్చుచున్నది. అధికారులు గాంధీ మహాత్ముని శాంతిశీలమును బంధింపగలిగినను వారి మహాత్మ్య బంధింపజాలరు. మహాత్మునినామస్మరణమును ధర్మనిర్వహణమును మనకు తరణోపాయములుగ నుండవలయును. స్వరాజ్యమునకు - దార్జన్యరహిత్యము జాతీయసంయోగము ఖద్దరు అస్పృశ్యతానివారణము మూలస్థంభములనియును, వారిని బంధించినపుడు ప్రజలీయోగసాధనమును జేయవలయుననియును మహాత్ముడుపదేశించెను. ఆయుపదేశమును శాంతిసాధనమునకు ధర్మమార్గమునను సాధకముచేయుటయే అసహాయోధ్యమప్రయోజనముగ నుండవలయును. అజమలు ఖానుగా రీయోగాభ్యాసమును జేసి మహాత్ముని యాదేశమును పాలింపు డని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధమువలన గలిగిన యుక్తమును బర్దోలీ విధానమును పూర్తి చేయుటకు వినియోగపడుటకు కాంగ్రెసు సంఘములు పాటుపడవలయును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు వెంటనే వారివారి ప్రదేశములందు కాంగ్రెసుసభ్యులను జేర్చుటకుబూనుకొనవలయును. ప్రచారకులు వారి కార్యవిధానమును కొనసాగించుటకు స్వరాజ్యనిధికి స్వరాజ్యకాములు యథాశక్తిని కానుకలను సమర్పించి స్వధర్మ నిర్వహణమును జేయవలయును. త్రికరణ శుద్ధిగ ఖద్దరు ప్రచారమునకును నిర్మాణమునకును అంటుదోషమును తొలగించుటకును బూనుకొనవలయును. ఈనిర్మాణ కార్యమును సఫలముచేయుటకు లక్షలకొలది సేవకులును, లక్షలకొలది ధనమును, గావలసి యున్నవి. గాంధీమహాత్ముని బంధనము నిర్మాణయోగ సాధనమున కవశ్యము తోడ్పడుచున్నది. దేశమునందంతటను నిన్నను మొన్నను విదేశవస్త్రదహనము చేయబడినది. స్వదేశ వస్త్రాభిమానము హెచ్చినది. మాన్యస్థురు యంత్రాధికారులకు స్వదేశ వస్త్రోధ్యమము భయకంపములను గలుగజేసినది. క్రొత్త పన్నులీ భయమును వృద్ధిచేయగలవు. గాంధీమహాత్ముని బంధనము వారి మహాభయమునకును మనమోక్షమునకును సాధనముగా గలదు. గణించిన పండ్లెండు మాసములందును మహాత్ముడు నిద్రాహారములను వదలి అర్ధవస్త్ర ధారణమును మాత్రమే చేయుచు దేశమోక్షమునకును

నన్ను ఆరెను చేసినయెడల

గాంధీ మహాత్ముని ఉపదేశము

(యంగు ఇండియా)

ధర్మాభ్యుదయమునకును నాత్మసమర్పణమును జేసి విశ్రాంతి కర్మము గడించెను. గాంధీమహాత్ముని ముదహాసము - నిగ్రహ కారము - శాంత స్వరూపము - స్థిరసంకల్పము - లోక ప్రయత్నము - సత్యశీలము - సూలవృష్టికి గొంతకాల ముద్రత్యము ముగ నుండినను, నూత్నవృష్టియందు నిరంతరమును ప్రత్యక్ష మగుచు భారతీయులను స్వరాజ్యయోగులనుగ జేయుగలపు ధర్మోపదేశ పూరితములైన యంగు యిండియా సవరీపన పత్రిక లంత ధృవము లయిన ను ధర్మోపదేశములు మౌదయ పీతమునుండి యంతరింపవు. స్వరాజ్య ధర్మసంరంభమునందు గాంధీమహాత్ముని బంధన మొక మహాప్రస్థానమును గలుగఁ జేసినది. ఈ మహాప్రస్థానము నందు ప్రజలు గాంధీమహాత్ముని యాదేశములను శిరసావహించి కర్మయోగులై నిర్మాణసాధనములను చేపట్టి మహాత్ముని బంధనమును స్వరాజ్యసాధనమునకు దైవదత్తమైన రథసాధనమునుగైకొని గాంధీవిజయమును సాధకము చేయుదురు గాక!

సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు

విచిత్రవర్ణన

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగారు సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు సహాయనిరాకరణోద్యమము, ఎంత చెడ్డదో అంతపిచ్చదనియు, ఎంతపిచ్చదో అంత చెడ్డదనియు, నుడివిరి. పిచ్చగుణమును, చెడ్డగుణమును కలిపి యాహించిన సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారి ఉద్యమవర్ణన, విచిత్రముగ దోషకమానదు. నిరాకరణోద్యమమునకు పేర్లను బెట్టుటలో, అధికారు లొకరికన్న మరియొకరు మించుచున్నారు. న్యాయబద్ధులగు ప్రజలెల్లరును ఒక్క మృడి లేచి, నిరాకరణోద్యమమును రూపుమాపవలెనని, బట్లరుగారు హెచ్చరించిరి. వీరి హెచ్చరిక ననుసరించి, సంయుక్తరాష్ట్రములందు, నిర్బంధము లింకను మితిమీరు ననుటకు సందియములేదు. కాని, ఉద్యమము ఇందుమూలమున రూపుమాయుటకు మారుగ, మరింత విస్తరించి, దేశమును గమ్యస్థానమునకు త్వరలో గాం పోవు ననుటకు సందియము లేదు. సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు మరియొక సంగతిని వెల్లడించిరి. రాష్ట్రపాలకులు, తమ హృదయము నీ సమయమున బయల్పరుప వలసి వచ్చినందులకు నంతసింపవచ్చును. వారివృష్టిపథ మేదయో, ఇప్పుడు బాగుగ తెలిసివచ్చుచున్నది. సహాయనిరాకరణోద్యమమువలన పలువురు దూరలోచనాపరులు, రాజకీయసంస్థలు ప్రాచ్యదేశములలో బనిజేయునాయని ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. తుర్కీ, చీనా, పర్షియా, ఈజిప్టు, ఫిలిప్పైను దీవులలో నిట్టి సంస్థలు అపజయము గాంచెననియు, హిందూదేశములో గూడ నపజయము గాంచెననుటకు సహాయనిరాకరణోద్యమమే ప్రబలచిహ్న మనియు, వీరు తెలుపుచున్నారు. బట్లరుగారు హించిన విమర్శకు తెవ్వరో తెలియదు గాని, హిందూదేశమునకు స్వహరిపాలనము లభింపకుండ నిరంకుశవిధానమే కొనసాగవలెనని, సర్ హార్కోర్టు ప్రభృతులు కోరుచున్నటుల మాత్రము ఇందువలన వెల్లడియగుచున్నది. ఏదియో నొకరితన, ఆచరణసాధ్యములు గాని మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు అపజయము గాంచెనని తెలిపి, స్వహరిపాలనము హిందూదేశమున కొనసాగదని వెల్లిబుచ్చుటకు పలువురు ప్రయత్నించుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. పార్లమెంటుసభవారి కరిక్షలవలన కలిగెడి లాభ మిదిగో

నన్ను తెలుపే ఆరెనుచేసెదరను కద! తి వరల వ్యాపించినది. ఫిబ్రవరి 11, 12, తేదీలంత నన్ను ఆరెనుచేయకుండుట పారపాటయ్యె ననియు, ఒక్కో నిర్ణయము ప్రభుత్వకార్యక్రమమును ఆపియెండగూడదనియు, కొందరు అధికారులు భావించిరట. నన్ను ఆరెనుచేసి, ప్రవాగమున కంపవలెనని లండను నగరమునందు కావించుచున్న అధికరరాందోళనమును ఎదుర్కొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యపడదని చెప్పవచ్చును. సాత్విక కాగనోల్లంఘనమును, కృష్టియైనను, సుప్రసిద్ధులైనను, కాశ్యేతముగ విడనాడవలెనని ప్రభుత్వము వారు తలచుచున్నప్పుడు నన్ను ఆరెనుచేయకుండుటకు వీలులేదు. ఒక్కోలో సమస్త కాగనోల్లంఘనము నిలువదల జేయవలయునని వర్కింగు కమిటీవారికి సలహా నిచ్చితిని. ఏలన ఆట్టి ఉల్లంఘనము గాంతముగ నుండజాలదు. కృష్టికాగనోల్లంఘనమును నైతము, అపివేయవలయునని నే నిపుడు రాష్ట్రీయసంఘములకు సలహా నిచ్చుచున్నాను. ఏలయన ప్రస్తుతస్థితిలో ఎట్టి ఉల్లంఘనమును చేసినను, అది గాంతముగ నుండక, దౌర్జన్యముతో కూడుకొని యుండును. కాఁత్యుల్లంఘనమునకు, ప్రకాంతవాదావరణము అత్యవసరము. వెలుపల దౌర్జన్యస్వభావము కలరేగియున్న దని

ననితోచుచున్నది. హిందూదేశమున స్వహరిపాలనము స్థాపించుటకు వీలులేదని, పాలకులు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ తెలుపుటలాభకరము. తనగమ్యస్థానమును ఎటుల జేరవలయునో, దేశమునకు సునిశ్చయమగును. ఈసంగతినే గాంధీమహాత్ముడు, ఈవారపు యంగుఇండియా ప్రతికలో సూచించియుండెను. శాసనసభలను మెరుగులు లేకుండ, నిరంకుశవిధానమే హిందూదేశమునకు బనికవచ్చునని స్పష్టముగ తెలుపుట మేలని, గాంధీమహాత్ముడు తెలిపియుండెను. అరువదిరెండు కోట్ల నైస్వయ్యయమును హిందూదేశము భరింపవలసియుండ, శాసనసభలవలన ప్రయోజనమేమి? శాసనసభ లీస్వయ్యయమును అంగీకరించుటచే, ప్రజలీస్వయ్యయమున కంగీకరించినటుల దురభిప్రాయము వెలుపల వ్యాపింపవచ్చును. అందుచే దేశము పూర్ణనిరంకుశము ననుభవించుటచేతనే, స్వాతంత్ర్యము త్వరలో సిద్ధింపవలసి మహాత్ముని యుద్దేశము. కాంగ్రెసుసభ స్వాతంత్ర్యమునకు పట్టుగొమ్మయగుచున్నది. నిరాకరణకార్యక్రమమును, కాంగ్రెసుసభ ప్రజలకు నిర్దేశించినది. సహాయనిరాకరణోద్యమమును రూపుమాపుట యనిన, కాంగ్రెసును రూపుమాపుటయగును. ఇందుకు సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు పూనుకొనిరి. అన్ని రాష్ట్రములలోని తోటి యధికారులును ఇందుకు బానుకొనుచున్నారు. ఇందుకు వర్తవసాన మేమగునని యడుగవచ్చును. చెడ్డదని పేర్కొనబడిన మహాత్ముని యుద్ద్యమము పరిశ్రమయినదనియు, పిచ్చదని పేర్కొనబడిన యుద్ద్యమము వివేకసహిత మగునదనియు, ప్రపంచమునకు త్వరలో వెల్లడిగాకమానదు. ప్రపంచపు భావిపునర్నిర్మాణమునకు, మహాత్ముడు సూచించిన మార్గమే శరణ్య మని, ఎల్లరకు దోషకమానదు.

అ. భా. స. కార్య నిర్వాహక సంఘము ఆఖరిభారత జాతీయ మహాసభయొక్క కార్య నిర్వాహక సంఘము 17-వ తేది శుక్రవారము నాడు అహమదాబాదునందు గూడునటులు కార్య దర్శి వి. కే. పటేలు గారు తెలుపుచున్నారు. ఆ సమావేశమునందు మహాత్ముని బంధనమువలన గల్గిన పరిస్థితులు చర్చింపబడి భావికార్యవిధానము నిర్ణయింపబడును. సభాధిపతి హాకిము అజములు ఖానుగారు ప్రజలు బాగోల్లీ తీర్మానమునం దలి నిర్మాణము నవలంబింపవలయునని హెచ్చ

తెలిసికొనటకు నాకు సిగ్గులేదు. చారిత్రా దురంతములు మరల జరుగ జుండుటకు సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు పోలికుదశమును అధికముగ జేర్చుచున్నారని తెలిసికొంటిని. వార ప్రకటించినదంతయు జరిగినదిని నేను చెప్పుటలేదు. కాని ఆరాష్ట్రము లందు కొన్ని భాగములలో దౌర్జన్య స్వభావము వెలియున్నదని ఇతరులు చెప్పెడి సంగతుల నన్నిటిని తిరస్కరించుటకు వీలులేదు. పండిత హృదయవాదు కృజ్జాగారికిని నాకును రాజకీయవిషయములలో సభిప్రాయభేద మున్నను ఆరెను నిజమును బుద్ధిపూర్వకముగ కప్పిపుచ్చదని నేను భావించెదను. ప్రజాపిత సేవకులో ఆరెను మిగుల కమర్షద. ఏగాలి పీచిన నాగాలి నంకకు మరలువాడు కాదు. ఏవిషయముగూర్చి ఆరెనను ఆరెడు ఒకయభిప్రాయము తెలిపినపుడు నాదృష్టిని ఆరె ఆరెకట్టను. ప్రభుత్వమునకు ఆరెనిమనస్సు మరలు నని భావించి కొంత మినహాయింపినను, చారిత్రా దురంతమును గూర్చి ఆరెడు ప్రయరించిన నివేదికను త్రోసివేయజాలను. జమీందారులును మరి కొందరును సంయుక్తరాష్ట్రములలో ప్రజలియున్న దౌర్జన్య స్వభావమును, న్యాయభంగమునుగూర్చి వారు వ్రాసిన లేఖలను త్రోసిపుచ్చుటకు వీలులేదు. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి స్వయముగ

రించుచున్నారు. కార్యదర్శులలో నొకరైన శ్రీయిత్ర టంగుటూరి ప్రకాశముపంతులుగారు మంగళవారమునాడు బయలుదేరి అహమదాబాదు నకు వెళ్లెదరు. ఈ సందర్భములందు 19-వ తేదికి నిర్ణయించిన యాంధ్రరాష్ట్రీయ సభోపసంఘ సమావేశమును మార్చి చివరివారమునకుగాని వేరొక తేదికిగాని మార్పుట యుక్తమని సూచించుచున్నాము.

హిందూదేశభారము

యుద్ధసమయమునందును, పిమ్మటను, హిందూదేశమునకును, ఇంగ్లండునకును పంచనలసిన యుద్ధవ్యయముగూర్చి తగాదా కలదని, కామన్వెస్థలో తెలుపబడెను. పర్షియాలో నయిన వ్యయమును హిందూదేశము భరింపవలయునా, లేక ఇంగ్లండు భరింపవలయునా యను తగాదా కలదట. మారకపురేటును గూర్చి సయితము వివాదము కలదు. ఈ వివాదము ఎటుల పరిష్కారమగునో తెలియదు. పర్షియాలో కావించబడిన నైస్వయ్యయము హిందూదేశ మెందుకు భరింపవలయునో తెలియకున్నది. అయినను దీనిని ప్రశ్నించుట తెవరికి హక్కుగలదు? ఇంగ్లండు భరింపదగిన వ్యయము సయితము, కడు బీద యగు ఇండియాదేశముపై బడిన నాశ్చర్యకడ నవసర ముండుదు. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము లభింపనది, దేశమును పీడించెడి వ్యయభారము తొలగిపోవదు.

ఆఫ్రికాదేశీయులను వధించుట

దక్షిణాఫ్రికాలో సమృద్ధి కూలీలు, ఆఫ్రికాఖండపు స్వదేశీయులను కాల్పుచున్నారని తెలియుచున్నది. దేశీయులు మాత్రము తిరిగి దౌర్జన్యము నుపయోగింపక మెలగుచున్నారు. దేశీయులప్రవర్తనమును స్పష్టమేనాని గారు ప్రశంసించుచు, తెల్లవారల ప్రవర్తనమును నిరసించుచున్నారు. తెల్లవారలు దౌర్జన్యమును ప్రధానసాధనముగ గైకొనుచుండ నల్లవారు నిగ్రహమును ప్రధానముగ నవలంబించుచున్నారు. వారిరువురలో, స్వహరిపాలనార్హత ఎవరికి అధికముగ గలదో, స్పష్టమేనానిగారు నిర్ణయించిన బాగుండును. ప్రాచ్యదేశీయుల మాఖ్యోపము వారి శాంతగుణముగూచో, ఆసంగతిని పాశ్చాత్యవిచారకులు స్పష్టముగ వెల్లడించిన బాగుండును.

అహింస యంత్రాన్ని పైఁదళః. తమకు తెలియకపోయిన
మనుష్యజాతి యంతయు స్వభావసిద్ధముగా యీ స్థితి నందుటకై
ప్రయత్నించుచున్నారు. మనుష్యుడు తనలో నమాముకత్వ
మును మూర్ఛిభవించ జేసినంత మాత్రమున భగవదంతమును జూం
దబాలకు. అపుడతడు నిజమైన మానవుడుమాత్ర మగును. ప్రస్తుత
స్థితిలో మనము సగము మానవులము, సగము మృగమాలము నయి
యున్నాము. మన యజ్ఞానముచేతను పొగుబోతులనముచేత
తెబ్బుదెబ్బ తిగియిచ్చుటతోను, అందుకు తగిన యాగ్రహము
పెంపుచేయుటచేతను మనభాతిదిధి నిర్వహించితమని తలంచు
చున్నాము. ప్రత్యేక కారము చేయుట మన విధి
యని మనము కపటవాదిక మాడుచున్నాము. కాని ఏకాత్మ
మందయినను ప్రత్యేకకారము చేయవచ్చునని యున్నదిగాని

అట్లు చేయుట యవసరమని యెచ్చటను లేదు. తప్పక యాచరణయందు చువలసినది నిగ్రహము. ప్రత్యేకకారము జేయుటకంటే బ్రాత కాలముగాని నిగ్రహము చునకు స్వభావ సిద్ధమయినది. ఉత్కృష్టమయిన నిగ్రహము లేనిది అత్యున్నతపదవి నందజాలము. అందుచేత బాధనందుటయే మానవజాతియొక్క చిహ్నము.

పరమావధి క్రమక్రమముగా మనలనుండి పారిపోవుచున్నది. నునమభివృద్ధి నొందినకొలదియు మనయొక్క నిష్ప్రయోజన తత్వమును గ్రహించుము. చేయు ప్రయత్నములో తృప్తియున్నది గాని పరమావధి నందుటయందుకాదు. సంపూర్ణ ప్రయత్నమనగా సంపూర్ణ విజయమే.

కనుక నట్టిపరమావధి నుండి చాలదూరమున నున్నానని నేను గ్రహించినను సంపూర్ణమయిన యనురాగమే మానవజాతి లక్షణమని నానుభిప్రాయము. నే నొకతూరి పరాజయ నుండిన కొలదియు, నాప్రయత్న మధిక మగుచుండును.

కాని యాయత్నస్ఫూర్తిజేయుటకు కాంగ్రెసు భిలాభము మార్గములలో నేను బోధించుటలేదు. నాబలహీనత వాడు బాగుగ తెలియును అట్టి ప్రయత్నము నిష్ప్రయోజనము గాక తప్పుదారి నాడుతేలియును. అట్టి సిద్ధాంతము నొక్కతూరిగా యాచర్యుని శ్రీపురుషులును నవలంబింపవలెనని కోరుట యనాచరజీవుని నాడుతేలియును కాని కాంగ్రెసు నుండి నే నాసిద్ధాంతమునుండి వెలువడు యితరచిన్న సిద్ధాంతములను బోధించుచున్నాను. కాంగ్రెసు భిలాభము లామోదించినది ఆసిద్ధాంతములో కొంతభాగము మాత్రమే ముదిరి ప్రచారకు లున్నచో యాయామోదించిన భాగమును జనసామాన్యము విజయమందునట్లు చేయవచ్చును. ఈచిన్న భాగము నిజమయినదగుచో సంపూర్ణభాగమే పరీక్షలకు తాగునో. అపరీక్షల కిదియును తాళగలిగి యుండవలెను. రసాయన శాస్త్రప్రకారము నీటిని పగులగొట్టి పరీక్షించువానికి చెలువునందలి నీంతయు శేఫలితమునిచ్చునో ఒకచుక్క నీరుగూడ నదేఫలితముల నిచ్చునగాదా? మన యిటుగుపొలుగువారియెడ మన మరలించు యహింస బ్రహ్మాండమువై యవలంబించు యహింసకంటె భేదమయినది కావాలదు. నా బోధకులయెడ నాపు యనురాగమును ప్రపంచము నంతకును వ్యాపింపజేయు నవ్వకుగూడ నది యాపరీక్షిత తాలియండవలెను.

ఒక ప్రత్యేకపు బాచారము దేశకాలములవై నాధారపడియుండు స్వవహారము యున్నది. కావున సుత్కృష్టమయిన శ్వవహారమునగా సంపూర్ణమయిన యాచారము. కాని నిష్టాపట్టము శ్వవహారముగానున్నంతకాలము, ధర్మమైననిష్టాపట్టముకంటె భేదమయినది కావాలదు. వ్యావహారికముగ నిష్కలముగ చరించు వర్తకుడు ఒకమాపాయికి ఏకపురుషుని నిర్మిగజములు విక్రయించునో అన్నిగజములగుడ్డ ఆరకపుడే నిష్కలములగు ధర్మమని యెంచు వర్తకుడుగూడ విక్రయించును. అయితే పీకి భేదమేమనగా, వ్యావహారికపు వర్తకుని కది లాభించవచ్చును దానిని పీడును ధర్మమని నమ్మువర్తకుడు సర్వము గోల్పోయినను దానిని నడచు.

అసహాయవాదయొక్క వ్యావహారికము యహింస ఈ పరీక్షకు బాలావినయములలో తాళవాలదు. కావుననే మన పోరాట మింత కాలము పట్టుచున్నది. లాంగ్ రాని యాంగ్లేయ స్వభావమున నుండింది ప్రయోజనములేదు. అనురాగమును నన్నివ్యాలలముందు యొక్కట్టి భుజులయినను కరిగిపోవలసినదే. ఈసంగతి నాకు బాగుగ తెలియునుగాన మతముపాపుటకు వీలులేదు. బ్రిటిషువారిగాని యితరులదిగా నైజములాంగ్ రానియెడ, అన్ని యులున్నయెడల కాని బలముచాలదన్న మాట.

మన అహింస లవంతులయి యుండవలెనని లేదు. కాని సత్యవంతులయి యుండవలెను. మనము యహింసాధర్మమున నెంచి, అట్లవలంబించుచున్నామని చెప్పుచున్నంతకాలము, ఆంగ్లేయులకుగాని సహాయవాదులయిన మన దేశీయులకుగాని మనము హానిజేయ సంకల్పింపగూడదు. కాని మనలో చాలామంది హానిజేయవలెనని నోరియున్నామగాని చేతకాకనో లేక శారీరకహాని చేయకున్నంతకాలము మన ప్రమాణము నిలుపుకొనుటేయని సంకల్పి చేసికొనియో హానిజేయక యున్నాము. మన యహింసాప్రమాణములన భవిష్యత్కాలములో ప్రత్యేకకారము చేయుకలంపుకుగూడ తావులేదు. మనలో కొంతమంది కనీశీర్షకొనతగిన కాలవిప్లవకుగాదు, ముందు రాగలదని వేచిమాత్రము నమ్మియున్నాము.

నామాటల కపారములు కల్పింపవలదుగాక. అహింసా ప్రమాణ మూనితంత్రమాత్రమున నీ ప్రమాణమును వీడినప్పుడు గూడ దౌర్జన్యమును తావుండవని నానుభిప్రాయముగాదు. కాని పోరాటము విజయమందిన వెనుక కనీశీర్షకొన నుత్తేతముకు మాత్రము తావుండదు. కావున అహింసావ్యవహారము సాగించునంతకాలము మన యాంగ్లేయ పరిపాలకుల యెడలను, సహాయవాదులయెడలను అనురాగముతో మెలంగవలయును. కొన్ని ప్రాంతములందు ఆంగ్లేయులుగాని సహాయవాదులుగాని సురక్షితముగ నుండరించుటకు వీలులేకపోయెనని వినుట కెంతయు సిగ్గుచున్నది. ఒక చెన్నపురిసభలో నీ మధ్య జరిగిన యవమానకరమయిన సంగతుల కర్థము యహింస నిష్ప్రయోజనమని చెప్పుటయే. వన్ను నిందించెను కారణముచే నాయనను మూర్ఖుడనుడ కేకలుచేయుట వలన వారికిని వారి వ్యవహారమునకును సిగ్గుచేటు. వారికి నే హితుడును సహాయుడునయిన ఆంధ్రాసుగారి చునము నొప్పించినారు. వారి తాతయనునకు హాని కలిగించి యున్నాడు. నేను దొంగనని ఆయన నమ్ముచున్నచో అట్లు పలుకుట కాదునకు నిజమయిన హక్కున్నది. అజ్ఞానకాంక్షమున యా గ్రహము తెచ్చుకొనగూడదు. కాని యెంతోపకారణ మున్నను సహించుటకు అసహాయవాదులు బ్రహ్మణ్యము చేసియున్నాడు. నేను దొంగవలె నుండరించుచో నిష్ప్రయోజనకారణము కలుగును. అప్పుడసహాయవాదులు యహింసా ప్రమాణము వాడుటకు సాకుదొడకును. నామూలమున లేవ్వదార త్రొక్కితిమని తలంచు నసహాయవాదులవల్లను నాప్రాణ ముపరంపరమవును.

ఇట్టి నిబంధనా యుక్తమయిన యహింస సమరమునకే విషయములలో యనాచరజీవులు కావచ్చును విరోధికి హానిచేయకుండుటయే గాక యుద్ధేక్షించుకొన గూడ నుండవలెనని కోరుట యసంభవతయి యుండవచ్చును. అట్లయినచో కమ్యుటలముగ చరించుటకు గాను మన మహింస స్వవహారించుచున్నామని చెప్పగూడదు. అంతమాత్రముచేత దౌర్జన్యమును దిగుదుమని యర్థముకాదు. కాని అట్లయినచో యహింసా విజయమందు నిర్బంధము ప్రజలవైపుండదు. అప్పుడసహాయవాదుల చారిత్రావంబి యత్యంతముల బాధ్యత వహింపవలసిన కలుగదు. అట్లునుచో నియమితహింసాసాలంబులపట్టుము యవామకములు బ్రదికియుండును గానియో కోణుక వాడు భరించుచున్న విపరీతమయిన బాధ్యత మాత్రముండదు. కాని యహింసయే బాటియ శ్వవహారమయి యుండవలె నన్నచో దానిపేరు నిలుపుటకును నవకాతీపేరు నిలువజెట్టుటకును దాని ప్రకారముగ సరిగా నడుచుకొనవలెను.

కాని యావ్యవహారమునే నిలుపుకొని, దానినే యాచరింపవలెనని కోరుకున్నామన ఆంగ్లేయులతోను సహాయవాదులతోడను పగ పోకొట్టుకొనవలెను. ఘనము వారిలో రాజకీయములందు భేదాభిప్రాయముల మయి యున్నను సహచరిటకు అపాయభయ మేమియు లేదని కాంగ్లేయుల వద్దనుండియు సహాయవాదులనుండియు యోగ్యతాశ్రయము మనము గంపాదింపవలెను. మనరాజకీయభాధవనమును వారిని గౌరవనియులగు యభిప్రాయ పిలిచియోదరింపవలెను. మనము వారిలో నే హితులవలె యేకసభలమును కలుసుకొనవలెను. ఇందుకు యుపాయము లాలోచింపవలెను. మనయహింస వలంబింపయు, యవకారవాంఛయు పుట్టగూడదు. ఇతర మానవుల వలెనే మనలను గూడ మన కార్యములబట్టి మంచిచెడుగులు నిర్ణయించుదు. స్వరాజ్యము కొరకు యహింసా కార్యక్రమ మవలంబించితి మనగా మనకార్యములను అహింసామార్గమున నెగ్గించుకొను సామర్థ్య మున్నదనుట. దౌర్జన్యముల మునుమాత్రము గ్రహించిన చిచ్చులు గారు విర్రాండు సమస్తకును భారతీయ శమస్తకును చాలభేదమున్నదని చెప్పుట సమంజసము. ఆయన యర్థమేమనగా విర్రాండువారు దౌర్జన్య చేత స్వరాజ్యమును సంపాదించితిగాన దౌర్జన్యముచేత దానిని నిలువజెట్టికొనగల్గుదురు. భారతదేశము అహింసా మార్గమున స్వరాజ్యము సంపాదించ గలుగుచో అహింసచేతనే దానిని నిలువజెట్టుకొన గలిగియుండవలెను ఈనూత్రమును కండ్లకగపడునట్లు మనము ప్రదర్శించినగాని చర్చిలుగాదు వీనిని నమ్మువాలదు. ప్రజల తమమామూలు సాంఘిక రాజకీయ వ్యవహారములలో యహింస నవలంబించినగాని అనగానైన బలము కంటె సివిలు బలమధిక మయినగాని యట్టి ప్రదర్శనముకు వీలులేదు.

కావున అహింసామార్గమున వచ్చు స్వరాజ్యమనగా కొంతకాల మరాజకము యల్లరులు ప్రబలుటకు వీలులేదనుట. అహింసా మార్గము స్వరాజ్యమనగా క్రమక్రమముగ ప్రభుత్వము

నియమితసంఘమునుండి ప్రజల క్రాంతిధుల హస్తములగాని స్వభావసిద్ధముగ వారుట. బాగాబలమందినప్పుడునునఫలించినవండు నేలవైరాలుట యెంతస్వాభావికమో యిదియు సంతస్వాభావికము. ఇట్టిదియందుట దుర్లభము కావచ్చును. కాని యహింసనలన యంతకుతక్కువ యాచరణమటకు వీలులేదని నాకు తెలియును. ప్రస్తుత ప్రచారకులట్టి యహింసాస్థితి చేకూరదని నమ్ముచున్నాము నదానిని పీడి, యాచరణ యుక్తమని వారెంచుచేరుకార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనవలెను అంతకుకాని కుదకు యెట్లెనను దాన్వస్యముచేత బ్రిటిషువారివద్దనుండి రాజ్యము లొంగుకొందును యాసతో మన కార్యక్రమము ప్రారంభించుటయును మనము నమ్మక ద్రోహముగ నుండరించువార మగుదుము. మన కార్యక్రమములో మనకు నమ్మక నున్నయెడల బ్రిటిషువారు దౌర్జన్యమున లొంగివచ్చునట్లే అనురాగముచేతగూడ లొంగి రాగలరని నమ్మువలెను. ఇట్లునమ్మకములేని వారికి కొన్ని తరములవరకును యవమానహానిమయిన భారమయిన కార్యక్రమముతో గూడుకొనిన కాసున సభలే సాధనములు లేదా యిదిగరకెన్నకును ప్రపంచములో కని వినియెలుగునంత భయంకరమయిన రక్తపాతముగు విప్లవమే శిఖరకరణము. అట్టి విప్లవములో పాల్గొనుటకు నాకెంతమాత్రము యిష్టములేదు. అట్టిదానిని విజయమంద జేయుటకు నే నుపకరింపను. కావున యిప్పుడెన్నుకొనవలసిన వీక్షింది రెండిటిలో, యొక్కటి (1) నిష్కలపటమయిన దౌర్జన్యరహిత యసహాయావ్యవహారము (2) అభ్యంతర సహితసహకారము (అనగా యిష్టములేనిచోట యాటంకములు కలిగించును సహకారము చేయుట) (యంగు ఇండియా)

మహాత్ముని నిర్బంధము

పత్రికాభిప్రాయములు.

అధ్యక్షులు ఆఫ్ ఇండియా

మాంటాగుగారి రాజీనామావార్తవలన కలిగిన రాజకీయ కలవరము మహాత్ముని ఆరెన్టువార్తవలన మరింత ప్రబలమగును. భారతీయుల అభిప్రాయములను బలపరచి వాని కనుకూలముగ వాదించుటకును వానినిగూర్చి బ్రిటిషు దొరతనమునకు ఖండితముగ తెలుపుటకును బ్రిటిషు దొరతనమునా రెల్లప్పుడును సున్నియైయెనను ఆ ఆశయములను గూర్చి న్యాయక్రమభంగముగ వాందోళన మొనరించువారివల్ల కఠినచర్యలను బూనుటకుగూడ యిండియా దొరతనమువారు వెనుకీయరని దీనివలన విచిత్రమగుచున్నది

కలకత్తా పత్రికలు
12 వ లేదే వుదయమున కలకత్తాలో వెలువడిన పత్రికలన్నియును మహాత్ముని ఆరెన్టునుగూర్చి ముఖ్యాంశములను ప్రకటించెను.

అమృతబహారు పత్రిక
మాంటాగుకాదు నిష్కలమిచ్చిన వెంటనే ప్రభుత్వనిర్బంధవిధానమును ముందంజ నేమబడెను. మహాత్ముని ఆరెన్టు ప్రాతిపదిక. దేశము కాంతిస్థితికి వచ్చుచున్న తరుణమునం దిట్టి పని చేయుట కెవరు బాధ్యుల? భారత ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సంఘము నందలి భారతీయ సభ్యులే యందులకు బాధ్యులై నచో వారు దేశమునకును ప్రభుత్వమునకును గూడ తీరని అపకారమును చేసితి. వారు వలదననను ప్రభుత్వమువారే యందులకు గడంగినచో భారతీయసభ్యులు వెంటనే రాజీనామా నిచ్చుటకంటె మర్యాదను నిలుపుకొనుటకు చేయవచ్చును లేదు.

శ్రీ దేవు
మహాత్ముని ఆరెన్టువార్త ఏమియును వింతగాదు దొరతనమువారు మహాత్ముని విషయమున చాలయోగిమిని చూపిరని చెప్పక తప్పదు. మహాత్ముని కారాగృహమున కంపినంతమాత్రమున పరిస్థితులందు విశేషమగు మార్పుమిదును కలుగదు. పరిస్థితులకును అభ్యుత్థితికివచ్చి కొంతకాలమువర కట్లే యుండును. స్ట్రీటుమను

ఈ తరుణమున మహాత్ముని ఆరెన్టుచేయుట ప్రభుత్వము వారి అప్రయోజక కృత్యములందు దగ్గరణము. మాంటాగుగారి రాజీనామాను మహాత్ముని ఆరెన్టుకును ప్రత్యక్షసంబంధము కలదని గ్రహింపబాలనివారెందరు? “వెనుకటి యిండియామంత్రి (మాంటాగుగారు) యుదారపరిపాలనా విధాన మింతటితో నంతరించినది. ఇక నిరంకుశనిర్బంధ విధానము ననుసరించెదరని” తలంపనివారు దేశీయులలో నొకరైన నుండురా అనునది అత్యర్థవిషయమే.

గాంధీమహాత్ముని ఆశ్రమము చేయుట

శంకరలాలు బాంకరుగారిని గూడ ఆశ్రమము చేయుట

ఆశ్రమములు అహమదాబాదులో సబర్బన్ ఆశ్రమమునందు 10-వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు జరుగుట

మహాత్ముడు ఆశ్రమవాసులకును దేశీయులకు నొసంగిన సందేశములు

11 వ తేదీ శనివారమునాడు విచారణ జరుగుట

యంగుయిండియా పత్రికలోని నాలుగు వ్యాసములపై కేసు

సెషన్సుకోర్టుకు కమిటీచేయుట - మహాత్ముడును బాంకరుగారు నిచ్చిన వాఙ్మూలములు

సంవత్సర మాలవ్యా - సర్ కే. జి. గుప్తగార్ల అభిప్రాయములు

అహమదాబాదులో జరిగినవివరములు

(అహమదాబాదు 11-3-22)

మహాత్ముని ఆశ్రమము చేయుదురను వదంతులు అహమదాబాదులో రెండు మూడు రోజులనుండి హెచ్చుగా వివరించుచున్నవి. తప్పక మహాత్ముని పంటనే ఆశ్రమముచేయుదురను విషయము కొందరికి స్పష్టముగానే తెలిసియున్నది. మహాత్ముడు ఆశ్రమముకు వెళ్లెను. అచటనే మహాత్ముని ఆశ్రమముచేయు గోపురము తిరిగివచ్చి పంపిరి. "నన్ను ఆశ్రమముచేసినచో ప్రజలు సంపూర్ణ శాంతిసద్భావములను కలిగి యుండవలె"ని మహాత్ముడు 'యంగుయిండియా' 'నవజీవను' పత్రికలలో వ్రాసినందున మహాత్ముడు ఆశ్రమముచేయుట నిశ్చయమని అహమదాబాదు ప్రజలందరికిని స్పష్టముగా తెలిసి పోయినది.

ఆశ్రమముచేయుట

శుక్రవారము (10 వ తేదీ) నాడు రాత్రి 10-30 కు సబర్బన్ ఆశ్రమవాసులు నిద్రించుట కాయత్నముచుండ అహమదాబాదు పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ హెయిలీగారు 184 ఏకండ్ ఆశ్రమ వారంటు తీసికొని మోటారుకారులో ఆశ్రమమునకు వచ్చెను. "మిమ్ములను ఆశ్రమముచేయుటకు వారంటు తెచ్చితి"నని ఆతడు మహాత్ముని కు కబురు పంపెను. ఆశ్రమమును వదలి మహాత్ముడు తనతో వచ్చుటకుగూర్చి హెయిలీగా రేమియు తొందర పెట్టలేదు.

శంకరలాలు బాంకరుగారి ఆశ్రమము

మహాత్ముని కుడిబుజమువంటి వాడును, 'యంగుయిండియా' 'నవజీవను' పత్రికలకు ప్రకాశకుడు నగు శంకరలాలు బాంకరుగారు తత్సూర్యమే ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరి అహమదాబాదుకు వెళ్లుచుండ దాలో హెయిలీగారు బాంకరుగారిని కలిసికొని మిమ్ములను గూడ ఆశ్రమము చేయుటకు ప్రభుత్వాజ్ఞ గలదని చెప్పెను. "నేను సిద్ధముగా నున్నా"నని బాంకరుగారు రప్పడే లొంగిపోయెను.

ఆశ్రమవాసులు కులవర్తిని తీర్చిదిద్దుట

వదంతి నిజమైనదను వార్త ప్రచురితములతోనే ఆశ్రమవాసుల కందరికిని తెలిసినది. వారందరూ వచ్చి మహాత్ముని పరివేష్టించి సాష్టాంగనమస్కృతుల గావించి ఆశ్రమము వర్ధించిరి. మహాత్ముని కెవ్వరి ప్రయత్నమో అట్టి "సర్వైష్టవ వర్తనము" అను గీతమును వారందరు నైకకంఠ్యముగ గానము చేసిరి. కులవర్తిని ఆశ్రమవాసుల కురు గలిగిన కడవలి వియోగస్థితి గాఢసంతాప కరముగ నుండెను గాని అట్టి కడుగీతముగనే ముగింపబడినది.

నిరమనము

పిమ్మట మహాత్ముడు వెలికి వచ్చి బాంకరు గారును తానును మోటారుబండి నెక్కినను. సబర్బన్ మతి కారాగృహము ఆశ్రమమున కనతిదూరము నందే యుండెను. శ్రీమతి కస్తూరీబాయి (గాంధీ సతి)యు శ్రీమతి అనసూయా బహెనుసారాబాయి గారును మహాత్మునితోగూడ నా చెరసాలవరకు పోవుటకు హెయిలీగా రనుమతించెను.

ఆశ్రమవాసుల కంత్యసందేశము

"భరితఖండముపట్ల ప్రేమయును దేశభిమానమును గల వారందరును హిందూదేశమునం జన్మించు అన్నిసంఘములలోను శాంతిని సద్భావమును కలుగజేయుటకు సర్వశక్తులను వినియోగించుట ముఖ్యకర్తవ్యము" అని ఆశ్రమవాసులకు మహాత్ముడంత్యసందేశము చేసెను.

సోదామాచుట

ఆరాత్రియే (10 వ తేదీ) నవజీవనుపత్రికా కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదాచూచి మహాత్మునిచే స్వయముగ వ్రాయబడి చేత్రాలు చేయబడిన కొన్ని వ్యాసములమూలములను పట్టుకొని పోయిరి. ఆని 1921-22 సంవత్సరములలో యంగుయిండియా నవజీవను పత్రికలకు మహాత్ముడు వ్రాసిన మూలములు.

అవరాధము

ఈరెండు పత్రికలలోను మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసములలో రాజ్యదోహము కలదని కేసు చేయబడు నని తెలియచున్నది.

సందర్శనము

11 వ తేదీని కొందరు పౌరులు చెరసాల కేసి మహాత్ముని బాంకరుగారిని సందర్శించిరి. వారిద్దరును గూడ సభికోత్సాహమును కనబరిచిరి.

దేశీయులకు మహాత్మునిసందేశము

"భిద్దు" అను పదము భారతీయు లకు భారత మంత్రతాజము, దార్శన్యరాహిత్యమును, హిందూ మహాత్ముడియ సమ్మేళనమును, దానివల ననే గలుగును. నిమ్మజాత్యుద్ధరణముగూడ దాని వలననే సిద్ధించును. జాతీయవాదులు (ఆసహాయ వాదులు) మితవాదులతో గాఢమైత్రిని కలిగి యుండవలెను. బహుళసంఖ్యాకులు తమకు ప్రతి కూలురుగా నున్నారను భీతి వారికి తొలగివంతనే మితవాదులుగూడ జాతీయవాదులకు తోడ్పడుట నిశ్చయము. " అనుసందేశమును చెరసాలనుండి మహాత్ముడు దేశీయుల కొసంగెను.

శాంతి

అహమదాబాదులో సంపూర్ణ శాంతి నెల కొనియున్నది. యంత్రశాలలు ఎప్పటివలెనే పని చేయుచున్నవి. అన్నిబజారులలోను వ్యాపారము యథార్థంగా జరుగుచున్నది.

మరియోకవార్త

(అహమదాబాదు 11-3-22)

తమ్మును త్వరలో అరుస్తు చేయుదు రనువిషయము మహాత్మునికును శంకరలాలు బాంకరుగారి కిని కొన్నిదినములక్రితమే తెలిసెను. ఆరోగ్యము సరిగా లేనందున బాంకరుగారు మాంటు ఆబూకు వెళ్ళదలచి అహమదాబాదుకు వచ్చి పట్టణమున వసించుచున్న శ్రీమతి అనసూయా సారాభాయిగారి కతిథిగా నుండిరి. అట్లేరులో జరిగిన పులేమాల సభకు వెళ్ళి మహాత్ముడు 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కి గంటలకు తిరిగివచ్చి ఆశ్రమమును చేరెను. అప్పుడు బాంకరు అనసూయాబాయిగార్లు మహాత్ముని దర్శించిరి. రాత్రి 10 గంటలకు వారిద్దరును మహాత్ముని వీడ్పొని తమ గృహమునకు పోవుచుండగ పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ హెయిలీ కనబడి వారంటులను చూపి ఆసంగతిని మహాత్మునికి తెలుపుడని చెప్పెను. అప్పుడు మహాత్ముడు స్నానము చేయుచుండెను. వారావార్తను మహాత్ముని కెరిగించిరి. మహాత్ముడు సున్నాతుడై వచ్చి ఆశ్రమవాసుల నందరిని రావించి శ్రీమద్భగవద్గీతను చేబూని వారందరితో గలసి భగవద్పార్వధము గావించెను. అంతవరకును సూపర్వైంటెంట్ ఆశ్రమము వెలుపలనే వేదియుండెను. మహాత్ముడపు శతనికడ కేగెను. మహాత్ముడును బాంకరుగారును గూడ సరియగు నారోగ్యస్థితిలో లేనందున వారి ననుసరించుట కనుమతింపవలెనని అనసూయా బాయిగారు కోరిరి. తా ననుమతింప జాలనని యు అనసూయాబాయిగారును అనసూయాదేవి (గాంధీసతి) గారును చెరసాలవరకు మూత్రము రావచ్చుననియును సూపర్వైంటెంట్ చెప్పెను. వారిద్దరునుగూడ చెరసాలవరకు వెళ్ళిరి. పిమ్మట మహాత్ముని బంకరుగారిని చెరసాలలోనుంచిరి.

విచారణ

11 వ తేదీ పగలు 11-గంటలకు సాహెబ్ గులో కమిషనరు బంగళాలో అసిస్టెంట్ కలెక్టరు బ్రానుగారు విచారణ జరుపును. సగరమునందు పలుచోట్ల పోలీసులను పైనికులను కావలియుంచిరి. ఇంతవరకు తొందర లేమియును కలుగలేదు. హరటాలు డిరేగింపు మున్నగున వేదియును జరుగలేదు.

కరవత్తములు

"శాంతముగనుండవలెను, సభలు చేయవద్దు, అసహాయోద్యమనిర్మాణవిధానమును శ్రద్ధగా నెరవేర్పవలె" నను కరవత్తములను అనసూయాబాయి, వల్లభాయి పటేలుగార్ల సంతకములతో ప్రకటించిరి.

కృష్ణదాసుగాంధీగారి తంతివార్త

(అహమదాబాదు 11-3-22)

నిన్న రాత్రి మహాత్ముని ఆశ్రమమునందు ఆశ్రమము చేసిరి. నేడు 124 ఏకండ్ విచారణ జరుగును.

మహాత్ముని కేసు విచారణ

సెషన్సుకు కమిటీచేయుట.

అహమదాబాదులో జరుగుట

(అహమదాబాదు 12-3-22)

11 వ తేదీ శనివారము నాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు అసిస్టెంట్ మేజిస్ట్రేటు బ్రాహ్మగారు అహమదాబాదులో కేసువిచారణ ప్రారంభించెను. అంబాలా సోరాబాయి దంపతులును, కస్తూరీబాయి (గాంధీసతి), అనసూయాబాయి, సర్ జీవీ దేవి, కల్లభాయి పటేలు, దాక్టరు శాం గాగారును మరిరికి గురు అసహాయ వాదులును కోర్టులో నుండిరి. పత్రిక ప్రాసీక్యూటరు రావు బహదరు గిరి శాఖలాలు గూడ ప్రభుత్వవక్తలునుండిరి.

ఆశ్రమవాసులకు మహాత్ముని సందేశము

భరతఖండముపట్ల సత్యమగు శ్రేయము దేశభిక్షాసముచు గలవా రందరును దేశమునం దంతటను అన్ని జాతులలోను శాంతిని సద్భావమును నెలకొల్పుటకు సర్వశక్తులను వినియోగించి పనిచేయవలెను.

మహాత్ముడు చెరసాలలో నుండి దేశీయుల కొసంగిన సందేశము

భక్తరుమంత్రమే తారకమంత్రము - దాక్షస్యరాహిత్యమును హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని నెలకొల్పున దవీయే. నిమ్మజాత్యుద్ధరణము గూడ దానివలననే కలుగును. జాతీయ వాదులు (అసహాయవాదులు) మితవాసులతో గాఢమైత్రిని కలిగియుండవలెను. జాతీయవాదు లధికసంఖ్యాకులను భీతికొలిగినంతనే మితవాదులు తప్పక జాతీయవాదులకు తోడ్పడెదరు.

మొదటి సాక్షి

కేసరీయటకు శాంతిని దొరకమునా రొంగిన అధికార పుత్రమును మొదటిసాక్షి పోలీసు మాపర్మెంటు సమ ర్పించెను. యంగుండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడిన నాలుగు వ్యాసములు సేరమున కాధారములు (1) ప్రేమరాహిత్య మొక సుగుణము. 15-6-1921 (2) రాజకీయ చింతనాట్టుట 29-10-21. (3) సంకేతము తన్నివారణము. 15-12-21 (4) కేసరముల కదలుట. 29-2-22 అను నీ నాలుగు వ్యా స ము ల ను రాజశ్రోమాకరములు. ఈ నెల 6 వ తేదీన అహమదాబాదులో మేజస్ట్రేటు ఆర్డరు వారెంటు నిచ్చెను. కేసును ప్రాణగారుకొల్లకు మార్పిరి ఈలోగా గాంధీగారు నూటుకుని అడ్డొరకును వెళుదురనితెలిసి అచటి పోలీసు మాపర్మెంటులకు గూడ వారెంటులకు పంపిరి. అని యీసాక్షి చెప్పి అవాలుగువ్యాసముల మామలును గూడ సమర్పించెను.

రెండవ సాక్షి

బొంబాయి హైకోర్టు అపీలుషన్ము రిజిస్ట్రార్ ఫూం దాగారు మహాత్మునకును అహమదాబాదుజిల్లాజడ్జిని విడిచి యుత్తరప్రత్యుత్తరములను సమర్పించెను.

మూడవసాక్షి

గాంధీగారు యంగుండియా పత్రికకు భరతఖం దుచ్చించెను. బ.కరుగారు ముద్రాపకుడుగా వ్రాతమూలము నిచ్చెనని అహమదాబాదు మేజస్ట్రేటు సాక్షుమిచ్చెను. మరి యిద్దరు పోలీసులు శామకార్డును సాక్ష్యమిచ్చిరి.

మహాత్ముని వాక్కులు

మహాత్ముడును బంకరుగారునుగూడ సాక్షులను క్రానుపరీక్ష చేయలేదు. నాపేరు ఎం. కె. గంధీ - నాకును 50. వృత్తి - వ్యవసాయము చేరపని నివాసము - సత్యాగ్రహ శ్రమము. సబర్బరీ; "ప్రభుత్వముపట్ల నాకు ప్రేమలేకను సేరము నిజమని ఎత్తు పోషకానకమనో అనిరుణముననే నాత్వకొం దును. నేను యింగుండియాపత్రికకు సంపాదకవన. ఇట్లును చదివిన వ్యాసములను నేనెవ్రాసినది ఆ పత్రికయొక్క ఇద్దరి సంతక యజమానులకు క్రాంతివాదులు నాకే తదంతికిరి" అని మహాత్ముడు తెలిపెను.

బంకరుగారి వాక్కులు

కంకరులూ బంకరు, భూస్వామి, బొంబాయి - ఆవ్యా సములను ప్రకటింపినసేరము చేసితిని యుక్తమయమున నే నొప్పుకొందును" అని బంకరుగారు తెలిపిరి.

నేరసాపన

124 ఏ క్రింద మూడు సేరములను మోపి కేసును నెమ న్నుకు కమిట్ చేసిరి. 15 వ తేదీని విచారణ జరుగును. యంగు యిండియా నవలేవను పత్రికలు

ఈరెండుపత్రికలను నివ్వసంపదలె నని మహాత్ముడు కోర్టులోనున్న కేసు సమాచరముల కోరెను.

చెరసాలలోను కోర్టులోను ఆదరణ

చెరసాలలోను కోర్టులోను మహాత్మునిపట్ల కత్తిధిక మగు గౌరవమును మాపుచున్నారని అహమదాబాదునుండి యిప్రదే బొంబాయికి వచ్చిన సగోజినదేనిగాని చెప్పిరి.

* * *

సూరతుజ్జిల్లా అసిస్టెంటుకలక్టరురాజీనామా

గాంధీ మహాత్ముని అర్చనను చేసినందులకు తన ఆనమ్మ తిని తెలుపుచు సూరతుజ్జిల్లా అసిస్టెంటు కలక్టరు హెచ్. వి. శివదాసాని బి. సి. ఎస్. గారు తనయొద్దోగమునకు రాజీ నామా నిచ్చెనని బొంబే క్రానికలు పత్రిక ప్రకటించెను.

స్థానిక వార్తలు

గోవిందప్పవాయని విధియందలి నవవిహస్తలు విద్యార్థు లు 18 వ తేదీరాత్రి విదేశవస్త్ర దహన మొనర్చి ఉపవాస మొనర్చిరి.

హిందూమత స్వీకరణము:—కాబురావు నారా యణి టిప్పికు అనువాతము మూడు వార్సములు క్రైస్తవమత ములోనుండి ఫిబ్రవరి 26 వ తేదీన బొంబాయి హిందూమనసరి సంఘమువారిచే పునః హిందూమతములో జేర్చుకొనబడిరి.

"శిశుసంరక్షణ కార్యము":—వీరవీంగుచిన్నప్ప సతీమణి యం. బి. వి. యస్. యెచ్చూరులోని విశ్వోరియాభవన ములో "శిశుసంరక్షణకార్యము" అనువిషయము గూర్చి మార్చి 16 వతేదీ ఉరువానం సాయంత్రం 6 గంటలకు మ్యాజిస్ట్రేటు తరత సహాయముతో మహమ్మసిం చెదరు.

భారత స్త్రీమహామండలము:—ఈ మండలము యొక్క 5వ యొంటి మార్చి 16 వ తేదీన సాంద్యవహులలో సాయంత్రం 4-50 గంటలకు జరిగెను. చాలమందిస్త్రీలు విచ్చే సిరి. మండలకార్యదర్శి మండలము గావించిన కార్యమును నివే దించి మద్రాసులోని స్త్రీల సహాయము నికను గాతలయు నని కోరెను. అంతట ఆర్. యస్. సుబ్బులక్ష్మిఅమ్మగారు 'స్త్రీలు గావించవలసిన సాంఘిక సేవ' అను విషయమునుగూర్చి అనఁబులో మహమ్మసించిరి. ఆ యుపవ్యాసమును స్త్రీయతి అలచేలు మంగమ్మగారు తెలుగుజేసి చెప్పిరి. ఉపవ్యాసకు కాలికిని, అధ్యక్షులకును వంకరములలో కథ ముగిసెను.

రెండవ అయంధలియ కాన్ఫరెన్సు

ఈరాజధానియందును అయంధలియల (అనగా మాదిగ అధవచెక్కిలవారి) ఉద్ధారముకొరకు 1920-వ సంవత్సరము స్థా పింపబడిన అయంధలియ మహాసభయొక్క రెండవ కాన్ఫరెన్సు మకరాసురాయపేట వెస్టికాలేజియయ ఫౌంటు బహుళ క ప్ర మి (వంగునిమానం 1-వ తేదీ—మార్చి 19-వతారీఖు) ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 ఘంటలు వెంకట సాయంకాలమునకు జరుపబడును. శ్రీవిశాఖరం రాజాగారి సభాధ్యక్షత ను దయతో అంగీకరించిరి.

కాన్ఫరెన్సు కార్యక్రమమును స్వాగతోపవ్యాసము అధ్యక్షతకొపవ్యాసము తీర్మానములు మహాసభి నిర్దేశించినదవ దము గాక, ఫలహారాంతరియ పోలోగ్రాఫు తీయబడును. తరు వాత సంగీతము, నాటకముగాని వారికథగాని జరుపబడును.

మరుసటిరాత్రి ఆహ్వానసభవారును ప్రాథమికులయిన ఇతరజాతుల పెద్ద ముఖ్యులను సమపంక్తిభోజము గావించె దుగా. ఆహ్వానసభ మొంగల్లకు చందారి రూపాయలు, డెలిగేట్ల కు 1 రూ. విజయవల్లకు 0.8-0 నిర్ణయించియున్నది. మాత్ర ప్రాముఖ్యముండి వచ్చువారు డెలిగేటు చందాను ఇయ్యవల సరములేదు.

గ్రామాంతముల నుండి వచ్చువారు ముందు తెలియచే సినయెడల వారిని రైలుస్టేషనువద్ద వాలంటీరులు ఎదురుకొందు రు. వారికి కాన్ఫరెన్సుదినము పుదుచ్చేటిలో భోజనసదులు ఉచి తముగ జరుపబడును. ఇతరదినములకు వార్షి స్వంత ఏర్పాటు చేసికొనవలెను. శ్రమజ్ఞులుగలవారు వారు వెట్టుకొనకల యును.

ఈ దక్షిణదేశము నుండు అయంధలియ లందరు కాన్ఫరెన్సుకు దయచేసి దానిని విజృంభణతో నడపిం చెదరని ప్రార్థి తులు. ఇతరజాతులవారును దయతో విజయముగ వచ్చెదరని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈ నోటిసు చదివినవారు తమ సమీపస్థులైన అయంధలి యలకు బానిసాని సంగతుల బోధపచి ఇంకను నోటిసులు అవసరమయిన ఈ క్రింది వారికి వ్రాసి తెప్పించుకొని సాధ్య మయినవరకు డెలిగేట్లను ప్రోత్సహింపరచి పంపెదరని ప్రార్థించు చున్నాము.—ఎల్. పి. గురజాడస్వామి. యం. ఎల్. పి. ప్రెసి డెంటు, ఎస్. వెంకటపతి, వైస్ ప్రెసి డెంటు, అయంధలియ మహాసభ, సర్వ ట్రస్ట్ ఇండియా సొసైటీ, రాయపేట.

ఇనుక పూడి

18 వ తేదీ శుక్రవాతముఉదయము 8. 30 ఘంటలకు మా గ్రామములోని చెరువుకు (గ. బి) వాయవ్యమూలలోనున్న గొల్లయిండ్లున్నా మంగలివాండ్ర యిడ్లున్నా కుమ్మరి వాం ద్రాండ్లున్నా నిప్పంటుకొని తగులపడిపోయి నుమారు 2000 వస్తువులు తగిలినది ఈసమయమందు అసహాయోద్యమవాలంటీ యరులు చాలామందిచేసి ఆర్పివారు.తేనియెడల దోంగతయను తగు లపడి పోవలసి యుండును)

గాంధీమహాత్ముడు

బంధింపబడెను.

మహాత్ముని గంభీరాభిప్రాయముల సర్వజనుల కంక్షజేయుటకై మేము ప్రచురించిన మహాత్ముని గ్రంథములను ఈ నెలొకరువరకు తగ్గించినాము. పుస్తక వ్యాపారులకును ఆంధ్ర మహాజనులకును మంచి తరుణము.

హైందవ స్వరాజ్యము

అసలుధర 0-10-0 తగ్గింపు ధర 0-8-0

ఇది మహాత్ముని ముఖ్యగ్రంథము. ఇందు హైందవ స్వరాజ్య మునకు సంబంధించిన సకల విషయములను గురించియు మహా త్ముడు తన ప్రచుడాభిప్రాయములను తెల్లడిచేసివాడు దీనిని చదివినగాని మహాత్ముని వింతచర్యలు బోధ పడవు. ఇత్యమునకు వృద్ధియుములు లేకట్లే, 20 సంవత్సర ములక్రిందట మహాత్ము డిందు ప్రకటించిన యభిప్రాయము శాటికిని మార్పుజెందలేదు. భావగంభీర మినుమంతయు చె. కుడ చక్కని వాడుక తెనుగులోని కనునాకింపబడినది. అరవతెనుగుగాని కన్నడ తెనుగుగాని కాదు. స్వచ్ఛ మగు గోదావరిజల్లా తెనుగు.

ఆరోగ్య సాధనము

అసలుధర 0-8-0 తగ్గింపుధర 0-6-0

హైందవ స్వరాజ్యము

(యంగ్లీషు) అసలుధర 0-8-0 తగ్గింపుధర 0-5-0

చెన్నకట్టములో ప్రచురింపబడు యీర యింగ్లీషు వాఙ్మూలగ్రంథములుగూడ మార్కెట్ దొరకును.

ఇతర గ్రంథములు

స్వరాజ్యమే దిక్కు	0- 3-0
స్వరాజ్యచక్రము	0- 1-6
చిత్తరంజనుని సంపూర్ణజీవితము	0- 8-0
చిత్తరంజనుని జీవితము	0- 4-0
మద్యపానము	0-10-0
భారతీయవిజ్ఞానరహస్యము	0-10-0
స్వరాజ్యగీతములు మొదటి భాగము	0- 3-0
ప్రస్తుతియు మద్రాసు కిత్తూరలో కలిసికొననగువలెను చున్న గిరిమెట్టి సత్యనారాయణ బి. పి. గారిచే వ్రాస బడినవి.	
స్వరాజ్యగీతములు రెండవభాగము	0 4-0
వీనిని తెనుగు తెలిసిన ప్రతిహైందవులకు తప్పక చదువవలెను.	

ఇండియా యేజస్సీభీరో

ట్రెప్లి కేసు, చెన్నపట్టణం

ప్రజల ప్రముఖుల అభిప్రాయము

పండిత మహాశయీ మహాలక్ష్మణగారు

మహాత్ముని అర్చన గొప్ప పాఠము

భిక్షువు గొప్ప పాఠము అనినది. ఆ పాఠము ముద్రాపెట్టిన వెంటనే మంచియు కానరావలయును అనినది వచ్చింది. "మహాత్ముని అర్చన చేయటము ప్రభుత్వమువారు చాల గొప్ప పాఠమును చేసిరి. వారు త్వరలో నీతిప్రభుత్వమును నిర్మించునని నమ్మెదము." అని మహాలక్ష్మణగారు నడిపిరి. "మాంటాగుగారు హిందూదేశమునకు అమూల్యమును సేసినది. బ్రిటిషుదేశపు మంత్రులతో సా. శా. చి. ౧౮౫౭ నుండి ౧౮౫౮ వరకు రా. శా. మా. నియముడని మంత్రులు మాంటాగుగారి నేల నిర్మించినవలెనా? కిందూ సమస్యనుగూర్చి మంత్రులలో నాలోచింపబడలేదు. చిట్టచువ్వగాను తొమ్మిది ఆర్థికా విషయము ముచ్చటించిరి. అతని రాజీనామా తొమ్మిది ఏల మొత్తము చేయలేదు" అని మహాలక్ష్మణగారు భారత సామ్రాజ్యకావ్యమును పేర్కొని టి. వి. కే. పి. గొప్ప గారును గూడ నడిపిరి. "ప్రభుత్వము హిందూదేశమున జరుగుచున్న నికంజుకోవ్యముల పరిపాలనము విఫలమైనది. ఇండియా కొరతమును మిక్కిలి హెచ్చుగా బాధ్యతనియవలెను. రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ ప్రతిపాలన మీయవలె" నని మహాలక్ష్మణగారు నడిపిరి.

దేశమున శాంతి నెలకొనియుండుట.

11-వ తేదీనకు భిక్షి వచ్చి కలివాల్సినవలన దేశమున శాంతి నెలకొని యున్నదనియే తెలుచున్నది.

అలహాబాదు

11-వ తేదీని హరటాలు జరుగుట

11-వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు మహాత్ముని అర్చన వార్త అలహాబాదుకు తెలిసింది. రేతులు మే దుకాణముల నన్నిటిని మూసిరి. 12-వ తేదీ యాదవమున దుకాణముల నన్నిటిని తెరిచిరి.

కలకత్తా

మాంటాగు గారి రాజీనామావార్త వచ్చిన వెంటనే మహాత్ముని అర్చన మహాత్ముని గూడ తెలిసినది. ప్రజలలో కలహము మిక్కిలి హెచ్చుగా నందలేదు. ఇందువలన దేశము నందెమి యుద్ధము కలుగునో యని ఎవరిమట్టుకు వాకొనియెడలుచుండెను.

సర్ కృష్ణమోచంద్రగౌడగారు

మహాత్ముని అర్చనచేయుటకును పరిశీలుటకును ముందుగాను. దానివల్ల మిదమిట్టియని నిర్ణయింప సాధ్యముగానని గుప్తగారు నడిపిరి.

సర్. సి. సి. మిత్రగారు

మహాత్ముని పలుకుబడి తగ్గిపోవుచున్న సమయమున దేశములు తెలిసికొన దగినవారగు జరిగిన విషయములనుబట్టి చూడ మహాత్ముని ప్రభుత్వమునకు అవకాశము తోచుచున్నదని మిత్రగారు మితివాదులు నడిపిరి.

నలంబీరుల అర్చన

బాక్సోటిర్యాములంగు నిర్ణయింపబడిన విధానము ననుసరించుటకు వంగరాష్ట్ర భిక్షాధిపతి కాంగ్రెసు సంఘములవారు నిర్ణయించిరి దేశములలో కొంతయంత్రము కలిగినను విదేశములలోనియును జరుగలేదు. సభాపతి టా. లు. టా. రే. గి. ౧౦. పు. దుకాణముల వద్ద భోజింపుట మున్నగునవి

చదివిచూడండి! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయనాథ కస్తూరిమూలముచే గుణములు వారును నావద్దకు వచ్చు శోగులకు అతిక్రమముగ నున్నది కె. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్లబజారువీధి రంగూను, బర్మా. లోకామయనాథ కస్తూరిమూలము జనులకు గలుగు కలవిధి కొరములను పూర్తిగా బాగుచేయును. 250-300 మాత్రముల సీసా 1-కి ధర 0-4-0-1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకును సర్వ జాతివధము. మెదడు దుర్బలము, వాగ్ధృతి, రుచి, మలబద్ధము, అకలితేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, శిశుస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధి కను విచ్చును బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల జీవధముగల బుద్ధి 1 కి రూ. 1-0-0.

మధ్యకవచము:—మహాకావ్యముల సౌకర్యార్థమై వాగుచున్న మద్రాసు, నెం. 881 తంబుకెట్టివీధిలో మా బ్రాంచిని తెలియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగు కోరము. వి. పి. ఆర్. లు మద్రాసు బ్రాంచినుండి పంపబడెను. (954)

సాక్ష్యపు వెంకటాచల పండితులు శ్రీశారాధువ వైద్యశాల మైసూరు.

వియ్యను జరుగలేదు గాని 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 102 మంది వంటలను చేసినందున వారి వంటికి పోవు మండగ దారిలో మహాత్ముని అర్చన చేసినవార్త వారికి తెలిసినది వారు గాంధీమహాశయికి జయ అని అరచుచు బారా బజారుకు వెళ్లిరి. అచట మధ్యాహ్నం మొనరించినది వారిలో 55 గురిని మరల అర్చన చేసిరి.

బొంబాయి

శాంతికి భంగము లేకుండుట.

11 వ తేదీ ప్రభుత్వమున వెలువడిన పత్రికల వలననే మహాత్ముని అర్చన గూర్చి రూఢివార్త జాంబాయి పౌరుల కందరికిని తెలిసినది గాని ఆవాడు తర్వాత మే కథలులు హెచ్చుగా వివరములచే ప్రజలయంతాశ్చర్యమును పుడకమును కూడ కలగలేదు. వ్యాపారము ఎప్పటికలెనే జరుగుచున్నది.

లాహోరు

శాంతికి భంగము లేకుండుట

మహాత్ముని అర్చన గూర్చియే ప్రతివాదము సంభవించుచున్నది అల్లరు లేమియును జరుగలేదు. మాటలు పూర్యకొనుచున్న గునవేయును జరుగలేదు. వ్యాపార మెప్పటికలెనే జరుగుచున్నది. పంజాబులో నెచటను మాటలుచేయుదురు, బాక్సోటిర్యాధానము ప్రజలము జరుపకలెనే రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు ప్రకటించిరి.

* * *

చందరసు

విదేశవస్త్రమునము

మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడె ననువార్త తెలియగానే మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడెనని వార్త తెలియడము, కరవత్తములు కేశభావలయ అచ్చుత్తింపబడి పంచిపెట్టెడను. మహాత్ముని సందేశమును అనుసరించి పురవాసులు హరతాళమును జరుపలేదు. విద్యుత్ కలులు ముత్రము వెంటనే పురవీధులయందు తిరిగి విదేశవస్త్రములను ప్రోగుచేయ ప్రారంభించిరి.

బాల్టిమోరు

శనివాడునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలు వెంటలు పలువురు ఆంగ్ల వ్రావిడ గుజరాతి మహాత్ములు వత్తనముందు ప్రత్యక్షమగుటకు తిరిగి విదేశవస్త్రములను ప్రోగుచేసి సాయం కాలము 5.30 గంటలకు పచ్చయపు మైదానముగ్గ శ్రీయుత ఎ. కుమారస్వామి చెట్టిగారి గంభీరపనాసాంతమున చాల విలువగలబట్టును తిగులపెట్టిరి. పిమ్మట బాలకృష్ణలాలు మున్నగు గుజరాతిసోదరులు చూళ్ళ, పురకావకము తిరిగి సుమారు 1000 రూప్యముల విలువగల బట్టులను తెచ్చి సామకారు చేటు వద్ద దహనము గావించిరి. మారువాడిలు సిల్కులు, నెం. 1708 తానులు క్రొత్తవి 100 రూప్యములవి తిగులపెట్టి యా అగ్ని హోమమునకు "శివరక్షత్రములను ధరించెదము" అని ప్రమాణము గావించిరి. చెట్టుట్టులలోను, పురకావకములోను, మంట కములోను చాలా విదేశవస్త్రములను హతాశమున కాహుతిగా నొసగిరి. ఆదివారము హిందుస్థాని, బెంగాలి, మార్వాడి గుజరాతి సోదరులకు హోదీ కండుగు అగుటచే విదేశవస్త్రములతో సాయంకాలమువరకు కంఠములాడి కొంతమంది కిద్దవస్త్రములను శిశ్మిభూతము గావించి స్నానములు చేసి ఖద్దరువస్త్ర దీక్షను వైశాగిరి.

తిరువల్లిక్కేణి.

తిరువల్లిక్కేణి లీచివద్ద ఒక గొప్పసభ జరిగెను. సింగార నేలు తెట్టిగారు విదేశవస్త్రములను గురించి అహింస దీక్షను గురించి యుపన్యసించిరి. విలువగల విదేశవస్త్రములు, సరిగ పట్టువస్త్రములు హాతురాయశ్రీతి గావించబడెను.

విద్యార్థులు.

శనివాడునాడు రాత్రి విద్యార్థియూ హాస్టలు విద్యార్థులు కొట్టు, వర్తలు, నెం. 120, టోపీలు మున్నగు దావాపు 50 రూప్యములు విలువగల విదేశవస్త్రములను దహించిరి. ఇదేవిధమున చెట్టుట్టునందున్న పచ్చయపుహాస్టలు విద్యార్థులకు విదేశవస్త్ర దహనము గావించిరి. విద్యార్థులలో సంచలనము అధికముగ నున్నది.

మైసూరు

మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడె ననువార్త తెలియగానే మైసూరునందలి కేంద్ర విదేశవస్త్రములను ప్రోగుచేయుటకు ప్రారంభించిరి. యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు, కె. భావ్యముగారు మున్నగువారు దహించుటకు గొప్పవిలువగల విదేశవస్త్రములను అధికముగ నిచ్చిరి.

శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు

శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు యావార్త విని గానే మిగుల ఆశ్చర్యము, సంతాపము, పట్టుదల ప్రకటించిరి. కొన్ని దినము లపవాసము చేయుటకుకూడ వీరు నిశ్చయించిరి. చెన్నపురియందు ఖద్దరు వ్యాపింపచేయుటకై వీరు అన్ని విధముల కృషిచలుపుచునని నమ్మకము.

ప్రభుత్వమువారిచర్య జన్మింపకుము మితవాదపక్షము వారికికూడ వాక్యము కలుగజేసినది. స్త్రీలలో సంతాపము కలుగుచున్నది.

మద్రాసులో జీవనవ్యయము:—ప్రముఖసంఘమువారు ఫ్లిబరీనాటికి మద్రాసులోని ధరల పట్టిని తయారు చేయించి చూడగా మద్రాసులో జీవనవ్యయము 1914-వ సం. జూలై నాటికంటె 70.8 రెట్లు పెరిగినటులు దెలుపుచున్నాడు.

మెనపాటేమియాకు వెళ్ళు భారతయాత్రికులు

ఇరాకు, పర్షియాకు వెళ్ళు యాత్రికులు మరల తిరిగివచ్చుటకు డబ్బులేక, యిరాకులోని హైకమిషనరును డబ్బుకొరకు వేడికొనుచుండినయు, వారిల కిదివరలో అయోధ్యనిశిలో నుండి సహాయము చేయుచుండినయు, యిప్పుడెట్టి సహాయమున కకకాశములేదనియు, అదేశములో యిండియాలోకన్న మూడురెట్లు జీవనవ్యయ మగుననియు, అచటనుండి తిరిగివచ్చుటకు 2 కోట్ల-మనస్సుకను కనీసము 285 రూప్యములైన కావలయు ననియు యిండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నాడు. (ప్రచురణసంఘము.)

మహారాజరాజేశ్వరి

ప్రొద్దుటూరు డి|| ము|| కోరులో

అ నెం 888/1921

వాదులు

- 1 గాంధీజీ సాక్షి
- 2 టంగుటూరు అర్చన
- 3 1-లో వాది పోతీవార్డు కొమారుడు సుబ్బయ్య వాదులు సాక్షి పొద్దుటూరు.

ప్రతివాదులు

- 1 వేమన పిచ్చయ్య పురస్ సుబ్బయ్య
- 2 చిర్నా కోశయ్య
- 3 చిర్నా వెద్ద నాగయ్య
- 4 చిర్నా చిన్న నాగయ్య
- 5 దువ్వూరు శేషయ్య
- 6 కలికెట్టి నాగయ్య

ప్రతివాదులుందరు సాక్షి మంచులూరు. ఉదయగిరి తాలూకు.

ప్రతివాదులు వై ప్రతివాదులైన రు. 3000-0-0 అక్షరాల మూడువేల రూపాయలకు లెక్కపై దాఖలు చేసి యున్నారు. ఈనెంబరు ప్రతివాదులు కోర్టులో హాజరై ఉన్నరు దాఖలు చేసుకొనుటకు కోర్టువారు 28-3-22 తేది వాయిదా వేసియున్నారు. ఆదినము ప్రతివాదులు హాజరు కానియెడల యీనెంబరు యక్షుపాదే గా తీర్మానించబడునని యందులకు ఖండితముగా తెలియచేయవలయునని.

ప్రొద్దుటూరు } ఆ. శ్రీనివాసరావు. బి. ఎ. 10-3-22 } జిల్లాజడ్జి క్లర్కు.

నిర్బంధవిధాన విజృంభణము

కోరుకొండలోని

వలంటీరుల చరిత్రకావ్యము - పోలీసులతో సంఘర్షణము

తాజానంద్రీ వలంటీరుల కోరుకొండ ప్రభుత్వమునకు వెళ్లగా పోలీసువారు వలంటీరుల చేతులలోని కర్రలను తీసుకొనిరి. అచట ఫిర్యాదకాగ్రాను సంఘరథ జరిగినది. వలంటీరులయొని సాము (దుస్తులు)ను ధరించి తమ విధిని నెరవేర్చునరెముగాని ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరింపగూడదని సంఘమువారు తీర్మానించిరి. నాశం చినభీమరాజుగారను వలంటీరు స్వరాజ్యపరికమును ధరించి కాగా పోలీసువారు లాగుకొనిరి. అతడు మరి రెండుపాతకములను ధరింప వాటినిగూడ వారు లాగివేసిరి. మూడవసారి పోలీసువారు తనని యివ్వెత్తురు అబ్బలు అజీజుగారియొద్దకు యాచుకొనిపోయిరి. వారంటును చూపుటని వలంటీరు యివ్వెత్తురు నమగగా వారంటు లేదు అని నాచిత్రమని అతలనెను. పోలీసువారు తనని రక్షింపి చేసిరి. అతనించిలో "ఈ తెల్లరాజ్యము మావకద్దు" అనువుత్తు కము ప్రతులు 5 ను "ఇండియా ప్రభుత్వము దివాలా" అనునని యొకటియును "స్వరాజ్యకర్తలు" వకటియును, 8 స్వరాజ్య పాతకములను, వలంటీరు కత్తియును, దినచర్య పుస్తకమును, "నిరంకుశాధిపత్యము నేలగులయెన్న" దను పుస్తకము కటియును నుండెను. స్వేచ్ఛావంటును యివ్వెత్తురు 14 పత్రము ఎవరోవలంటీరు తలమెన్ను తోసివేసివేయగా వలంటీరు అడిగెను. దానినిచ్చి వేయమని ఆకస్మికముతో యివ్వెత్తురు చెప్పెను. నిచ్చు వారంటులేకుండనే అకస్మికముతోని యివ్వెత్తురు చెప్పి కొంతసేనైన పిమ్మట మరల నతనివద్దకివేసి సాయం కాలము 7 గంటలకు కనబడుమని చెప్పెను. సాయంకాలము 7 గంటలకు భీమరాజుగారు వెనకగా యివ్వెత్తురు కనబడ లేదు. వలంటీరులందరూ చాల శాంతముగా నుండిరి. యావత్రి కులు వలంటీరుల ప్రశంసించిరి

మండలమునందంరటను అదనము పోలీసులు

చెన్నపురి దొరలనమువారి ప్రకటన

చెన్నపురి 10 వ తేది

ఈ నెల 6 వ తేదీ గుంటూరుమండలమున 43 క్షి లక్షలు నమూనైనవి. ఇటీవల ముఖ్యనియమము లేదయినది. లేవు. వలంటీరులను యిరులను బాధించుచున్నారను వార్తలు మొదలుగా అసహజువాదులపత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్నవి. అది అతిశయోక్తులు. దానిని చెప్పవారు స్వోత్కృష్టము వెల్లడించుచున్నవి. దానిని బాగుగా పరిశీలించిచో అట్టివాదలను తెలుపువాడు మంచిచెడ్డు నెరుంగదగిన వైద్యులంద్రులగుటకు పాల్పడి ఆసాంభావముతోగూడిన క్రమ శిక్ష నెరవేరిన విద్యార్థులని స్పష్టముగును. మరికొంద రక్రమప్రవర్తన మొనరించుచే అదనపుగు శిక్షకు ప్రాంతులైరి. మొనరింపించు ఫిర్యాదలోనే గాక యితరవోట్లలో గూడ అదనము పోలీసుల నుంచకలసిన అదనము కలదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెలిపినచో గుంటూరు మండలమునందంతటను అదనము పోలీసులయించుటకు దొరతనము వారు నిశ్చయించి ఏయే ప్రాంతములవారును ఏయే వర్గముల వారును అదనము క్యయమును ధరింపనవసరము లేదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెలుపుచో అట్టివారు ప్రత్యేకింప బడుదురు. ఆర్. వి. హం. ఆక్టింగు సీపు క్లెరకురీ.

జె. వి. నారాయణగారు.

చెన్నపురినుండి కడలూరు జయిలుకు మాన్యుట

9 వ తేదీ సాయంకాలముబంధువుల వాస్తవ్యులను అన హాయవాదులను ప్రవృత్తము చెన్నపురి జయిలులో శిక్ష ననుభవించుచున్న వారునగు జె. వి. నారాయణగారిని జైచెన్నపురినుండి కడలూరు జయిలుకు రైలులో తీసుకొని వెళ్లిరి. 9 వ తేదీ సాయంకాలము నారాయణగారిని ఎగ్జ్యూట్ ప్రేమలలో చూచిరి. ఆయన చేతులకు అర దండమును వేసిరి. ఆయన యంతాహముగానే యుండెను. తాను సోభ్యముగానే యున్నానని ఆయన నాతో చెప్పెను. ఆయన అప్పుడు 9 వ తేదీ స్వరాజ్యపత్రికను చదువుచుండెనని వకరు స్వరాజ్యపత్రికకు ప్రాసిరి.

రాటమహేంద్రవరము నిర్బంధములు.

గుంటూరు వాస్తవ్యులకు శ్రీయంత్ర నల్లగొండ జాజి రామయ్యగారిని శ్రీకృష్ణానృపాసమునుండి వేటిమధ్యాన్నము 12 x 01లకు విడుదలచేసి తిరిగిఅప్పుడే 189 వ నెక్స్ నుండ్రు అరె స్టుచేసిరి. ఇటీవలకు గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు జారీచేసియున్న

దేశభక్తుని నిర్బంధము

ఈ నాయకాగ్రహి చాలగోజులనుండి జబ్బుగా నుండి యెక్కడికీ వెడలలేక స్వగృహమునందేయుండి విశ్రాంతి బొందుచుండిరి. పంతులుగారు నున్న తిలము గలవారని రూఢిర్థుడు దొంగారే అంగీకరించియుండిరి. కాంగ్రెసు సభాతీర్థాముల జట్టి గాంధీగారి అనుయాయులై పంతులుగారు, తమవిధిని ఆంధ్రరాష్ట్రమున నెఱవేర్చుచుండిరి. గాంధీగారు బాగోటీలో కాంగ్రెసువర్క్కింగు కమిటీవారు చేసిన తీర్మానములనల్ల ప్రభుత్వమువారు సంతోషముతో విశ్రాంతి బొందవచ్చునగా! హాయిగా నిద్రపోవచ్చునగా! గాంధీగారి పుణ్యయాచి యెన్ని ప్రోత్సహములైన వేసి తమయిచ్చవచ్చియుట వాచుమోజులలో చూచుచునేసికొనచ్చును గదా, గుంటూరుజిల్లావారు అందరి కన్న ముందంజవైచి తమత్యాగశక్తిని, కార్యవీక్షను లోకమునకు ప్రదర్శించియుండిరి. దీనికంతయు పంతులువారి సంపూర్ణ స్వాధీనత్యాగమే పునాది. స్వరాజ్యసాధనావశ్యకతను ఆంధ్రులు చక్కగ గ్రహించియే, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను మిగుల నేర్పుతో నిర్వర్తించి యుండిరి. ఈ యుద్ధస్థానమున హిందూజేతములొ యేభాగము వారికిని ఆంధ్రులు తీసిపోలేదు. ఇట్టికరి బాగోటీ తీర్మానములు వారికి మిగులకాభంగము, అసంతృప్తి, అపేదన, కలిగించియుండెను. ఇందుకు బాస్సులైన గాంధీగారు యేమి సమాధానము కేటేపినను ప్రజలకు నచ్చుట లేదు. గాంధీగారు మధ్యరంగమున అమోఘము యిట్లు వెనకకు ముందుకునీ కలలోనైన యెవరును తలంచి యుండలేదు. ఈమార్పు నాధారము తేలికొని నాయనలను ప్రజలను ప్రభుత్వమువారు నిష్కారణముగా బంధించుచున్నాను. వేలకొలది దేశసేవకులు సుప్రసిద్ధనాయకులు, ఆగ్రహిణీయులగు కారాగారముల మితిలేని బాధల ననుభవింపుచుండె. కేవలతొనిర్బంధాస్త్రముల హద్దు మీది ప్రభుత్వమువారు యాత్రాయు కనిపెట్టిన లేక అనాటణమును ప్రయోగించుచుండ, లా ఆగ్రహము పేరుతో అధికారులు విచ్ఛలించిగా చెలరేగుచుండ "దౌర్జన్య రహితం" అను మహామంత్రమును జపించుచుండ నునియే గదా ప్రజలకు గాంధీగారు యిప్పటికిని చెప్పవచ్చును. గాంధీగారు ప్రవేశనెట్టిన యాదృష్టవశాత్తొద్ధాంతము, రాజ్యసంపాదనార్థమై యేయుములొను, యే అశాంతియున్నదియు ప్రయోగించినట్లు గుపడదు. శ్రీరామ కృష్ణ, భీష్మ, ద్రోణ, భర్మరాజులను మించిన మహాపురుషులుగాని, వారలు, రాజకీయములందు ప్రయోగించిన మూతములు, సుగ్రాని, వని, దృష్టాంత పూర్వకముగా గనుపచ్చడి పురుషశ్రేష్ఠుడు ఒక్కరును కేటిననక బయల్పడలియుండలేదు. వారు సిద్ధసంకల్పులు, తపోధనులు, రాజనిష్ఠులు అయియుండిరి. అభిలషారతీయులు యీ అశతార మూర్తులను అనాదినమును పూజించుచుండురు. నకలవిషయములందును, యీ మహానీయుల సిద్ధాంతములనే అనుసరించుచుండుము. ఆ నాడు ఈ దౌర్జన్య రామిత్య నూత్రము యీ మహాపురుషులలో ఒక్కరికియినను స్ఫురింపకుండెనా? యుగ యుగాంతమువరకు ఆచరమయ్యెడి మాత్రములను ఉపదేశించిన యీ మహాపురుషులకు యీ గాంధీగారి సిద్ధాంతము జ్ఞప్తికివచ్చియుండదా, వారల మేధస్సు సామాన్యమైనదని యెవరైన చెప్పలరా? యేమిక్రస్తు, గొరిచలుగు యీ మహానీయుల సిద్ధాంతములు యీలోకమున యెంతవరకు కార్యరూపము చాల్చుకొనెను? ఈశాంతిమాత్రములు జీవన్ముక్తికై చెప్పబడెనుగాని, రాజ్యములు సంపాదించుటకును, హమరజనులను హద్దులో నుంచుటకును చెప్పబడియుండ లేదని ఆ నేకుల అభిప్రాయమై యున్నది. ఇప్పుడు భారతీయులకు గావలసినది స్వరాజ్యముగాని, దౌర్జన్యరహితసిద్ధాంతము గాదు. ఏవిధముగానైనను స్వపరిసాలనను వీలైనంతకీప్రముగా పొందుటయే

ఉత్తరువు (144 వ నెక్స్ ను)ను ధిక్కరించి నందులకు 5 వారములు విడితైదునుకు భవించిరి. గుంటూరుజిల్లాలో ఒకడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువుల ధిక్కరించి నందులకు తిరిగి పట్టుకొనిరి. జానకీరామయ్యగారు చాల యంతాహముగానున్నారు. వంటిగంట పొనెబారులో ఆయనను పట్టుకుతాలాకా గురబాలకు గొంపోయితి. మహా అన్నపూర్ణయ్య.

దంగేరు.

రామచంద్రపురం తాలూకా దంగేరు వాస్తవ్యులగు చింతా రామమూర్తిగారు శ్రీకృష్ణానృపాసమున కేగ తనజన్మమును సార్థకము నొందించుటయే గాక మారంతమునకు మార్గధర్మకుడైనందులకు నేను మా వంశము పతమున అభిషిందించుచున్నాడను. చింతా వెంకట్రావు.

మనవరమాదధి. యీ సందర్భములను గూర్చియే దేశీయులు అనారాత్రములు తర్కించుచున్నార. ప్రతివ్యక్తియు తన అభిప్రాయములను నిర్భయముగా వెల్లడించవలెను. బలోత్తి డిగ్రీ తీర్మానములనల్ల ప్రభుత్వమువారు భంగారుపడవలసిన అవసరము బొత్తిగా పోయియుండెను గదా! అన్ని జిల్లాలలోను, గుంటూరుజిల్లాయందంతటను వెదననిపాడు ప్రాంతమున సహితము కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానములను బద్ధులై యిప్పుడు శిస్తులను చెల్లించుచుండిరిగదా. ఇట్టి అనుకూలపరిస్థితులలో కూడ ప్రభుత్వమువారు పూర్వముకన్న తీవ్రముగా నిష్పంథముల నేల ప్రయోగించుచున్నారు. ఇప్పుడు తిరిగి దేశదక్ష వెంకటప్పయ్యగారిని పవిత్ర నేని వీరయ్యగారిని నిష్పంథంప వలసిందననుచుచు యేమి కవచ్చెను. పగనాధించుటకు గాక మరెందులకీ నిష్పంథములు, యిట్టి పనులనల్లనే గదా ప్రజలలో తీవ్రమైన మార్పు గలుగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు సోదర ప్రజలను నిష్కారణముగా బాధించుచున్నప్పుడు సహాయవారు లైనను యెల్లకాలము తమకు సాయపడుచుండురనిమా ఆధికారుల అభిప్రాయము. ఇది కల్ల. ఈ నిష్పంథములు మానెచో సహాయవారులు అమాత్రముగా ఒకప్పుడు నిరాకరణ మరులించితిరెవరు సహాయ ప్రభుత్వమువారు యీ హాస్యమున గ్రహించినట్లు గుపడదు. ప్రజలకు పూర్వమైన అసంతృప్తియేమిటమన కలుగునో అనాడు యే మా నాయకుడుగాని, యేతటి బలవంతమైన ప్రభుత్వముగాని, ఆ మహాప్రవాహమును అపజాలరు. అట్టి దుస్థితి నడపించుచుండ ముందుగా గ్రహించుటయే నాగరిక ప్రభుత్వమునకు భవ్యమైయున్నది. ఏవదార్థమైనను కుల్లిపోతుండ మాడనలెనుగాని ప్రజలలోయిన ఏమట్లు యేమాత్రమును సాధ్యముగాదనునంగతి స్పష్టమునాని గ్రహించవలెను. ఈ నిరాకరణోద్యమము ప్రజాసమాహమునందు మూలమూలము వ్యాపించినది. దానిని మాన్యుటకు ప్రతికూల నిష్పంథములు యెంతమాత్రమును గారు, తత్తణు స్వరాజ్యము నిచ్చుటయే యే క్రమమార్గము. కాంగ్రెసు పార్టీలో రాజీనామాటయే ముఖ్యమైనమార్గము. దొరతనమువారు చేయుచున్న చర్యలనల్ల సామాజ్యస్థ స్వపరిపాలననే వాంఛించువారి మనసులు సహితము మార్పు జేయుచున్న చి గ్రహించుచురగాక యిది కోరుచున్నాను. గుంటూరుజిల్లాను ప్రత్యేకముగా పగనాధించుటకు చెన్న ప్రభుత్వమువారి కెంతయు తగనిపని. గుంటూరు జిల్లావారు శాసనసభలో అయిదుగురు సభ్యులుండియు దొరతనమువారి పద్ధతులను గురించి విచారిం చుటకైన, నోరు తెరువకుండుట న్యాయమా? గుంటూరుజిల్లా ప్రజలు అష్టకష్టముల పాలవుట యీ సభ్యులకు సంకేతమా? కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధి యగు రామచంద్రరావు పంతులుగారు గుంటూరు జిల్లాలో నిష్పంథములు తగనని ప్రభుత్వమువారికి దెలిపియుండెను. గుంటూరుజిల్లావోట్లు తాము వరించి పంతుళిగన ప్రతినిధులందర్యలను కడుసంతోషముతో గుర్తించుకొనుచున్నాను. దొరతనమువారిచర్యలకు ముఖ్యబాస్సులు యీ శాసనసభ్యులే యని ప్రజలు గుర్తించవలెనని కోరుచున్నాను. కనుక యిట్టి నిష్పంథములను కట్టికట్టి ప్రజాశయములను నెరవేర్చి, బార్జిరాజేంద్రుని సార్వభౌమత్వమునకు కళంకములేకుండ జేయుభారము ఇండియా పరిపాలకులయందనున్నదని హెచ్చరించుచున్నాను. నిష్కారణంకచారిత్రులను సుప్రసిద్ధ దేశభక్తుడును యివ్వ శ్రీయంత్ర కొండ వెంకటప్పయ్యవంతులు, మున్నగువారిని కెల్ల ణం కదలికే యుట సర్వోత్తమమును, ఆంధ్రదేశమున శాంతిస్థాపనకు సులభ మార్గమును, ప్రభుత్వమువారికి తేమమును అని హెచ్చరించుచున్నాను.

పేరాల నాగేశ్వరరావు.

కలకత్తా హాస్యములో 9 వ తేది ఉదయం బి. వి. స్త్రీయకు నుంటోలకు, ప్రమాదవశమన అన్ని తగులుకొనెను. ఈ స్త్రీయకు నిండుగ గోనెలు, చక్కెర, మరి ఇతర పదార్థములు లుండెను లండను పోవుటకు సిద్ధముగ నుండెను. అన్ని ప్రమాదమునల్ల 6 లక్షల హాస్యములు నష్టము కలిగినట్లు హింపబడుచున్నది. స్త్రీయకు రిపేరు చేయుటకు రెండు మాసములు పట్టును.

కల్లికోట మరబారు కేంద్రసంరక్షణ సంఘము. ఈ సంఘమువారు మలబారులో తినుట కన్నమును, ఉండుట కిల్లును లేని నిస్సహాయులకు సాయముజేయుటకు ఉదాత్తపురుషును, దానతత్పరులను ధర్మగుణయుక్తులైన వేడుచున్నారు. ధర్మము ధనసాధమునగాని ధాన్యరూపమునగాని, వస్త్రరూపమునగాని యుండవచ్చును. ధర్మమును పంపగోరు వారు 'మలబారు సంరక్షకసంఘము కల్లికోట' అని వ్రాసి పంపవచ్చును.

కాకినాడ.

(స్వకీయ విశేషములనుండి)

కాకినాడ, మార్చి 10:—శ్రీయుత కాకినాడ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు (అంధప్రతికానంపాదకులు) నిన్నటి పూర్వము మొయలుబండిమీద కొవ్వారునండి బయలుదేరి కాకినాడకు దిగివచ్చిరి. ప్రేమపద తాలూకా కార్యము కార్య దర్శియగు డాక్టరు శాంతంజం వెంట కృష్ణయ్యగారు ఆస్వ నించిరి.

నర్సాపూర్ము ఒంటినింటి గోదావరి మండల కాం గ్రామ సంఘము అధ్యక్షుడు చూచి ఆచ్చటి విషయముల నన్నిటి తెలిసికొనిరి. కార్యమువారు ధర్మలో తీర్మానించిన రీతిని, 8 వ తేదీని రాష్ట్రీయ కార్యము సంఘమువారు తీర్మానించిన ప్రకారమున, ఇచ్చటి కార్యమువారు పని చేయవలసియన్నదని సలహాపూర్వకముగ తెలిపిరి.

పిమ్మట కాకినాడ శ్రీరంగము అధ్యక్షుడు వచ్చిరి. వం డల కార్యము కార్యదర్శి యగు శ్రీగుణపూడి కామోజి రావు గారిజ్ఞానం, తాలూకా కార్యము కార్యదర్శి వల్లము, మిక్కిలి నిపుణత్వముతో శ్రీకార్యాలయమున స్వదేశీ పనిని నడిపించుచున్న శ్రీ విజయవారి వెంటట చమయ్యగారిజ్ఞానము యింకొలదికాలములో శ్రీలు చేసిన కార్యమును తెలిసికొని శ్రీ పంతులుగారు తమ యానందమును వెలుబిచ్చిరి. ఆదేశ భిక్షుని యవ్యుత వాక్కులు వినుటకై జూమారు 200 శ్రీలు విచ్చేసిరి. కార్యము పనియందు శ్రద్ధ తీసికొనుచున్న నూర్య వారాయణ రాష్ట్రీగారు మరి ఒకరిద్దరు నుండిరి.

దైవప్రసాదము మొదలైన శ్రీపంతులుగారు సుమా రొక గంట శ్రీరంగమును ముల నాటుకట్టు దౌర్జన్యరాహిత్య మైన అనవాయాద్యమును గురించి విశ్లేషముగ నుపదేశించిరి. వనదేశశ్రీలు దైవభక్తిని గూర్చుచు పరిశ్రమింపించుచు చెప్పిన కలకలలేదనియు, వానినికొని విదేశశ్రీల క వ న ర మ ని యు, దేశభక్తినిగూర్చి తాము చెప్పదలచితి మ ని యు, భక్తి య న భ జ నే క యాం త ని యు అందు వల్ల భక్తి అనునది అంతయు ఒకచేయనియు దైవభక్తి ఒకటిగాను దేశభక్తి మరొకటిగాను పరిశ్రమింపక నొకటి గాను భావించవలదనియు, నేశభక్తినిగూర్చి తెలిసి కొన్నప్పు డు దైవభక్తి, దేశభక్తి అనునవి మొదలు నే ఆగ్రహము నుం దునయ్యు ముదేశము పరాధీనస్థితియందున్నదనియు, అందు వలననే స్వాతంత్ర్యము, జాతీయసాధనములు, ఆత్మశా రమును జాతీయగౌరవమును పోగొట్టుకొనుచున్నామనియు, ఇట్టివానిని నిలువజేయుటకే దేశనాయకులను దేశభక్తులను ఆయన బలము సాంఘమూర్తిగారును డాక్టరు గ్రహ్మోజ్యోస్యుల నుపదేశించుచున్నారను, చిత్తరంజన దామోదరము మోతీలాల్ నెహ్రూగారును, కొందఱు వెంటకట్టుకట్టుకట్టుకట్టు కారాగృహ వాసము చేయుచుండిననియు, మహాత్మా గాంధీగారు లిమసర్వ స్వమును ప్రాణములను అర్పింప సమకట్టినా రనియు, వీరంద రును నితర సోదరులును సోదరీమణులును తమబాగుకొరకు గాక దేశక్షేమమునకే త్యాగబుద్ధిగలవారై సర్వసఖ్యమును కృతించిననియు, మహాత్మాగాంధీగారు ఆత్మవిశ్వాసము గలిగి యుండి భగ్యసంకల్పము స్వరాజ్యసంకల్పము పూని యుండ వలెనని మనల నందరను అడుగుచున్నారనియు, స్వరాజ్య సంకల్పమై వారు నిరుత్సాహులనే ఒకకొటి సభ్యులుచేరవలసి యన్నదనియు అంతుకొరకు తమ సోదరీమణులకు బోధించి తేరి ౧౦ వ వ ల యు న ని యు శ్రీ పం తు లు గారు విన్నవముగా తెప్పింప గోర క తు ము లో జరిగిన ప్రారంభమును గురించియు, అందు గూర్చి గాంధీగారి సహో పేదనమును భగవద్గీత గూర్చి సహోద్యమమును ముప్పించిరి. పిమ్మట ఇంగ్లీషులోను ధర్మిలాను ఒకరి కార్యములను ఆక్షత జరిగిన సభ్యులు ఆసందర్భముగా గాంధీగారి కట్టుబాటును అపొంపాప్రమున వికచత్వమును కృత్యపరచిరి. స్వదేశీకట్టును సయోగచేయుట, భరించుట యది యావశ్యక మనియు ముఖ్యమైన పనియనియు, విద్యుత్తుముగ నెరవేర్చు భారము శ్రీలక్షినియు, ఆంధ్రనారీమణులై యిడినలో కంటే విరిగి గా మౌకునాలును ఒట్టులును తయారుచేసి అందరను ఉప యోగించుట ప్రయత్నము చేయవలెననియు, వడుకునాలు ఒట్టులు ధరి చుటయందు దేశమునందు ఆంధ్రదేశమే మొదటిదిగ గాంచుచున్నదనియు, కాని యెల్లరును భరించినగాని నాలును తయారు చేసినగాని స్వరాజ్యమునకు సమీపింపలేకనియు దేశ మునకు తామే ఆదర్శముగా నుండవలెననియు ఉపదేశించిరి. స్వరాజ్యనిధి వసూలుచేయుటను గురించియు అస్స

శ్యతాదోషమును గురించియు, విశదపరచిరి. ఈతరుణమునందు శ్రీకృష్ణుడు ఆత్మనితో చెప్పినరీతిని గంధిమహాత్ముడు చేయును నుచు చేయవలసి యన్నదనియు, ఆయనను ఎంతమానించి నప్పటికి సత్యమండెనట్లు మన మృదయములను పరిపక్వము చేసికొనవలయు ననియు, వికచత్వము అనురాగము ప్రేమ భర్తానురక్తి గర్వియుండవలెనని బోధించిరి. శ్రీలు ఆసతికాల ములో జూపిన విశేషపనికి మెచ్చివారిని ఆభినందించిరి.

పిమ్మట గంగా భాగీరథి సమాను లైన బ్రహ్మజ్యోస్యుల లక్ష్మీనానమ్మగారు కొంతసేపు ఉపన్యసించిరి. తన చెండవ కొమారుడైన న సు బ్ర హ్మ య మ గా రి ని స్వ రా జ్య ము న కు ద త్త త చే సి యుం టి న ని యు, చెద్దకొ మ రు డు సీ తా రా మ య్య గారిని (నూ గ్ల సలు అజిష్టంబు ఇచ్చెనట్లు) 10 వత్సరములు ప్రభుత్వదాస్య మున కొప్పగించి యిప్పుడు స్వరాజ్య కార్యమునకు నక్పించితి ననియు, దైవ్యము విడవల దనియు, భగ్యమును, అహింసను నవిమృయుండవలెననియు స్వదేశీత్రయమును గురించి చెప్పి పోలీసు వారు ఉద్యోగస్థులు ముగిసోదరులే అనియు వారివైకినుకవలద నియు బోధించెను.

శ్రీమతి పులకర్త కనకమ్మగారు (కార్యదర్శిలో తొకరు) శ్రీరాయం వెంకటేశ్వరులగారి సోదరీమణియు, వృ దువాక్కులతో శ్రీపంతులు గారికిని లక్ష్మీనానమ్మ గారికి వందలము ల్పించి నారికి తెలియునట్లు శ్రీరంగము వక్రస్థితి ని గూర్చి తెలిపి ఇంకను ఎక్కువ అభివృద్ధిని జూపుటకు గొంత సాము అవసరమైయున్నదనియు అందువిషయమై శ్రీనాగేశ్వ రరావు పంతులుగారు కృషిచేసి రాష్ట్రీయసభవారి సామ్యులనుం డిపంపబడుతుండెనని తెలిపినందుకు తామందరను స తోషిం పవలసి యున్నదనియు తెప్పెను.

శ్రీగుణపూడి కామోజిరావుగారు కూడ అతిథుల యగమునకు తమ సంతోషమును తెల్పిరి.

సభ ముగిసినపిమ్మట శ్రీ పంతులుగారిలో, ఉత్సాహము తో బనిచేయుచున్న శ్రీలు సంఘమునుగురించి మాట్లాడుచు సామ్యువిషయమై పనికిడ్డము కల్పించునని వచించిరి. శ్రీపం తులుగారు తమ యానందమును తెల్పుచు సామ్యుప్రయత్నము చేయించెదమనిరి. పిమ్మట చెన్నపట్టణమునకై పయనమయిరి.

తూర్పు ఇండియా రైల్వే సమ్మెకట్టు

అల్లహాబాదు, మార్చి 9:—నిన్నటిదినము ఆంధ్రాసు గారు కలకత్తాలో ఏజంటుతో సమ్మెకట్టును గురించి మాట్లాడి వచ్చుటకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. తుండ్రానుండి ఢిల్లీ నగరమునకు ప్రయాణముచేయునప్పుడు, ఆంధ్రాసు గారికి ఒక గొప్పసమ్మెము కలిగెను. అతని గ్రంథములపైను రయులులో నెవ్వరో అపహ రించిరి. గొప్పగ్రంథములు, వ్రాతప్రతులు, తమ తల్లిదండ్రులు వ్రాసిన లేఖలు మున్నగువి అ పైటెయింబుంచుండియుం డెను తరువాత పైటె దొరకెనుగాని, సామానులు దొరకలేదు.

సమ్మెకట్టు పరిస్థితులకును మారలేదు. క్రొత్తవారిని ఆనేకమందిని ప్రతిదినము చేర్చుకొనుచున్నాము. సమ్మెకట్టిన వారిలో నిష్క్రమింప వారు త్వరలో తమపనులలో తిరిగి చేర వచ్చునని ఏజంటు తిరిగి ప్రకటించెను. విదేశపు మొయలుబండి, పంజాబు మొయలుబండి హజారాస్టేషనులో 50 నిమిషము లాల స్వముగ బయలుదేరి వెళ్లెను.

మేవారు, ఇంకొన్ని రాజపుత్రస్థానముందలి సుస్థాన ములలో బలవంతపెట్టి పనిచేయించు పద్ధతిని గురించి భిల్లు లకాంతపడుచుండిరి. గతవిధవారమునాడు మోతీలాలు నాయ కత్వముక్రింద 2000 మంది భిల్లులకును, మేవారునైస్వమునకును జగడము జరిగెను. మోతీలాలు తుపాకులను గాల్చెను. మేవారు నైస్వము ప్రత్యుత్తరమొసంగెను. మోతీలాలుపక్షమున 22 మంది చంపబడిరి. 29 మందికి గాయములు తగిలెను. మోతీలాలు ఇదా రువైపు పాటిపోయెను. భిల్లులకట్టుములను తొలగించుటకు మే వారు ప్రభుత్వమువారు చర్యదీసికొనుచున్నారు. అగంతి తగు చున్నది.

సామ్రాజ్యమునందు ఇండియాకు సమానవాక్కులుగల శారవమును అనుసరించి కెన్నాభారతీయుల సమస్య కీర్తనముగ పరిమర్చింపవలయునని కోరుచు బొంబాయి ప్రాగ్గణిపు సం ఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తిరివార్త పంపిరి:

కలకత్తా గవర్నరు శుక్రవారం సాయంత్రము పూరికి బయలుదేరి వెళ్లెను. మంగళవారమునాటికి ఆరేడు తిరిగి కలకత్తా చేరును.

ఏలూరుతాలూకా జాతీయసంఘము

ఈ దినవ విషయములు ఆలోచించుటకుగాను వై సం ఘము సాధారణసభ్యులసభ 20-3-22 తేదీ పగలు 1 గంటకు స్వరాజ్యకార్యాలయము (ఏలూరు) న జరుగును కావున సభ్యు లందరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

విషయములు:—

1. ఫీర్కాకు యిద్దరువొప్పన కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యు లను యెన్నుకొనుట.
 2. ఇట్టికార్యనిర్వాహక వర్గమునుండి, ఒక అధ్యక్షుడు, ఒక ఉపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, సహాయకా ర్యదర్శి వీరిని యెన్నుకొనుటకున్న.
 3. సాధారణసభలయొక్క యు, కార్యనిర్వాహక వర్గముయొక్కయు విధులను నిర్ణ యించుట.
 4. 1921 వ సం. రం. తాలూకాపాటియ చదువుట.
 5. 1921 వ సం. రం. తాలూకు లెక్కలను ఆమోదించుట.
 6. 1922 సం. రం. మునకు అనవసరమైన నిబంధనలచేయుట.
 7. యింకాయేమైన యితర ముఖ్యవిషయములు.
- యేలూరుతాలూకా జాతీ యెడిపాటి వెంకటవరదయ్య, యసంఘము 10-3-22. కార్యదర్శి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

1922-వ సంవత్సరమునకు క్రొత్తగ ఎన్నికలుజరిపి. గ్రామ సంఘ కార్యదర్శుల పేరులను ఈ నెల 10-వ తేదీ లోపుగను జిల్లాసంఘమునకు ప్రతిఫీర్కానుండి 5 గురు ప్రతినిధుల నెన్ను కొని 25-వ తేదీ లోపుగను తెలియపర్చ వలసిదిగ 2-2-22 తారీఖున సర్క్యులరు పంపియున్నాము. ఇంతవరకు 4 గ్రామ ములనుండితప్ప రిపోర్టులు రాలేదు.

2-10-4-22 తారీఖున జిల్లాసంఘ సభయు రాష్ట్రీయ సంఘమునకు ఎన్నికలను జరుగును. క్రొత్తగ చందాబిచ్చి సభ్యుడుగ చేరినగాని సదరు ఎన్నికలలో బాల్గాను అవకాశము గలుగదు. క్రిందటి సంవత్సరమున సభ్యుడుగా చేరినమాత్రమున గానీ నూతనముగ చందాబిచ్చియొడలగాని క్రొత్తసంవత్సర ముకు ఎవ్వరైనా కాంగ్రెసు ఎన్నికలలోను బాల్గానుటకు అర్హత గలుగదు. 18 సంవత్సరములపై నున్న ప్రతివారును సభ్యులుగ జేరవచ్చును. కావున వెంటనే ఎన్నికలుజరిపి గ్రామ సంఘముల కార్యదర్శుల పేర్లను ప్రతిఫీర్కానుండి 5 గురు సభ్యులను జిల్లాసంఘమునకు ఎన్నుకొని వారిపేర్లను పూర్తి చిరునామాలతో వెంటనే మాలో చెండవారికి బంద రు కు తెలియపర్చవలెను.

దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య, భో. పట్టాభిసేతారామయ్య. కార్యదర్శులు— బందరు.

పూనిమాంగాడు 144 సి. పి. సి. వాగ్బంధనము

చిత్తూరుజిల్లా తిరుతిని డివిజన్ కృష్ణాపురం గ్రామకల్లం గడిచుట్టు ఒక మైలువరకు రాగూడదని, పూనిమాంగాడుగ్రామం కే. సుదర్శననాయడు, కే. వెంకటాచలనాయడు, ఆల్. పోలు నాయడు వీరిమగ్గురికి నోటీసులు జారీచేయుటకు ఒక పోలీసు కాన్స్టేబులు నోటీసులనుతెచ్చెను. కే. సుదర్శననాయడుమాత్రము తీసికొనిరి. వెంకటాచలనాయడు గ్రామంలోలేదు. ఆల్. పోలు నాయడుగారు నోటీసును తన మాతృభాషయైన ఆంధ్రములో యిచ్చితిసికొందును అనిచెప్పిరి. అని ఒకరుదెల్పుచున్నారు.

గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు

శ్రీయుత గజవల్లి రామచంద్రరావు, యమ్. సి. గారు 11 తేదీ ఉదయము 9 గంటకు కారాగృహమునుండి విడుదల చేయబడిరి. పాపాలు ఆయనకు స్వాగతమొసగిరి. డాక్టరు ముల్లన్నగారిజ్ఞానం, రామచంద్రరావుగారి మెదలో పూల జారము చేసిరి. రామచంద్రరావుగారు ఒక నెల విడిదైదు అను భవించి వచ్చిరి.

రాజమండ్రియందలి గౌతమీ గ్రంథాలయము యొక్క వార్షికోత్సవము 20-3-22 తేదీ సోమవారమునాడు సాయం కాలము 5 గంట 20ని. లకు శ్రీచి. తామడినాటకాలలో జరు గును. శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు అధ్యక్ష తులుగా నుండుటకు దయతో నంగీకరించివారు.

మ.రా.—శ్రీలుకు ప్రత్యేకస్థల మేర్పాటుచేయబడును. మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య.

రాజప్రతినిధి, రీడింగు ప్రభుత్వలోగూడ శుక్రవారము సాయంత్రము ఆగ్రాసగరమునకు బయలుదేరి వెళ్లెను.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ

(ఒక విశేషమును గురించి)

నంబరు 913-8-10 లు కొన్నిల్ల నుండి నష్టము క్రింద కోరుట

బెజవాడలో ఇండ్లపన్నును రూపాయకి రెండు అణాల వరకును హెచ్చించునట్లు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు 28-1-21 తేదీన తీర్మానించిరి. ఈ హెచ్చుచేయబడిన ప్రకారము పన్ను వసూలుపడుచున్నది 1921 జనవరి జిల్లా కలెక్టరీలో ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటన ననుసరించి హెచ్చుగా వసూలుచేయబడిన సొమ్ములు 918-8-10 లున్న వసూలుచేయక 21-5-21 తేదీన కొన్నింటిని తీసివేసి వసూలు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించలేదు. గనుక సదరు ఈ 918-8-10 లు నష్టమును కొన్నిల్ల నుండి వసూలు చేయుదుమని రిజిస్టరు గోటిసులను పంపివారు.

- 1 మ.రా.కా. డి. వి. హనుమంతరావు పంతులుగారు
2 " ముద్దా సుబ్బయ్యపంతులుగారు
3 " పోలూరి వెంకటహనుమంతరావుపంతులుగారు
4 " చిన్నకొట లక్ష్మీరంగమ్మమ్మ పంతులుగారు
5 " జి. కొండారెడ్డిగారు
6 " యం. శేషగిరిహనుమంతుగారు
7 " జె. వి. రంగయ్యనాయకుగారు
8 " క్రొవూరి వీరయ్యపంతులుగారు.

ఈ ఎనిమిదియందొక్క సదరు నష్టములకు బాధ్యులు గనుక వారికి రిజిస్టరు గోటిసుల నిచ్చినారు.

వీరిట్లు చేయుటకు కారణము ఏమనగా - పన్నును హెచ్చించుటకు 1920 కెప్టెంబరు నెలలో తీర్మానించినారు. ఆ సందర్భము నవంబరులో క్రొత్త పన్ను కలు జరుగవలసి యుండెను. కాని వోటర్ల నిర్ణయము కారణమున మిమ్మలో 1921 ఏప్రిల్ నెలవరకు జరిగిరి. ఆ సందర్భములను పేర్కొని ఆరు మాసముల గడువు పెట్టించుకొనిరి. ఈలోపల పన్నులను హెచ్చించునట్లు చేసిన తీర్మానమును అమలులో పెట్ట వలసి వచ్చెను. హెచ్చుపన్నులను వసూలుచేసినచో తమకు అప్పుడే ఇడ్డపేరు వచ్చునని భయపడి 1921 మే నెలలో హెచ్చుపన్నును రద్దు చేసితిమనియు, వచ్చే సంవత్సరము మొత్తమువీర పన్నులను హెచ్చుచేయవచ్చుననియు తీర్మానించిరి. దానికి ప్రభుత్వము వారి అంగీకార మవునరమయ్యెను. ప్రభుత్వము వారికి మన బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ బాకీయున్నందున వారు దానికి అంగీకరించలేదు. హెచ్చుపన్నును వసూలు చేయుటయు దాటి పోయెను, కొన్నింటిని వసూలు చేయవలసి యున్నది.

ఇంతలో ఆ డిటరుగారు లెక్క లతనిచే ప్రారంభించి అందులో గుట్టు బయటపడెను. ఈ నష్టమును ఈ యెనిమిది మంది బాధ్యుల నిరూపించి వారివలన రాబట్టుటకు రిజిస్టరు గోటిసుల పంపిరి.

విశాఖపట్టణము

ఈ నెల శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారు 4 వ తేదీన ప్రదర్శించిన క్రొత్త వస్త్రాభరణమునకు రమారమి రూ. 13-0-0 లు వచ్చినవి. అందు తిలకుస్వరాజ్యనిధికి వారు రూ. 3-0-0 లు ఇచ్చిరి.

2 వ తేదీన మహారాజశ్రీ కొండవల్లి జగన్నాథదాసు గారు శ్రీలక్ష్మి సురాజ్యరహస్య మనచారిక ఇక్కడి శ్రీ సీతారామాంజనేయ వారి కోటలో చెప్పుటకు దండోరా వేయించగా శ్రీ జగ్గారావుగారి సంఘాపు మేనేజరుగారగు శ్రీయుక్త అడిదం గుమ్మారావుగారు ఆజ్ఞాపయమునకు తాళము వేసినారు. నేటికి దేవునివిగ్రహములకు మోడలైరు తప్పివదికాదు. హరికథ పుర జను లొకరియింట జరిగినది.

8 వ తేదీన సముద్రపుటాడున బహిరంగగళన జరిగెను. ప్రస్తుత స్థితిగతులగున్న అధ్యక్షు లగు మహారాజశ్రీ మాలేప్పల్లి రామచంద్రాశ్రీగారు చెప్పిన దానివైచే శతభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని ఆభినందించుచు ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ చేయబడెను.

ఆంధ్రోద్యమము నాడించుచున్న రహద మొసంగి వేలది పెద్దచేసినట్టియు ఆంధ్రరాష్ట్ర బాలియోపసంఘమునకు అధ్యక్షులై ఆంధ్రదేశమునకు సేవచేయుచుండినట్టియు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులు గారు ప్రభుత్వముచే 191 ఏ సెక్షను క్రింద నియంధించబడినందుకు వారిని ఈ సభ వారభినందించుచున్నాము.

టటర్ల సంతర్పణ

అభ్యర్థులకు టటర్లకు హెచ్చరిక

ఇప్పుడు జరుగవచ్చు తొలుతాబోయే యెన్నికలకు కొన్ని పోలింగు సెంటులలో అభ్యర్థులుగ నిలువబడినవారు వోటర్ల వాకర్లనుచూచి "వోటర్ల సంతర్పణలు" చేయించుచున్నారు. బస్తాలకు బస్తాలు వియ్యము ఒక్కొక్క అభ్యర్థి అంచనా వేయుచున్నాడు. కొన్ని వందలరూపాయలు ఖర్చు పెట్టుచున్నాడు.

అసహాయయోగము యిట్టి పాపపంకమును కడిగితేమట కేర్పడినది. "రాజకీయమున అభ్యర్థిత్వపథమందు నడిపింపు మని" గురువయ్య దగు గోపాలకృష్ణగారుని యాదేశానుసారము గాంధీమహాత్ముడి పవిత్రోద్యమమును ప్రారంభించినాడు. కనుక, యికవైపున వీనిని గ్రహించి, అభ్యర్థులుగ నిలువబడిన వారు- అసహాయవారు తనను, సహాయవారు లైతను- యిట్టి ప్రయత్నములను విరమించుట గాకయుని ప్రార్థింపుచున్నాను. ఇట్టి లాభపడకులను మానివేసి తమ భవమును గౌరవమును, దేశగౌరవమును కాపాడుకొనుచుగాక. సహాయవారులు మహాత్ముని కార్యక్రమానికి సంతను యామోదించక పోయినను, భర్తృబద్ధుడు నిట్టి మహోపదేశమును మాలేము తప్పుక స్వీకరించితిరవలెను. అభ్యర్థులందఱు స్వరాజ్యము లభించినను మన కది యక్కరలేదు.

ఇక టటర్లకుడ యిట్టి మొగమోటుములకు, లంచములకు, అధికారుల తీవ్రదృష్టులకు లోబడక స్వభర్తృవిర్యవాలమునందే దృష్టియుంచి, కరుణపవిత్రమగు తమ వోటుహక్కును దుర్వినియోగము చేయుకుండుట గాక యిది హెచ్చరించుచున్నాము.

ఒక దేశభక్తుడు

నేలములో శ్రీయుత టి. గాథాకృష్ణనుగారి వివాహము

మహాత్మాగాంధీ, జి. కె. దేశపాల్, రంగారావు (మైసూరుకో ఆపరేషను రిజిస్ట్రార్) గారుమాడ అభినందన తీరికార్పల పంపిరి.

మహాత్ముని తండ్రివార్త

మీ కుమారుడును కోడలుగ పు పూర్ణకుటుంబసౌఖ్యము ననుభవించుచు చిరాయువులై దేశమునకు లాభకరమగు సేవచేయుదురుగాక! నాపేరువీడ పెంతుమార్తై కొక రాట్నము నియ్యుడు. దినమున కొక్కంటయైన నూలుకడికెదనని ఆమె యెద్దనుండి వాదానము పున్నుకొనుడు. ఆ రాట్నము వెలయెంతయో నాకు తెలుపుడు. మీ సతీమణి ఖిద్దు రాట్నములను వ్యాపింప చేయుటయందు పాగుగా కృషి చేయుచున్నారని నేను నమ్మెదను. సత్కార్యచక్రము సుబరమతి 1-22, ఎం. కె. గాంధీ అని మహాత్ముడు తండ్రినంపెను.

దీనబంధు

తీనగుండుపల్లిక యిప్పటికి 3 నెలల సుందీ మాసపుతి కగా వెలువడుచు ప్రకాశిత చేయుచున్నది. ప్రస్తుతము వార పత్రికగా వెలువడుచున్నది. ఇందు ఈశ్వరప్రార్థనలు, మహాభక్తుల వాక్యార్థములు, నీతిని బోధించుకథలు, వివాహముల చరిత్రలు, సంతానము పొగుపడుట కనువగు విషయములు, విద్యా విషయములు, దీనజనుల మొరలు వాటి పరిచార ప్రయత్నములు, స్వగౌరవానికి పాత్రామిక పకపతి సంభోధ్యమ విషయములు, మానవుడు పడునవలసిన విధులు, మత విషయములు, ప్రపంచ వివిధ వార్తలు, ప్రాథమికపాఠశాల యుపాధ్యాయుల ఆవస్థలు, వాటి నివారణ ప్రయత్నములు, కార్మికుల క్షేమాభివృద్ధి విషయములు, లోకలో బోర్డులు, మ్యునిసిపల్ సంఘముల సమస్యలు వాటి పొగుకై నూననలు; ఆహింసాభర్మ విషయములు, పార్లమెంటు, భారతీయ సామాన్య చక్రశి యాంతములు-తీర్మానములు. ఇవియే! ఇంక పలువిషయములు బ్రచురింపబడుచుండును. వలయువారు నే. రాంజీరావు గారికి మచిలీపట్టణము వ్రాసిన మాదిరి కాపీ బడయగలరు.

మైసూరు వార్తలు.

నిన్న బాతులకు ప్రభుత్వము నందు తన ఉద్యోగముల నిన్ని ప్రోత్సహించువలయు నని కోరుచు నిన్న బాతివారు మైసూరు దివానుగారికి అర్జీలు పంపుకొనిరి. నిన్న బాతులకు చేరిన అర్హతగల అభ్యర్థులకు ముఖ్యముగ ఉద్యోగములు ఇచ్చు చుండవలె నని దివాను గారు ఉత్తరువు జరిపె.

ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే కావలెను

ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే లోకొమోటివ్ శాఖకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము తర్జీతు అయిన పనివారు కావలెను.

డ్రైవరులు

షన్ టర్లు

ఫైర్ మెన్

షెడ్ మెన్

ఫిట్టర్లు

బాయిలర్ మేకర్లు

ఇదివరలో వారికిగల అనుభవము మున్నగు వివరములు తెలుపుచూ దరఖాస్తులు "లోకొమోటివ్ సూపరిన్ టెన్ డెంటు ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే జామల్ పూరు బి & ఓ" గారికి పంపు కొనవలెను.

Culcattu } G. L. Colvin
3rd March 1921 } Agent.
E. I. Railway.

పుష్పాంజలి

నవీనముగా ఆంధ్రభాషామోక్షము ప్రకాశమాన మగు నివ్యాభరణములతోడ నలంకరింపుచు నాంధ్రుల హృదయముల విద్యుల్లలతోడ నెట్లూడించుచున్న భావగీతానుబ్ధిలు. గీతముల చదువుచున్న శ్రీకృష్ణునిముఖ గానమును వినుచున్నట్లే యుండును. అందలి మాటలు తేనియతేటలు. వాని నడకలు రానహంస యొక్కాములు నిండు! రండు! పుష్పాంజలి నైకొండు! మీ కంఠముల వసుమందుజులతోడ నలంకరింపుడు. మీ మానసముల సుధాధారలతో నిండునీవేడు.

దశమైన షేర్ టైటు కాగితములపై రమణీయముగ ముడింబడి చిరునవ్వు వెదజల్లునట్లు శ్లోకోత్కరములైందు చేయంబడినది.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include మద్యపానము, ఆంధ్రమాత, స్వరాజ్యపతాకము, ఆత్మీయపుణ్య విశ్వాధము, స్వతంత్రజనము, నా వెజనాల అనుభవములు, తిలకు మహాశయని యుపన్యాసములు, గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణజీవితము, స్వరాజ్యరథము, భావతేజస్వీ స్వాతంత్ర్యము, నిరాశరణోద్యమచిత్రిము, భారతవస్త్రపరిశ్రమలచరిత్ర, తిలకు శతకము, స్వరాజ్యసహనం, స్వరాజ్యగీతములు, గాంధీమహాత్ముని యువదేశములు, స్వాతంత్ర్యసందేశము, గాంధీగారి ప్రాంతకస్వరాజ్యము.

(3402) ఉపేంద్ర ప్రచురణాలయము, 11, నారాయణ మొదటిబిడ్డి, చదరాను.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street MADRAS.